

JOHAN LUDVIG RONEBERGS

SAMLADE ARBETEN.

Första Bandet.



HELSINGFORS.

Theodor Sederholms förlag.

Finska Litteratur-sällskapets tryckeri.

1861.

Imprimatur: *L. Heimbürger.*

LYRISKA DIKTER.

Till Franzén.

Höjde du då ren för sista gången
Här en älskad röst,
Du, som, lärkan lik, flög bort med sången
Undan storm och höst?

Skall det land, som såg din morgons blomma,
Såg din middags guld,
Icke äfven se din afton komma
Solbelyst och huld?

Glömmer du i Sveas blomsterdalar
Fosterlandets skog,
Och vid sångerna af Näktergalar
Huru Vakan slog?

Sen du for från oss har redan mången
Vinter setts förgå;
Men fast våren kom och fogelsången,
Kom ej du ändå.

Ack, i dina fordna lunder drömde
Natten lika ljuf,
Och den minsta blommas öga gömde
Samma dagg ännu:

Som när fordom säll du gick på stranden
Der din hemelf flöt,

Tänkte visor, såg på midnattsbranden,
 Eller blommor bröt.

När kring samma nejd det åter våras,
 Och dess prakt slår ut,
 Vore det ej ljuft ännu att tåras
 Der du sjöng förut?

Ja, fast Uhlås gamla borg föröddes,
 Fast du finner blott
 Sörjande ruiner der du föddes,
 Der din boning stått;

Vore ju dock kärt att gå och minnas
 Hvar det fordom var
 Hyddans ställe, och den sångarinnas,
 Som dess flaggstång bar.

Vinden gnyr i Auras lärosalar;
 Kom dock dit också!
 Mången hugkomst der ur askan talar
 Till ditt bröst ändå!

Kom tillbaka till ett land, som famnar,
 Ack, så gerna dig!
 Hvar som helst i våra skär du hamnar,
 Blombeströs din stig.

Som en saknad vårdag skola tjällen
 Helsa dig igen;
 Och hvart echo, i de gråa fjällen,
 Som en barndomsvän.

Den gamles hemkomst.

Flyttfogeln lik, som efter vinterns dar besöker
Sin insjö och sitt bo,
Jag kommer nu till dig, min fosterdal, och söker
Min flydda barndoms ro;

Sen många haf mig skiljt ifrån den kära stranden,
Och många kulna år;
Sen mången fröjd jag njutit i de fjerran landen,
Och gråtit mången tår.

Här är jag nu tillbaka. — Himmel! der står tjället,
Som förr min vagga bar:
Der ser jag sundet, fjärden, lunderna och fjället,
Min verld i fordna dar.

Allt är som förr. I samma gröna skrud stå träden,
Med samma kronor på,
Och luftens rymder skalla än af kända qväden,
Och skogens likaså.

Och böljan leker än med Neckens blomsterskara,
Som förr, så lätt och ljuf,
Och från de dunkla holmarna hörs echo svara
Ungdomligt gladt ännu.

Allt är som förr, men jag är icke mer densamma,
Du glada fosterdal!
Min lust har slocknat längesen, som kindens flamma,
Och pulsen klappar sval.

Jag vet ej mer att skatta allt hvad skönt du äger,
 Och allt hvad skönt du ger.
 Ack, hvad din bäck mig hviskar, hvad din blomma säger,
 Förstår jag icke mer.

Dödt är mitt öra för de Gudars harposträngar,
 Som spelte ur din våg.
 Och Elfvorna, som dansade på fält och ängar,
 Jag mer ej återsåg.

Jag gick likväl så rik, så rik, från dig, o hydda,
 Och så förhoppningsfull!
 Mig följde känslor, i din helga skugga grydda,
 Som låfte dar af gull.

Mig följde dina underfulla vårars minne,
 Och dina nejders frid;
 Och dina goda andar, burna i mitt sinne,
 Ifrån min första tid.

Och nu hvad för jag åter från den vida världen?
 En hjessa tung af snö,
 Ett hjerta sjukt af lidelserna, mätt af flärden,
 Och längtande att dö.

Jag fordrar då ej mer, hvad jag förlorat, åter
 Af dig, du hulda mor!
 En graf du blott mig unne, der din källa gråter,
 Och der din poppel gror.

Så får jag drömma vid din lugna barm och njuta
 Din trogna hägnad än;

Och lefva i de blommor, ur min aska skjuta,
Ett oskuldslif igen.

Det ädlas seger.

För det ädla, bröder, skall min lyra stämmas.
Hur det ädla segrar, fast dess framsteg hämmas,
Hur det trotsar ondskan, hur det kufvar makter,
Läre du världen, min heliga sång!

Den förblödde trösta, om han slutat hoppas,
Säg den böjde slafven att hans frihet knoppas,
Och för härjarns härar, och för våldets vakter
Tolka att hämnaren nalkas en gång!

Se, med stjernprydd mantel går den fräcke bofven
I en prakt, som föddes af de dolda rofven:
Och af häpnad tiger den förskräckta lagen,
Trampad i stoft der den väldige gick.

Men han möter dygden med dess lugna panna,
Och han ser dess öga på sitt öga stanna,
Och han står besegrad — och af blygsel slagen
Sjunker till jorden hans skyggande blick.

Se det gamla lejon, som en nejd föröder;
Der en hjord förskingras, der ett offer blöder,
Är det stolt i känslan af sitt herravälde,
Tryggt af sin styrkas omätliga skatt.

Men det märker herden, som till hjälp vill ila,
Ser en högre stämpel på hans anlet hvila,

Och med kufvad stolthet, sen sitt rof det fällde,
Flyr det att gömmas af skogarnas natt.

Men med svärd till spira, och med blod till krona,
Bland förtärda likar ses tyrannen throna;
Och hans lag är mörker, hans befallning boja,
Död och förfäran hans sanningebud.

Och med bortglömd adel, med förgäten ära
Till hans fötter slafvar sina rökverk bära;
Och af lejda skaror, som kring borgen stoja,
Ropas han jublande ut som en Gud.

Såsom kung står brottet, och det goda dväljes,
Sanningen förtrampas, menskligheten säljes,
Och den höga tanken blir en dvergvext blomma,
Dignande under förrädarens hand.

Då naturen suckar, då dess tempel skändas,
Då dess helga dagar till en natt förvändas,
Hvar är hämnarn, bröder? när skall hjälpen komma,
Bringande frid öfver sköflade land?

Se, af våld ej krossadt, och ej skrämmt af glafvar,
Hvilar än det Ädla mellan blod och grafvar,
Och till Gudabarnet stiga englar neder,
Ammande slumrarn med frihet och ljus.

Men hans styrka växer under milda händer,
Och hans tankes gnista sig till flamma tänder,
Och han öppnar ögat, och han skådar eder,
Slafvar, tyranner, ruiner och grus!

Se, då flyr hans dvala, och hans vrede glöder,
 Och hans hjerta ropar om förtryckta bröder,
 Och han slår på skölden, och han svär att fira
 Ljusets triumf med en frälsad natur.

Och med kraft och värma han sin väg beträder,
 Och lik dagens stjerna sig i strålar kläder,
 Och mot vinternatten kring tyrannens spira
 Sänder han glödande pilarnes skur.

Och då faller härjarn, då förjagas natten,
 Och en gryning flammar öfver land och vatten;
 Och mot morgonglansen af den nya dagen
 Skallar den heliga frihetens ord.

Men det ädla stiger öfver glädjens hvimmel,
 Och det vidgas stilla till en molnfri himmel,
 Och, ej skymfad längre, ej i fjättrar slagen,
 Bor i dess famn en välsignande jord.

Och en tid skall komma då basunen ropar,
 Och då rymden samlar sina stjernehopar,
 Och åt vanskligheten, och åt chaos gärdar
 Välden, som fyllde det herrliga blå.

Men fast solar ramla från de fasta grunder,
 Och fast jorden flygtar, som en suck derunder,
 Och fast askan skingras af förgättna verldar,
 Lefver och segrar det ädla ändå.

Lärkan.

Högre uppsteg dagen,
 Glädjen och behagen
 Väcktes ur sin långa vinterdvala;
 Vårens krans blef bunden,
 Göken gol i lunden,
 Och kring hyddan flög min kända svala;
 Luften ljud och skogen,
 Minsta fogel trogen
 Gjöt i stämmor späda hjertats brand.

Allas fröjd jag hörde;
 Djupast dock mig rörde
 Lärkans ljufva lott i himlarunden:
 Varmast sågs den ömma
 Om sin kärlek drömma,
 Och om sällheten af lifssekunden;
 Hvarje ton hon sände,
 Der till skyn hon lände,
 Tycktes klinga i mitt öra så:

Lycklig den, som inga
 Hårda bojar tvinga,
 Att den fria etherns rymd försaka;
 Som, för sången buren,
 Ständigt ser naturen
 I gestalterne af vår och maka!
 Så jag qvädas hörde;
 Echo återförde
 Mångfördubblad hennes sång till mig.

Blott med solen följa
 Öfver land och bölja,
 Än till Söderns hem och än till Nordens:
 Kyssas först i dalen,
 Sen i ethersalen
 Sjunga känslans salighet och jordens;
 — Hvilken lott du njuter!
 Hvilken fröjd du sluter,
 Lärka, Lärka, i din lilla barm!

Maj-sång.

Sköna Maj, välkommen
 Till vår bygd igen!
 Sköna Maj, välkommen,
 Våra lekars vän!
 Känslans gudaflamma
 Väcktes vid din ljusning,
 Jord och skyar stamma
 Kärlek och förtjusning;
 Sorgen flyr för våren,
 Glädje ler ur tåren,
 Morgonrodnad ur bekymrens moln.

Blomman låg förkolnad
 Under frost och snö,
 Höstens bleka vålnad,
 Gick hon nöjd att dö —
 Vintern, härjarns like,
 Som föröder nejden,

Och i sköfladt rike
 Thronar efter fejden,
 Satt, med isad glafven,
 Segrande på grafven,
 Dyster sjelf och mörk och kall som den.

Inga strålar sänktes
 På vår morgon ner,
 Ingen daggtår skänktes
 Nordens afton mer:
 Tills, af svanor dragen,
 Maj, med blomsterhatten,
 Gjöt sitt guld i dagen,
 Purpurklädde natten;
 Vinterns spira bräckte,
 Och ur lossadt häkte
 Kallade den väna Flora fram.

Nu ur lundens sköte,
 Och ur blommans knopp,
 Stiga dig till möte
 Glada offer opp;
 Blott ditt lof de susa
 Dessa rosenhäckar,
 Till din ära brusa
 Våra silfverbäckar;
 Och med tacksam tunga
 Tusen foglar sjunga
 Liksom vi: Välkommen, sköna Maj!

Flytt-foglarne.

J, flyktande gäster på främmande strand,
 När söken J åter ert fädernesland?
 När sippan sig döljer
 I fäderne dalen,
 Och bäcken besköljer
 Den grönskande alen:
 Då lyfta de vingen,
 Då komma de små,
 Väg visar dem ingen
 I villande blå,
 De hitta ändå.

De finna så säkert den saknade Nord,
 Der våren dem väntar med hydda och bord,
 Der källornas spenar
 De trötta förfriska,
 Och vaggande grenar
 Om njutningar hviska.
 Der hjertat får drömma
 Vid nattsolens gång,
 Och kärleken glömma,
 Vid lekar och sång,
 Att vägen var lång.

De lyckliga glada, de bygga i ro
 Bland mossiga tallar sitt fredliga bo;
 Och stormarne, krigen,
 Bekymren och sorgen,
 De känna ej stigen

Till värnlösa borgen,
 Der glädjen behöfver
 Blott Majdagens brand,
 Och natten som söfver
 Med rosende hand
 De späda ibland.

Du flyktande ande på främmande strand,
 När söker du åter ditt fädernesland?
 När palmerna mogna
 I fäderneverlden,
 Då börjar du, trogna,
 Den fröjdfulla färden;
 Då lyfter du vingen,
 Som foglarna små,
 Väg visar dig ingen
 I villande blå,
 Du hittar ändå.

Vall-gossen.

Hur skön bland österns skyar
 Går dagen opp,
 Och fyller fält och byar
 Med fröjd och hopp!
 Ur skog och lundar skalla
 Blott glädjeljud,
 Och luftens skaror alla
 Lofsjunga Gud.

Och molnen purpuranda
 Sin blåa gräns,
 Och jordens fägring blanda
 Med himmelens.
 Men källan står derunder
 Så ren och ler,
 Och lockar fästets under
 I skötet ner. —

Dig, gröna äng, jag söker
 Ännu engång,
 Der klara bäcken kröker
 Sitt muntra språng.
 Invid den gamla stammen
 Min torfbänk är;
 Och getterna och lammen
 De trifvas här.

Här, mellan löfvens galler,
 Är ljuft att se
 Hur morgondaggen faller
 På blommorne.
 Här är det lätt att höra
 De sångers tal,
 Dem milda vindar föra
 Från dal till dal.

Här är jag van att bida
 Mitt hjertas vän;
 Här sjöng hon vid min sida
 Om kärleken.

O, lyssnen lamm! J kännen
 Den huldas röst;
 Snart får jag sluta vännen
 Mot troget bröst.

När solen börjat blicka
 Från fjällets höjd,
 Då ser jag ren min flicka
 På kullen röjd.
 Då bär hon ren i handen,
 För mig, en krans
 Af väpling, som, vid stranden,
 Den skönsta fanns.

Och, som jag hade vingar
 Jag skyndar dit,
 Och snart jag henne bringar
 Med lammen hit;
 Här sätta vi oss båda,
 Och kyssas då;
 Och skogens dufvor skåda
 Med afund på.

Sen sjunger hon naturen;
 Och bygden hör
 Min gälla pipa, skuren
 Af vikens rör.
 Och böljans tummel stillas
 Vid insjöns strand,
 Och andras hjordar villas
 Till oss ibland.

Hvad blef ej herden gifvet,
 Hvar finns ett namn,
 Som målar oskuldslifvet
 I dalens famn?
 Vår rikedom vi äga
 I stillhet der,
 Och hjord och blommor säga,
 Hur stor den är.

Ja, än då nordan ryter
 På blommans graf,
 Finns ingen il, som bryter
 Min glädje af.
 Jag söker, vintertiden,
 Mitt låga bo;
 Och kärleken och friden
 Derinne gro.

Vid varma spiselhallen
 Jag sitter glad,
 Och hjorden står i stallen,
 Med gräs och blad.
 Jag sjunger blomstersången
 I hyddans rund;
 Fast sommarn är förgången,
 Och blommans stund.

Ty kölden kan väl isa
 Min dal och höjd;
 Men ej min enkla visa,
 Min rena fröjd.

Om stormar gny mot tjället,

Det intet gör,
Blott lugnet bor i stället
Der innanför.

Men våren kommer åter,
Sen vintern flytt,
Och sippans öga gråter
Sin dagg på nytt;
Då går jag ut och vallar
Min hjord igen,
Och echo återskallar
Min stämma än.

Dig, gröna äng, jag söker
Ännu engång,
Der klara bäcken kröker
Sitt muntra språng.
Invid den gamla stammen
Min torfbänk är;
Och getterna och lammen
De trifvas här.

Mina dagar.

I dalens skygd, der lärkans toner skalla,
Jag sitter hänryckt vid min flickas sida;
Vid mina fötter känslans böljor svalla,
Af blommor kyssta och af fläktar blida.
Jag aldrig nånsin manats ut att strida
Mot dessa töcken, dem vi sorger kalla;
Och ingen annan vet min gömda tufva,
Än vänskapen, min flicka och min drufva.

Jag ler, hon ler, min hulda drömda maka,
 Ty inga toma qval vi skapa sjelfva;
 Jag sjunger hennes namn, hon mitt tillbaka,
 Och lundens löf vid vår förtjusning skälfva;
 Och tusen fjärlar blommans kyss försaka,
 Att öfver oss en blomsterhimmel hvälfva;
 Ack, sköna verld! hur stämmer ej naturen
 Med hvarje sällhet, i vårt hjerta buren!

Hvi skulle jag med inre missljud störa
 Den harmoni, som herrskar i det hela?
 Blott rena toner genom alltet spela,
 Och rena må mitt echo återföra.
 Du, ömma flicka! skall min glädje dela,
 När våra samljud klinga i ditt öra,
 Och, fastare i mina armar sluten,
 Till kyss förbyta lifvet och minuten.

Till en fogel.

Säg mig, du lilla fogel,
 Der mellan almens blad,
 Hur kan du ständigt sjunga,
 Och ständigt vara glad?
 Jag hör din röst hvar morgon,
 Jag hör den hvarje qväll,
 Men lika ren är stämman
 Och tonen lika säll.

Ditt förråd är så ringa,
 Din boning är så trång,
 Dock ser du mot din hydda,

Och sjunger hvarje gång.
 Du samlar inga skördar,
 Och inga kan du så,
 Du vet ej morgondagen
 Och är så nöjd ändå.

Hur ges det icke mången,
 Som gods och håfvor fått,
 Som land och riken äger,
 Och bor i gyllne slott;
 Men helsar dock med suckar
 Och tårbegjuten blick
 Den sol, hvars uppgångstimma
 Nu nyss din lofsång fick!

Hur skulle icke menskan
 Din ringa lott försmå,
 Och hon, den otacksamma,
 Är mindre nöjd ändå.
 Ditt späda hjerta krossa,
 Det stode henne fritt;
 Dock prisar du ditt öde,
 Och hon förbannar sitt.

Hvi blickar hon mot höjden
 Så knotande, så kallt?
 Hvad ägde hon att fordra,
 Då Skaparen gaf allt?
 Då jordens glädje ligger
 För hennes fötter ner,
 Hvi ser hon stolt på slafven,
 Och suckar efter mer.

Nej! sjung du, lilla fogel,
 Om njutning hvarje gång,
 Och aldrig skall jag blanda
 En klagan med din sång.
 Kom, bygg ditt bo hvar sommar
 Invid mitt tjäll ännu,
 Och lär mig qväll och morgon
 Att vara säll som du.

Vår-morgonen.

Se, hur herrlig solen träder
 Öfver österns böljor redan,
 Och i guld och purpur kläder
 Jorden, leende dernedan.
 Dimman skingras, kölden flyktar,
 Och Naturens dvala lyktar.

Lärkan, nyss på lätta vingar
 Buren hit från söderns höjder,
 Sjunger, der hon högt sig svingar,
 Känslans hopp och vårens fröjder;
 Medan, sväfvande mot jorden,
 Svane flocken helsar norden.

Fri och yster dansar vågen
 Mellan trädens dunkla stammar;
 Ekorn skyndar, glad i hågen,
 Till sin mossbetäckta kammar;
 Och der långt, i djupa skogen,
 Kuttrar dufvan öm och trogen.

Vaggad blidt af morgonfläkten
 Grönskar nu på åkern sådden;
 Och i hvita vinterdräkten
 Springer haren öfver brodden.
 Gömd bland buskar under granen
 Spänner Jägarn sakta hanen.

Sparsamt närd af lundens kyla
 Tindrar der en sjunken drifva,
 Medan ljusa björkar skyla
 Källans sorl och tufvans vifva;
 Och den nyss uppväckte Necken
 Rör sin silfversträng i bäcken.

Sköna vår! hur länge rullar
 Ej din vagn kring Söderns stränder,
 Innan till förgättna kullar,
 Till vår Nord du återvänder!
 Och, som vår, så tacksam glöder
 Ingen barm för dig i söder.

Hör du våra hymner skalla,
 Hör du hvad han tyder, sången:
 Att du kommer till oss alla
 Såsom friheten till fången;
 Att på polens frusna drifva
 Finnas hjertan ock att lifva.

Skynda att åt land och vatten
 Väfva nya högtidsskrudar;
 Locka fjärlarne ur natten,
 Och ur stoftet deras brudar;

Och ur kärleksfulla sinnen
Jaga vinterns kulna minnen!

Till en blomma.

Nyss slöt du dvalan; — ögat, ej fångsladt mer,
Än med så hjertlig glädje mot höjden ser,
Der morgonrodnan, af lätta skyar buren,
I famn af purpur sluter sin brud, naturen.

Allt är så tyst i din rund, så stilla än,
Af vällust dö de ilar, som nalkas den,
På gyllne vingar fladdrar den dolda flärden —
Säg, lilla blomma, hur skön du finner verlden?

Du kan ej ana ännu vid fläktens lek,
Vid fjärlins hviskning och morgondaggens smek,
Hur snart de yra vännernas hyllning slutas,
Hur mången sorgsen tår på din kind skall gjudas.

O, hvarför gaf ej Han med sitt allmagts-Blif
En evig vår åt din oskulds blomsterlif?
Och hvarför får du ej se, så ljuft bedragen,
Mot middagssoln, som mot gryningen af dagen?

Så le, du lilla, än i din oskuld der!
Snart skall du finna, hur svekfull våren är,
Och tänka rörd på den lyckliga minuten,
Då än du låg och drömde i knoppen slutan.

Fogelboet vid landsvägen.

Lilla fogel, hvarför byggde du
 Vid den stora vägens larm din hydda?
 Var din djupa skog ej sval och ljuf,
 Stodo ej dess björkar löfbeprydda?
 Lyste icke morgonrodnan der
 Lika blid och tjusande som här?

Bäckens tysta silfverbölja samm
 I de långt, långt bort belägna dalar;
 Här med buller åker flärden fram
 Sina tunga jernbesmida salar.
 Lugn och stillhet var den gömdas lott;
 Arma fogel! här bor fruktan blott.

Hvarför bytte du, mot parkens doft,
 Dammet kring den nötta vägens gränser?
 Hvarför älska mer ett härjadt stoft,
 Än den färgprakt, som i lunden glänser?
 Hvarför, för att skåda verdens strid,
 Offra opp din obemärkta frid?

Synes dig ej dagen ofta lång,
 Innan nattens lugn ditt tjäll besöker?
 Klappar ej ditt hjerta mången gång,
 När ett dån sig närmar och föröker?
 Lyfter du ej ofta nog, förskräckt,
 Vingen, öfver dina späda sträckt?

Bodde du i fjerran lund ändå!
 Ingen oro der ditt hjerta røjde,

Ingen fruktan skrämde der de små,
Om du äfven nångång borta dröjde;
Ty för dem naturens stillhet der
Vore, hvad din lätta vinge är.

Fogel, fogel! när de späda snart
Börja sina fjädersegel lyfta;
Led då utan tvekan deras fart
Till en nejd, dit inga stigar syfta;
Bygg och lär dem bygga der i ro,
Nästa sommar, hvar sitt lilla bo.

Sommarnatten.

Himmel, hvilken afton, hvilken färd!
Ser du holmens lilla blomsterverld?
Goda Nana, i dess lunder
Sjunga foglar qvällens under;
Hvila rodden; låt oss vagga
Dit i land.
Solen ler ju än från kullen,
Vikens bölja gungar jullen,
Aftonvinden för vår flagga
Mot dess strand.
Hör du de susande alarnes ljud?
Ser du de grönskande ängarnes skrud?
Njutom fröjden; snart har tiden
Satt för njutningen en gräns;
Nana, snart är kärlekens,
Liksom sommars stund förliden.

Ren bland löfven blickar torpet fram;
 Skynden, fläktar, fören dit vår stam!
 Ser du gubben, goda Nana,
 Ren i dörrn vår kosa spana,
 Ser du flickan, hur den täcka
 Vinkar der?

Med sin smultronkorg i handen
 Står hon leende på stranden,
 Glad att få åt Nana räcka
 Sina bär.

Hulda, du tåras! hur helig, hur skön
 Är ej den hyllande kärlekens lön!
 Redan här som engel buren
 Njut din afundsvärda lott.
 O, hur säll är menskan blott
 Med sitt hjerta och naturen!

Hvad ej praktens salar fostra opp,
 Lifvets fulla njutning, lifvets hopp,
 Växer utan ans och blommor
 Höst och vinter, vår och sommar
 I den fria bygdens runder,
 I dess tjäll.
 Ser du anden, som för stäfven
 Flyr med ungarne i säfven,
 Arm och blottad, och derunder
 Dock så säll.
 Ej mot palatser, som skyarne nå,
 Bytte den irrande en af de små;
 Ej för guld i råga bräddadt,
 Ej om tusen slott hon såg,

Öfvergåfve hon sin våg,
Och sitt bo, i vassen bäddadt.

Qvällens blyga älskogsstjerna du!
Blicka vänligt på vår landning nu —
Jubla, lundens fogelskara!
Låt er sång en brudsång vara,
Som två trogna hjertan viger
Inför er.

Solen sjunker bakom bergen,
Vesterns himmel mister färgen,
Men din färg, o Nana, stiger
Mer och mer.

Sen må vi vända från färden igen,
Morgonens stråle här finne oss än.
Lätt är hem och vänner glömma,
Flicka, i en älsklings famn.
Här i dalens blomsterhamn
Låt oss hvila ut och drömma.

Svanen.

Från molnens purpurstänkta rand
Sjönk svanen lugn och säll,
Och satte sig vid elfvens strand
Och sjöng, en Juniqväll.

Om nordens skönhet var hans sång,
Hur glad dess himmel är,
Hur dagen glömmer, natten lång,
Att gå till hvila der.

Hur skuggan der är djup och rik
Inunder björk och al;
Hur guldbestrålad hvarje vik,
Och hvarje bölja sval.

Hur ljuft, oändligt ljuft, det är
Att äga der en vän;
Hur troheten är hemfödd der,
Och längtar dit igen.

Så ljud, från våg till våg, hans röst,
Hans enkla lofsång då;
Och snart han smög mot makans bröst,
Och tycktes qväda så:

Hvad mer, om än din lefnads dröm
Ej sekler tälja får;
Du älskat har på nordens ström,
Och sjungit i dess vår.

Torp-flickan.

Sörjen Kandals dotter, gröna lunder!
Såsom edra blommors blida stunder,
Voro hennes glada stunder korta.
Sörjen, gröna lunder! hon är borta.

Kan ej dödens mulna engel skona?
Skall naturen, att sitt fall försona,
Åt en magt, som härjar och föröder,
Offra allt det ädlaste hon föder?

Kan väl grafvens mossbetäckta gömma
 Glädas åt det sköna, åt det ömma?
 Älskas Kandals barn af dödens salar,
 Som af Lannas grottor, Vanhais dalar?

O, du var så skön, begråtna flicka;
 Ingen yngling stannar mer att dricka
 Vid din blåa källa, ty derinne
 Ser han blott din saknad och ditt minne.

O, så länge du besökte källan,
 Glömdes hennes täcka stränder sällan.
 Ofta, af ett fåfängt hopp bedragen,
 Kunde herden der fördrömma dagen.

Trånans suckar, glädjens gälla stämma
 Voro vid dess bölja då som hemma;
 Och så långt hon flöt, den spegelklara,
 Hördes sång och muntra flöjter bara.

Lyssnen icke, Lannas gråa hallar!
 Kandals dotter går ej mer och vallar;
 Fåfängt sörja edra stumma echo
 Hennes toner, som för alltid veko.

Tomt är nu på Vanhais betesmarker;
 Inga hjordar irra i dess parker;
 Någon fogel blott, som höken jagar,
 Flyger der från träd till träd och klagar.

Son af Vanhais, du, som främst bland alla
 Älskades af detta nu så kalla,

Detta fordom, ack! så varma hjerta,
Säg, hvar dväljs du ensam med din smärta?

Tystnat har din yxe ren i skogen,
Ty en flicka gick ej mer förtrogen
Och besvarade din röst från hagen,
Då du, lockande, höll opp med slagen.

Högt på stranden ser man nu din julle,
Liksom om du aldrig mera skulle
Kasta ut för fjärdens skaror näten,
Af hvartenda älskadt värf förgäten.

O! bland kyrkogårdens sorgsna pilar
Slog du läger, der din flicka hvilar;
Och då dagen släcks och tändes åter,
Sitter du vid hennes graf och gråter.

Sörjen Kandals dotter, gröna lunder!
Såsom edra blommors blida stunder,
Voro hennes glada stunder korta.
Sörjen, gröna lunder! hon är borta.

Höstaftonen.

Hvi suckar du så mången timma,
O, tärda bröst?
I nattens stund, då blida stjernor glimma,
Hvi bryter genom rymdens lugna dimma
Din hemska klagoröst?

Begråter du de snabba dagar
 På lifvets ö?
 Är det vid minnet af en vår du klagar?
 O, fasar du för stoftets milda lagar,
 Att blomma och att dö?

Minns, fogeln sjöng i ljusa salen,
 Han sörjde ej.
 I skogens toppar tonar näktergalen;
 Dess harmonier, födas de af qvalen
 Vid stundens flygt? — O nej!

Och fjäriln flög i blomsterringen,
 En sommardag;
 Om aftonen hans suckar hörde ingen,
 Fast domnande han sänkte trötta vingen,
 Och lydde ödets lag.

Då eken föll för tidens ilar,
 Då bergets häll,
 Du dåre, vill du undfly dödens pilar?
 Uppå den graf, der verldens forntid hvilar,
 Fördömmar du din qväll?

Hvem nedsteg att din lott behjerta?
 Hvem löser dig
 Ifrån förgängelsens och dödens smärta?
 Din bön är blommans bön, bedragna hjerta,
 Se hennes stoft och tig!

Och njut den nakna öknens manna,
 Minutens fröjd,

Och vandra framåt med en molnfri panna;
 Du är en främling här, du får ej stanna,
 Förn på ditt Canaans höjd.

Der, ofvan stjernorna du äger
 Din rätta hamn.

O, gläds att allt, hvad vanskligheten säger,
 En dröm blott är, som sväfvar kring ditt läger
 I evighetens famn.

Ej skrämma då den dunkla glafven
 I engelns hand;
 Han krossar bojan blott, men icke slafven;
 Förklarad skall du blicka ned på grafven,
 Från ljusets fosterland.

Tröst.

Der förgäten jag satt
 I min ensliga dal,
 Såg jag stjernornas tal,
 Hur de saliga gå
 Öfver dimmor och natt,
 Hur de strålande bo
 I det eviga blå;
 Och då flydde min ro,
 Och då tänkte jag så:

Hur oändlig, o Gud,
 Är din kraft, och hur rik!
 Blott ditt herrskarebud,

O, en vink af dig blott;
 Och jag, stjernorna lik,
 Genom rymderna gått —
 Och nu suckar jag här!

Och ditt välde består
 Med sin eviga lag;
 Och den krona, du bär,
 Skall ej hvila, en dag,
 Öfver grånande hår;
 Och du sjelf är så fri
 Som ditt herrliga ljus,
 Och en verld är ditt hus,
 Men du ryms ej deri —
 Och ditt barn är en slaf!

Och du rörs ej deraf,
 Att ej spiror och guld,
 Att ej seger och ljus
 Är hans saliga lott;
 Men bekymmer och sorg,
 Men blott mörker och grus
 Är det arf, som han fått
 Från sin fäderneborg —
 Och den är dock så full!

Och ej mejas den säd,
 Som ur intet du väckt
 På omätliga fält.
 Och ej murknar det träd,
 Som i chaos du ställt,
 Fast det byter om drägt.

Och din verld är så vid,
 Och så skön och så säll,
 Och den mäts ej af tid,
 Och dess strålande dag
 Skall ej skåda sin qväll —
 Men en bubla är jag!

Och förmåga jag fick
 Att beundra din prakt,
 Men ej mer, men ej mer,
 Men att fatta den, ej.
 Och du lockar med magt
 Mot din himmel min blick,
 Och jag trängtar och ser; —
 Men jag hinner den ej!

Så jag tänkte — då stod
 Vid min sida en ros
 I den höstliga vind;
 Och förspild var dess blod,
 Och dess fågring sin kos,
 Och förbleknad dess kind.

Men en irrande fläkt
 Kom från kullen och slog
 Med sin vinge engång
 Den förtynande blott;
 Och dess stängel blef bräckt,
 Och hon böjdes och dog.
 Och jag märkte uppå,
 Hur hon somnade godt,

Fast dess slummer blef lång —

Och då tänkte jag så:

Se; hvi klagar väl jag

Öfver våld, öfver våld,

I den Eviges lag?

Som en främling blott, stäld

I mitt jordiska frö,

Skall jag blomma i tvång;

Men det tvång, jag bebor,

Är det sällaste tvång,

Ty en gång skall det dö —

Och jag hoppas och tror.

Kärlekens förblindande.

Späd ännu låg kärleksguden

I den ömma modrens armar,

Lik en stjerna, som om qvällen

Du i källans sköte såg.

Etherns silfverglans sig sänkte

Dagglik ned uppå hans panna,

Och en evig färg af rosen

I hans kinder gömde sig,

Medan läppen log, omfläktad

Af Olympens nektarångor,

Och de drömda segrars glädje

Lekte oskuldsfull på den.

Paphos Drottning, fröjdbetagen,

Gjöt en tår i känslans fullhet,

Och i gossens spegelöga
 Såg sitt anlete, och log.
 „O“, hon suckar, „må beständigt,
 Till ett minne af min sällhet,
 Samma bild i samma öga
 Genom världen följa dig.“

Nu, hvem undrar väl att Eros
 Sväfvar ibland oss förblindad,
 Fast hans blick ej skymms af bindel,
 Ej af mörkrets skuggor höljs?
 Äfven ibland öknens törnen
 Ser han blott Olympens salar,
 Och i trollets armar äfven,
 Endast Huldgudinnans bild.

Flickans klagan.

Hjerta, hjerta! hade jag dig framför mig,
 Låge du oroliga i min hand här;
 O, då skulle hastigt min trogna omsorg
 Bringa dig lugnet.

Som en mor sitt barn, jag dig skulle gunga,
 Föra, sakta vyssjande, fram och åter;
 Tills du upphört klaga, och nöjd din plåga
 Glömde i sömnen;

Men nu bor du slutet i barmens fångsel,
 Otillgängligt stängdt för hvar vänlig hyllning;
 Blott för honom blottadt, som oupphörligt
 Rubbar din hvila.

Till oron.

Ja, ljufva oro, längta, o längta än!
 Af ingen glädje, vore den än så rik,
 Af ingen bräddad njutning lugnad
 Sucka mot sällare fröjder ständigt!

Nyss var din önskan endast en vänlig blick
 Af tärnans öga — nu, då hon skänkte den,
 Stig högre och begär dess första
 Himmelska kyssar, och strid och tråna;

Och när på purpurläppen ej blomstrar mer
 En enda ros, hvars nektar du icke sög,
 Så skynda blott att nya skördar
 Under den svällande slöjan åtrå.

Ja, hulda oro, herrska med dubbel kraft
 I mina ådror; dikta, vid hvarje ny
 Eröfrad segerkrans, en annan,
 Vinkande ädlare än i fjerran.

Dig må den slappa dären förbyta mot
 Ett lik af sällhet, som han benämner frid,
 Och i sitt skal af lugn och dvala
 Kräla, en mussla, på ödets stränder;

Jag älskar dig! — Hvem är det, om icke du,
 Som tvungit mig att söka det öppna haf,
 Och med dess böljor, med dess stormar
 Jublande kämpa om lifvets fröjder.

Du skall mig följa, saliga engel, du
 Skall ägga mig att njuta min lefnads dag,
 Och när den sluts, skall du i grafven
 Jaga mig opp ur min domning åter;

Och ofvan solens bana och stjernornas
 Skall du mig följa, — skall i min himmel än,
 Vid salighetens tömda mjödhorn,
 Lära mig skönare verldar drömma.

Den älskande.

Solen bergas, skymning nalkas,
 Nejderna af daggen svalkas,
 Roseningad sväfvar qvällen
 Till förtrogna dalar ner.
 Sårad af Cupidos pilar
 I sitt öppna fenster hvilar
 Selma, och från trånga cellen
 Utåt fältet ser.

Intet ljud af älskarn höres,
 Intet vänligt budskap föres
 Till den ömma flickans öra
 Om hans lätta ankomst än —
 Ser hon, smäktande och trogen,
 Bort mot ängen, bort mot skogen,
 Endast skuggor der sig röra,
 Flyktande igen.

Tårar skymma hennes blickar;
 Hjertat klappar, pulsen pickar,
 Tysta suckar smyga sakta
 Från dess läppar då och då,
 Men förgäfves — svaret dröjer;
 Hvad hon döljer, hvad hon röjer,
 Endast skälmska fläktar akta
 Flyktigt deruppå.

Håret fladdrar spridt i vinden,
 Lätta flammor färga kinden,
 Hvita skuldror skälfva nakna
 Under daggens kulna regn.
 Himlen mörknar — tärnan fasar,
 Skurar smattra, stormen rasar;
 Grymme! skall hon länge sakna
 Än ditt varma hägn?

Hvar minut ett hopp föröder,
 Och hon fryser, och hon glöder,
 Nu ett rof för känslans lågor,
 Och för nattens vindar nu.
 Sløjans skygd är öfvergifvet,
 Ingen gördel fångslar lifvet,
 Fria svalla barmens vågor;
 Yngling! hvar är du?

Men han kommer. — Jubla, tärna!
 Lifligt, som en klarnad stjerna,
 Bröt han fram ur parkens galler,
 Och mot dig hans kosa sträcks. —
 Redan står han säll vid målet;

Sakta rasslar nyckelhålet,
Fenstret sluts, gardinen faller,
Matta lampan släcks.

Till min sparf.

Dig sköter jag, min lilla sparf, så gerna,
Och räknar vä ibland
Med tårar i mitt öga hvarje kärna,
Du plockar ur min hand.

Jag älskar dig, fastän din fjäderslöja
Af ingen fågling ler;
Jag känner dig, fast ej din näbb kan röja
Den ton, ditt inre ger.

Din skrud är mörk som natten, och din tunga
Är stum och tyst som den.
Du kan ej glimma, och du kan ej sjunga,
Du kan blott vara vän.

Dig kallar mången ful, och undrar öfver
Att jag dig äga vill;
Men du är öm och trogen — hvad behöfver,
Hvad fordrar jag väl till?

Då andra gäcka dina enkla kläder,
Ser du på mig så huld;
Och jag ej gäfvit från din kropp en fjäder
För perlor och för guld.

De prisa siskans driller, de behjerta
 Canarierns gälla röst —
 Jag sökte blott en varelse, ett hjerta
 Att värma vid mitt bröst.

Ej kärleken vid ytans glitter dröjer,
 Ej mättas han deraf;
 Hans vällust är den tacksamhet, han höjer,
 Den sällhet, som han gaf.

När du i menlös glädje pickar stilla
 Den hand, du sitter på;
 Belönar du ej då min vård, du lilla,
 Är du ej vacker då?

Förtroligt skall jag söka att besälla
 Din lefnads snabba vår;
 Och när du dör, skall på din graf jag fälla
 En blomma och en tår.

Begrafningen.

Tempeltornets dystra klockor hördes,
 Mot dess port en svartklädd skara rördes,
 Och en yngling, skördad ifrån våren,
 Buro de på båren.

Sakta sänktes slumrarn ned i mullen,
 Fredligt rundades ånyo kullen,
 Och ett enkelt kors blef stäldt af sorgen
 På den trygga borgen.

Nu, när lifvets sista gärd var slutad,
 Bröt det tysta tåget opp — men lutad
 Mot en alm, som sig i nejden höjde,
 Qvar en flicka dröjde.

Och hon dröjde der tills allt blef öde;
 Då till grafven gick hon, till den döde,
 Och en lilja, som hon bar i handen,
 Offrade åt sanden.

Och den troгна satt och gret på stället
 Än, när solen sjunkit bakom fjället;
 Och den bleka, nattomhöljda stjernan
 Uppgick öfver tärnan.

Nästa morgon blef hon än der funnen;
 Men dess tårekälla var förrunnen,
 Och mot korset, som hon slöt med armen,
 Slog ej mera barmen.

Till Frigga.

Mig ej lockar din skatt, Afrikas gyllne flod!
 Ej din perla jag sökt, strålande Ocean!
 Friggas hjerta mig lockar,
 Röjdt i tårade ögats dagg.

O, hur ringa för mig vore en gränslös verld,
 Med dess solar af guld, med dess demanters sken,
 Mot den verld, jag med henne
 Hänryckt gömmer i sluten famn.

Hvad af stoftet hon länt, hvad hon af himlen har,
 Kan jag skilja det mer, än på vår sommarsky
 Hvad blott aftonen målar,
 Eller morgonens blomsterhand?

Tanke svindlar och syn, när i dess blick jag ser,
 Liksom såge jag ned i ett omätligt djup,
 Tills jag spritter ur dvalan
 Vid en kyss af dess purpurmund.

Säg, hvar fostrades du, leende engel, säg!
 Tills du sänkte dig ned och åt ditt rosentjäll
 Gaf gestalten af Frigga,
 Att försköna min vandring här.

Mulnar banan ibland, skjuter ett törne fram,
 Suckar anden engång, tryckt af sin bojas ok,
 O, hur saligt att ila
 I den älskades armar då!

Jorden smeker min fot ljuf som en vårvind der,
 Lifvets fjettrande tyngd lätt som en bubla känns,
 Och af svallande pulsar
 Vaggas själen till Gudars ro.

Ungdomen.

Bland de makter, som på jorden throna,
 Bär blott vanskligheten säker krona;
 Döden kan ej störtas, kan ej skona,
 Och hans lia rostar ej.

Yngling, bäfvar du för härjarns spira,
 O, så lär att stundens högtid fira!
 Vet, en evighet af lif kan spira
 I ett enda ögonblick.

Jord och himmel äges af minuten,
 Jord och himmel kan i den bli njuten;
 Hög och rik och gränslös, fast förfluten,
 Kan den bli hos minnet qvar.

Men ej tanken dock, af lagar bunden,
 Känslan är den magt, som adlar stunden;
 Känslan ensâm skördar i sekunden
 Mer än tusen sekler sått.

Jubla yngling! Gudalånet blommar
 Än i dina pulsars varma sommar;
 Än uti ditt hjertas helgedomar
 Lefver känslan stark och ung.

Men de flykta, men de domna sakta
 Dessa stunder, som din sällhet vakta;
 Aldern nalkas, yngling, lär att akta
 Skänkerna af lifvets vår.

Njut, så länge än din Majdag varar!
 Ingen blomma höstens stormil sparar,
 Ingen blid, förtrolig sol förklarar
 Vinterns långa, kulna natt.

Hvarför skulle du, i fåfäng möda,
 Glädjens enda, korta dar föröda?

Hvarför med ditt friska hjertblod föda
Slumpens och bekymrens nyck?

Kärleken dig manar — hör du buden
Af den späda, segerkrönta Guden?
Ej blott tärnan famnar du i bruden,
Alla verldar famnar du.

Rankan svajar, purpurdrufvan blöder,
Glädje blott i hennes nejder glöder;
Kungasalig vandrar tiggarn, bröder,
Under rankans krona böjd.

Älska yngling — hjertats lågor svalkas;
Drick — en vinter utan drufvor nalkas;
Lef och gläds och njut och le och skalkas;
Frost och domning följa sen.

Den väntande.

Hur lång är vägen? — Kort för det friska sinnet,
Men lång, ack lång, för det sjuka hjertats väntan.
När skall hon komma, när skall den hulda sjunka
Säll i min svallande famn?

Hit skall hon nalkas, valde hon än att nöta
På skogens sandiga stig den späda foten,
Hit, om hon älskat böljan, och djerf, i jullen,
Klyfver den speglande våg.

Från uddens håll, i skygd af den krökta tallen,
Vill jag en spanande blick i vexling sänka

På stigen än, och än på det spegellugna
Sundets bestrålade längd.

Här vill jag lyssna — tystnen, o sångarinnor
I skogens toppar; er sång begär jag icke;
Nej, blott ett sakta ljud af ett årslag fjerran,
Eller den älskades steg.

Förgäfves! ej ett bud från den hulda stillar
Mitt öras längtan; blott finkens driller domna
I nejdens lugn, och stundom i echos sköte
Gökens melodiska suck.

Ser jag mot skogen, ser jag en hjord allenast
Af rädda får, som i damm tillbaka vända;
Ser jag längs böljan — endast en skara måsar
Glimmar i aftonens brand.

Men du, hvars ögas strålar på en gång famna
Planetens segrande lopp, atomens dvala;
Säg, förr'n du sjunker, glödande sol, hvar är hon?
Säg hvar den älskade är?

Förgäfves! Lik en kung, från din höga bana
Kringströr du håfvor, men hör ej barnens suckar;
Åt mig, som tigger endast ett svar om henne,
Skänker du strömmar af guld!

Hvem skall jag fråga? — manne den muntra lärkan,
Som nyss med bergade vingar sjönk ur molnet?
Hvad? — eller höken, der han med spända segel
Sköter sin luftiga jagt?

Ack, hvarje pulsslag ökar mitt qval, min saknad;
 Förrädiskt nära bedragna sinnen hoppet,
 Och hoppet åter blåser med falska läppar
 Låga i kärlekens glöd.

Ej svalkar aftondimman, ur viken stigen,
 Ej daggens yppiga skur mitt hjertas trånad,
 Ej nattens vind, som, susande kringom klippan,
 Smeker min kyliga lock.

Till hvila går naturen, allt mer förbreder
 Den tysta skuggan sitt täcke öfver jorden;
 I hvarje blomma sväller en stilla brudsäng;
 Ensam försmäktar blott jag.

Färd från Åbo.

Ren fladdrar seglet, jullen är lossad ren;
 I styret fattar ynglingens säkra hand,
 Och skön och rodnande i stäfven
 Sitter vid åran en landtlig tärna.

Ej tyngs den lilla, vaggande båten mer
 Af mjölk och frukter, stäfvarne tömda stå,
 Och kram och högtidsdräkter gömmas
 Nu i den städade äppelkorgen.

Men aftonvinden lefver ånyo opp,
 Och Auras vimplar peka mot fjärden hän,
 Och seglet fylls, och afsked vinkas
 Glädtigt åt jullarnas mängd vid stranden.

Och nu, o stad, farväl! och ett långt farväl!
 Snart skall jag mer ej skåda ditt stolta prål,
 Ej mera höra dina vagnars
 Dånande larm på de fulla torgen;

Men vandra ostörd kring i en lugn natur
 Och se dess prakt, ej rubbad af menskohand,
 Och lyssna säll till bygdens tungor:
 Foglarne, echo och silfverbäcken.

Ren öppnar mot oss fjärden en vidgad famn.
 På afstånd ser jag stranden af Runsala,
 Der mellan sekelgamla ekar
 Nymferna vårda CHORAEI källa.

Frid med din aska, skald från mitt fosterland!
 Som jag, du ofta vaggat på Auras våg,
 Och ofta, ofta längtat åter
 Hän till din dal och dess gröna vakter.

Men kosan styrs mot öster — den långa sjön
 Står som en ändlös spegel för ögat fram,
 Och hvita, såsom svanor, klyfva
 Segel vid segel dess blanka yta.

Men solen sjunker, vindarne tyna af,
 I skogen somna ljuden af foglarne;
 Blott här och der en bygdens tärna
 Lyfter sin åre och ler och sjunger.

Men lifvets glada dröm vid naturens barm,
 Och hjertas längtan, och tärnans blyga qval,

Och hoppets fröjd, och minnets vällust
Sväfva i tonernas famn kring sunden.

Det mörknar ej, det ljusnar ej — herrligt hväls
En natt af silfver, bytt mot en dag af guld,
Kring jullen, der den sakta nalkas
Fjärden, som klyfves af Lemos udde.

Med fröjd och vemod ser jag de nejder nu,
Der du, begråtne yngling, din lager bröt;
Der, RAMSAY, du kring skyddad fana
Samlade flyende kämpar åter.

Med vemod, när jag tänker: du togs så ung
Från hoppets sköna värld, från ditt kämpalif;
Med fröjd dock, när jag tänker: hjelten
Blödde för äran och fosterlandet.

Ännu med vördnad tycker sig skärens son
I skumma nätter skåda din vålnad der,
Och, allt som strandens granar susa,
Höra din manande herrskarstämma.

Så styrs bland lugna minnen vår glada färd,
Tills Vapparns vida fjärd är tillryggalagd,
Och sundet, med sitt tempel fjerran,
Bjuder oss in i sitt trånga sköte.

Der ser jag kullens grönskande björkar ren. —
Min sällhets stumma vittnen, jag helsar er!
Och dig, o hydda, bygd på stranden,
Ärnad åt mig för den korta sommarn.

Mottag mig nu och låt mig, en vingad stund,
 Bland sömn och drömmar bo i din stilla famn;
 När första morgonstrålen glöder,
 Väntar mig Frigga på kullen redan.

Hvad jag är säll.

Hvad jag är säll! — i lifvets morgontimmar
 Kring hoppets blanka sjöar sväfvar jag
 Lik seglaren, som i sin julle stimmar
 På vikens spegellugn en sommardag;
 Hvart helst han ser, en löfprydd kulle skälfver,
 En blomrik tafla tindrar för hans syn,
 Och strålfull himlen sig derofvan hvälfver,
 Och strålfull ler den under vattnets bryn.

Hvad jag är säll! — stå icke jordens länder,
 En gränslös bana, öppen för min gång?
 Har jag ej skatter nog i mina händer,
 Min stämda lyra och min glada sång?
 Har jag ej språk, som talar till en annan,
 Om än bland söderns nakna barn jag gick:
 Det friska lugnet på den ljusa pannan,
 Och kärlek i det fria ögats blick?

Hvad jag är säll! — i tusen former dansar
 Det sköna idealet kring min stig,
 Och äran står vid vägens slut med kransar,
 Och vinkar leende och kallar mig.
 Odödlighetens lugna sol förgyller
 Det mål, jag söker, trånande och varm,

Och ingen låg, föraktlig tvekan fyller
Min djerfva, stolta, ungdomsfriska barm.

Hvad jag är säll! — en trogen flicka delar
Min ömhet, mina minnen och mitt hopp.
Finns någon fröjd, som i min lycka felar,
Den söker jag i hennes armar opp.
För hennes blickars oskuldsfulla värma
Uppblomstrar herrligt mina känslors vår,
Och såsom fjärlar hennes kyssar svärma
Omkring det eden, i mitt hjerta rår.

Hvad jag är säll! — när lifvets morgon viker
Står mig dock lyrans milda tröst igen.
Hvad jag är säll! — när äfven lyran sviker,
Har jag, kanske, ett namn till tröst för den.
Men om af ryktets tunga jag förglömmes,
Är mig likväl min hulda flicka qvar;
Och om ock hon för mina blickar gömmes,
Har jag dock minnet än af hvad jag var.

Mötet.

Hon stod vid hasselhäckens dörr,
Den flicka, som jag älskar mest;
Och hennes blick, så yster förr,
Var nu med stilla vemod fäst
På tufvan, der förleden qväll
Hon vid min sida satt så säll.

En tårbegjuten ros hon bar,
Ett minne, som jag skänkte der;

Hon trodde att jag fjerran var,
 Och jag var henne dock så när;
 I närmsta buske gömd jag låg,
 Och tårades, och såg och såg.

Der stod en björk från fordomtid
 Och grönskade och växte fritt,
 Den bar min flickas namn — bredvid
 Bar den i ljusa barken mitt;
 Tätt till hvarann jag båda skar
 En afton, då jag ensam var.

Det var så kärt för hennes håg
 Att se dem vara dag från dag. —
 Nu stod hon suckande och såg
 Den flydda vännens kända drag,
 Och skref en sorgsen vers dit ner
 Ur Ingborgs klagan af Tegnér.

Och jag blef tyst och gömd ändå,
 Och lät min flicka plåga sig;
 Det var så ljuft att tänka på
 De qval, den hulda led för mig;
 Blott därför var jag otacksam
 Och skyndade ej genast fram.

Men fjäriln flög till blommans knopp,
 Och blomman gaf sin purpurmund;
 Och trasten sjöng i björkens topp,
 Och hennes make kom på stund;
 Då nämnde jag min flickas namn,
 Sprang opp, och flög i hennes famn.

Till en flicka.

Flicka, säg hvad magiskt tvång det är,
Som mig ständigt till ditt hjerta jagar?
Säg mig, hvarför längtar jag att der,
Endast der fördrömma mina dagar?

Hvarför är den sköna helgedom,
Der naturen som prestinna dröjer,
För min blick så stel, så glädjetom,
Om ej dig jag bland dess under röjer?

Såsom jag, i stoftets bojor snärd,
Såsom jag, ett rof för ödets bölja,
Är för mig du mera än en verld,
Fast den minsta buske kan dig dölja.

Hulda! länge innan dig jag såg
Var jag älskad, älskande tillbaka;
Ofvan molnen, der mitt hemland låg,
Ägde jag förut en dyrkad maka.

Rikare var hennes barm än din,
Hennes kyss var mera full att njuta;
Vid som himlen var dess famn, och min
Var dock ej för trång att henne sluta.

O, hur mönstrar jag ej mången gång
Dessa minnen ifrån fadershuset;
Hvad jag älskat såsom fri en gång,
Älskar jag ännu, fast smidd vid gruset.

Flicka, ej din tjusande gestalt,
 Färgen ej på dina rosenkinder,
 Nej! en kärlek till det stora allt
 Är den makt, som vid din famn mig binder.

Jord och himmel äger jag i dig,
 Kan i dig blott till mitt hjerta pressa;
 Undra därför ej att du för mig
 Är så dyr, så dyr som båda dessa.

Den tillfrisknande.

O, låt mig sitta tyst på din bädd och skåda
 Hur våren sakta spirar ur vinterns dvala,
 Och purpursmyckad, blomsterbekransad åter
 Lofvar mig gladare dar.

Jag satt ej längesen vid din sida, flicka;
 Din hy var härjad då och ditt öga mulnad,
 Och dödens blekhet låg som en dyster drifva
 Öfver ditt anlete bredd.

Nu har han flyktat. Leende strålar åter
 Mot mig din hulda blick, som en klarnad majsol,
 Och på de blida kindernas värma svälla
 Rosor och liljor igen.

Och alla löjen, alla de små chariter,
 Som skrämda flögo unnan den kulnes spira,
 Församlas åter, än kring din ljusa panna,
 Än kring din yppiga mun.

De täckas lekar vill jag en stund betrakta,
 Hur, fjärillikt, de hylla hvar nyfödd skönhet,
 Tills sjelf, med fjärlens mod, jag mig lifligt sänker
 Ned, för att leka bland dem.

För hvarje tår, jag gjöt på din vinter, flicka,
 Skall då din vår mig skänka en vacker blomma;
 För hvarje suck, din bleknade läpp mig kostat,
 Ger mig den friska en kyss.

Vaggsång för mitt hjerta.

Sof, oroliga hjerta, sof!
 Glöm hvad verlden har ljuft och ledt;
 Intet hopp din frid förstöre,
 Inga drömmar din hvila.

Hvarför ser du mot dagen än?
 Säg, hvad väntar du mer af den?
 För de djupa sår, kanhända,
 Någon helande blomma?

Arma hjerta, slut ögat till;
 Dagens rosor du pröfvat nog;
 Blott i sömnens dunkla lustgård
 Gror den stängel, dig läker.

Sof, som liljan hon slumrar bort,
 Flyktigt bruten af höstens vind;
 Sof, som hinden, tyngd af pilar,
 Somnar in och förblöder.

Hvarför sörja förflutna dar?
 Hvarför minnas att sällt du var?
 En gång måste våren vissna,
 En gång glädjen, o hjerta!

Äfven du har din Majdag sett;
 Hvad, fast icke den evig blef!
 Sök blott ej dess milda låga
 Än bland vintriga skuggor.

Minns du sällhetens stunder än?
 Lunden grönskade, fogeln sjöng,
 Och ditt kärleksfulla tempel
 Var den doftande kullen.

Minns du famnen, som slöt dig der?
 Minns du hjertat, som sökte dig?
 Minns du än den kyssbetäckta
 Läppens domnande eder?

Då, när öga i öga såg,
 Känsla speglad i känsla låg,
 Då var tid att vaka, hjerta,
 Nu att slumra och glömma.

Sof, oroliga hjerta, sof!
 Glöm hvad verlden har ljuft och ledt;
 Intet hopp din frid förstöre,
 Inga drömmar din hvila.

Barndomsminnen.

Jag minns en tid, jag minns den hvar minut,
Då lifvets Maj på mina kinder glödde,
Och i min späda barm en ros slog ut,
Hvars fågling inga stormar än förödde.

Hur säll jag lefde i min oskuld då,
Lik morgonstundens första fläkt i dalen;
Min fröjd var ren, som ljuset i det blå,
Och lätta, såsom daggens perlor, qvalen.

Då tycktes glädjen bo i hvar gestalt,
Och jorden le, liksom af englar buren,
Och vindens susning, bäckens sång och allt
Var barn som jag, och lekte med naturen.

Men snart du flydde, sköna barndomsvår,
Att aldrig värma detta hjerta mera.
Ack, lundens fågling knoppas år från år,
Men lifvets blomma en gång, och ej flera.

Förgäfves, sen dess purpur tynat af,
Du vattnar hennes rot med tårefloder;
De bleka bladen söka blott en graf,
Och stängeln sjunker mot sin kalla moder.

O! snart ju ila dessa stunder bort,
Som offras här åt sträfvandet och hoppet;
Då menskans bana mättes ut så kort,
Hvi skall dess glädje vissna under loppet?

Mot dig jag blickar, tid, som har förgått,
 Som seglarn på sin sörjda strand tillbaka;
 Ack, le och njuta, — det var barnets lott,
 Och ynglingens är strida och försaka.

Hvad är den verld, som ljusnar för mitt hopp,
 Den palm, hvarom min djerfva aning talar,
 Emot den hydda, der jag växte opp,
 Och kransarna uti min barndoms dalar!

Dock klagar icke jag — den fröjd, som var,
 Skall hjertats dufvobud ej återfinna;
 Blott, ljufva minne af förflutna dar!
 Blif du min trogna följeslagarinna.

Kanske ännu vid vägens slut en vän
 För den af bördor tyngde vandrarn ömmar,
 Kanske att ålderdomen ger igen
 Min fordna frid och mina barndomsdrömmar.

När, böjd mot stafven i min matta hand,
 Jag ser det rum, der inga sorger agga,
 Då skall jag stappla nöjd till grafvens rand,
 Som fordom, mången afton, till min vagga.

Vid en väns död.

Förgänglig var då den sälla lott,
 Mig brydde,
 Lik vårdagsfläkten den smekte blott
 Och flydde.
 Ack, ljuft jag drömde,
 Jag mig förglömde,
 Men snart kom den, som min glädje gömde
 I grafven.

Hur kärt, hur ömt jag än nämner dig,
 Du flydda,
 Du hör mig ej, du ej öppnar mig
 Din hydda;
 Min tår ej räcker,
 Min suck ej väcker
 Det bröst, som stoftet och natten täcker
 I grafven.

Dock, ömma vän, fast för ödets slag
 Jag dignar,
 Min sorg är ljuf, och min smärta jag
 Välsignar;
 Ty du har vunnit
 Och friden hunnit,
 Det lugn, jag mist, du fördubbladt funnit
 I grafven.

Ja, lycklig du, som din staf har fällt,
 Och somnat;

På jorden är blott det hjerta sällt,
 Som domnat.
 Mot ödet, tiden,
 Mot stormen, striden,
 Hur lugn är hvilan, hur djup är friden
 I grafven!

Sof, sälla ande, från flärden skild
 Och qvalen,
 Sof sött, som daggen om qvällen spild
 I dalen;
 Tills gryningsstunden
 Bestrålar runden,
 Och väcker slumrarn ur morgonblunden
 I grafven.

Det frö till lif, som i menskan göms
 Af ljuset,
 I mörkrets fjettrar ej evigt glöms,
 I gruset.
 Hvad döden fäller,
 Han återställer;
 Och knoppen blott, hvarur blomman väller,
 Är grafven.

Öfver ett sofvande barn.

Hur säll i vaggans famn du hvilar än,
 Hur obekant med villorna och flärden!
 Din bädd — af modershand bereddes den,
 Din ro — af syskon från den högre verlden.

Som morgonlugnet kring en källas blå,
 Så frid din lefnads oskuldsbölja söfver;
 Ty tidens vinge slog ej än derpå,
 Och ödet gick ej än med storm deröfver.

Du ler — o, röjdes dock engång för mig
 Den bild, som leker i ditt slutna öga.
 Det är ej jorden än som tjsar dig,
 Det är ett minne från det fjerran höga.

Sof, späda barn, hur ljuf är ej din lott,
 Med blommans lif att hjertats lif förena;
 I dina blickar herrske slummern blott,
 Och drömmens engel i din barm allena.

På ett barns graf.

Hvem mätte ut din strid så kort,
 Säg, späda barn, som slumrat bort
 Från jordens fröjd och smärta?
 Dess vår du endast skåda fick,
 Dock bodde tårar i din blick,
 Och oro i ditt hjerta;
 Nu är ditt lugn dig återställdt,
 Nu sofver du så djupt, så sällt,
 Som under snö och ilar
 Den fallna blomman hvilar.

Den lott är ljuf, den seger skön,
 Att ren till dagens fulla lön

För morgonväkten fällas.

Ack, mången gick i sorgens dal,

Som såg det gry, betryckt af qval,

Och fridlös såg det qvällas;

Men kom ej såsom du likväl

Med ren och obefläckad själ,

Vid Herrens vink, ur qualmen

Till skuggan och till palmen.

Lif och död.

Lifvets engel satt på Skaparns högra arm,

Nedanför låg jorden i sin barndom än;

Och den Högste såg ifrån sin höjd med harm

Ren den första synd, som växte opp på den.

Flyg, så sade Gud till lifvets engel då,

Straffande till jordens skuldbehöljda dal.

Ingen fröjd skall evigt blomma mer derpå,

Intet väsen fly förgänglighetens qval.

Och Guds sändebud flög ned till syndens land,
Svingande sin lia, som hans Herre bjöd;

Och när stoftets son såg spåren af hans hand,

Nämnde han förskräckt den ljusa engeln: Död.

Och den höge skördarn skonar ej. — Hans glaf

Krossar örtens ringhet, krossar ekens prakt;

Hög och låg, och rik och fattig, kung och slaf,

Alla bäfva för hans allvar, för hans makt.

Men utaf de offer, som han fäller här,
 Samlar han det ädla, som låg gömt i dem,
 Skiljer det från grusets smitta blott, och bär
 Allt försonadt åter till sin Gud, sitt hem.

Till den ålderstegne.

Sörjer du en tid, som är förfluten,
 Ädle gamle, der du tyst och sluten
 Skrider fram i ålderns kulna dal?
 Tänker du med saknad på de stunder,
 Då du närde känslans rika under,
 Och den ungdomsvarma pulsen svällde
 Än af salighet, och än af qual?

Ingen vällust spirar på din bana;
 Kärlekens och ärans djerfva fana
 Svajar fjerran från din öde stig;
 Nöjets blida, balsamfyllda fläktar,
 Flickans rosor, och pokalens nektar
 Lifva sjuklingen och lifva slafven,
 Ack, men lifva icke mera dig.

Löna dig för mödorna och striden
 Dessa lemmar, stämplade af tiden,
 Denna längtan, som sitt mål ej hann?
 Eller gömmer det föröddas tjället
 Någon njutning, någon skatt i stället
 För den glädje, som kom in med våren,
 Och som gäckande med den försvann?

Ja, i djupet af ditt inre väcktes,
 För hvar trånad, som af tiden släcktes,
 Högre nöjen, renare begär.
 Ack, vi skåde blott din yttre slöja,
 Blott de fåror, som din panna plöja,
 Icke fridens engel i ditt hjerta,
 Ej det eden, som han skapat der.

Se, när dagens purpurlågor glimma,
 Tjusar, än en guldbestrålad dimma,
 Än en blomma, i sin knoppning röjd;
 Först när solens milda flamma bergas,
 Flyr det bländsken, hvaraf gruset färgas,
 Och i oförgänglig skönhet tindrar
 Då det stjernbeströdda fästets höjd.

Så, när ålderns långa afton skymmer,
 Flykta själens jordiska bekymmer,
 Och dess himmel går förklarad opp;
 Är det svårt att lifvets dag försaka?
 Kan du önska dig dess glans tillbaka,
 Då din qväll är ljus som stjernerymden,
 Och omätligt såsom den ditt hopp?

Allt, hvad fordom du som ljufvast tänkte,
 Allt, hvad sträfvandet och lyckan skänkte,
 Står ett bleknadt intet för din syn;
 Som för vandraren på Alpens höjder
 Dalens dofter, fjärilar och fröjder,
 När han fjällets fria hjessa hunnit,
 Och af ether svalkas ofvan skyn.

O, hvad är den sällhet, här vi söke?
 Blott ett blomstersmyckadt troll, ett spöke,
 Ur sin natt af phantasin befalldt;
 Trånfull sträckes famnen till dess möte,
 Jublande vi sjnne i dess sköte;
 Men som rök omsluter oss phantomet,
 Fridlöst, mulnadt, gycklande och kallt.

Lycklig du, som flärden mer ej dårar;
 Lögnerna af jordens falska vårar
 Har du lärt att fatta med förakt.
 Inga skiften nå ditt trygga läger,
 Hvad du hoppas, hvad du sökt och äger,
 Föstras ej i dödlighetens parker,
 Och förvissnar ej med deras prakt.

Skygd mot villorna och mot passionen,
 Och ett minne, huldt som harpotonen,
 Och en graf, som vinkar och som ler,
 Och en röst, som bakom grafven talar,
 Kallar, bjuder, tröstar och hugsvalar;
 Der den sällhet, som du eftertraktar,
 Och som åldrens stilla bana ter.

Hel dig! undan stormarna och åren,
 Hög och segrande i silfverhåren,
 Vandrar du mot evighetens rand,
 Seglarn lik, som ren af lugnet vaggad,
 Ser på afstånd oceanen fradgad,
 Och med glädjens hvita vimpel helsar
 Stränderna utaf sitt fosterland.

Barden.

I dalens famn förflöt hans barndomstid,
 Hans lif var lugnt som källan vid hans hydda;
 Hvar nyfödd dag kom rik af hopp och frid,
 Och ingen oro tog han från den flydda.

Han sjelf ej drömde om sin framtid än,
 Och ingen anade hans kall med åren;
 Hans verld var trång; dock storhet fanns i den,
 Och skönhet väcktes äfven der af våren.

Och obekant och slutet i sig sjelf,
 Men med en jättelik natur förtrogen,
 Han lärde kraftens språk af bygdens elf,
 Och saknadens af bäckarna och skogen.

Der såg han klippan trygg bland stormar stå,
 En bild af mannens mod, en bild af hjälten,
 Der lyste qvinnans själ ur himlens blå,
 Och kärlek slog i blommor ut på fälten.

Så ammaden han opp, hans håg blef stor,
 Hans barm bekant med fröjderna och qvalen;
 Han tog farväl af hydda och af mor,
 Och gick med lyrans skatt ur barndomsdalen.

Och genom verlden drog han med sin sång,
 Till hvarje slott, till hvarje koja bjuden,
 Hans sjöng — och slafvar glömde bojans tvång,
 Och kungapannor klarnade vid ljuden.

Och stod han hög i borgens rund ibland,
Förmälände en djerf bedrift med tonen,
Då lyste drottens blick som stjernans brand,
Och riddarsköldar dånade kring thronen.

Och tärnan satt och hörde på hans röst,
Med ögon på den stolta skaran vända,
Och hennes kind blef röd, och hennes bröst
Bestormades af känslor, förr ej kända.

Så sjöng, så lefde han i lifvets vår,
Och så i lifvets sköna sommarstunder;
Tills tiden kom med vinter till hans hår,
Och åldern blekte kindens ros derunder.

Då gick han åter till sitt hem, och tog
Ännu en gång sin lyra der i handen;
Och grep en djup accord på den — och dog,
Och gaf åt andens fosterbygder anden.

Nu grusas vården öfver Bardens graf,
I sekler re'n hans aska bott derinne;
Men sången flyger öfver land och haf,
Och hjertan glöda vid den ädles minne.

Till trånaden.

För jordens Gudar höjer jag ej sången;
Jag bringar offret af min lyras röst
Åt trånaden, åt den förgråtne fången,
Som gömd och okänd ammas i mitt bröst.

Der, mellan lifvets sorger bor den höga,
Med dunkla forntidsminnen i sin barm;
Och tårar svälla i hans mulna öga,
Och tomhet famnas af hans sträckta arm.

O, hvarför kan jag ej hans dar besälla,
Ej finna svalka för hans hjertas brand!
Hvad vinge bär mig opp till ljusets källa,
Och ger åt främlingen ett fosterland?

Ack! evighetens håfvor blott försona
Den stoltes qvalfullt lågande begär,
Och, såsom konungen sin stela krona,
Föraktar engeln hvarje njutning här.

Och derfor ser han, hvar gång östern randas,
Med tårar opp mot en förhatad dag,
Och derfor mäter han hvar stund jag andas,
Och räknar dyster hvarje hjertats slag.

Haf tålmod, du gäst från högre trakter!
Din prøfvotid är hård, men icke lång:
Det blir en natt, som söfver dina vakter,
Och för dig sakta ur din bojas tvång.

Snart skall du sjelf befriad lyfta vingen,
Och fly från jorden, en förklarad hamn,
Och ofvan stjernorna, och ofvan tingen,
Din himmel nå i fosterlandets famn.

Tjensteflickan.

Om re'n, vid helga klockors ljud,
Jag stode i min högtidsskrud,
Och såge natt och dimmor fly,
Och sönda'ns sköna morgon gry!

Förbi är veckans möda då;
Till Ottesången får jag gå
Och träffa nära kyrkan den,
Som saknat, veckan ut, sin vän.

Han står väl då, på förhand re'n,
På kyrkbackens brant allen,
Och blickar, öfver träskets längd,
På slädornas och folkets mängd.

Och jag är den, som eftersöks:
Och tåget nalkas, skaran öks,
Och plötsligt syns jag deribland,
Och räcker honom gladt min hand.

Nu, muntra syrsa, sjung din sång,
Tills pertan brunnit ut en gång,
Och jag får gå till sängs igen
Och drömma om mitt hjertas vän.

Jag sitter här och spinner nu,
Och rullan är ej half ännu;
Och Gud vet när jag spunnit ut,
Och när den långa qvällen tar slut!

Bondgossen.

Jag huggit tills min kraft förgått,
 Och hugger om igen,
 Och yxans stål är hvasst och godt,
 Men furan står dock än.

Min arm var engång tung och stark;
 Nu är den mer ej så,
 Sen vintern om jag ätit bark
 Och druckit vatten på.

Ifall min tjänst jag bytte om
 Och bättre för mig såg,
 Jag kanske till en herre kom,
 Som hade bröd af råg.

Kanske i närmsta stad jag fann
 En lön för tro och flit. —
 Jag tänker ofta så, och kan
 Dock icke längta dit.

Står fjället der med löfprydd topp
 Och ser i sjön sin bild?
 Går solen der så herrlig opp,
 Och går den ner så mild?

Finns der en dal, som blomdoft strör,
 En mo, som tallar bär?
 Och hon, hvars vallhorn nu jag hör,
 Skall hon väl finnas der?

Förbi far molnet utan skygd,
 Till vindens tidsfördrif —
 Och, utan vän och fosterbygd,
 Hvad är ett menskolif?

Kanske att Gud hör folkets röst
 Och lindrar landets nöd;
 Kanske en bättre skörd i höst
 Oss ger ett bättre bröd.

Roddaren.

Sjung, arma gosse, sjung!
 Din rodd blir annars tung,
 Din hand vid åran domnar snart,
 Och hvem skall sen ge båten fart?

En våg ej rör sig mer,
 Af sol och dag jag ser
 En strimma blott vid vesterns bryn;
 Och mörk i fjärdens djup är skyn.

Säg, arma gosse, säg:
 Hvert skyndar du din väg,
 Allena, sträfvande och trött,
 Då natten sjelf har somnat sött?

Är det en fogeltropp,
 Du skrämt vid stranden opp,
 Är det en lom, är det en and,
 Du jagar nu från strand till strand?

Du, som från skog och fjäll
 Mig frågat mången qväll,
 Mig frågat förr, mig frågar än,
 Hör, echo, hör mitt svar igen:

Jag ingen fogeltropp
 Har skrämt vid stranden opp,
 Det är ej lom, det är ej and,
 Jag jagar nu från strand till strand;

Min tanke jagar jag:
 Hvert enda åretag,
 Hur lätt det är, hur svagt det är,
 Mig närmre till min tanke bär.

Der röken stiger opp
 Mot klippans blåa topp,
 Der hyddan syns, vid träskets slut,
 Dit har min tanke rymt förut.

Der skall jag finna den,
 Förr'n det blir dag igen,
 När båten hunnit strand och hamn,
 Och jag min trogna flickas famn.

Talltrasten.

Det är så lätt man rörs och andas re'n;
 Ej mer en brännhet sol, med stupadt sken!
 Af sommardagen finns ej öfrigt mer,
 Än vesterns glans, som genom lunden ser,
 Och vindens fläkt, som, redan matt och sval,
 Skall domna snart på blomstren i vår dal.

Blott du, den silfverklara qvällens vän,
 O talltrast! bryter nejdens tystnad än.
 Är dagen eldig, och är natten ljuf,
 Af båda diktens färger lånar du,
 Och målar, i en oförgänglig sång,
 Din trohets högtid, såsom våren lång.

Du har, som jag, en vän att tolka för
 Den fröjd, det qual, ditt veka hjerta rör;
 Har jag, som du, en stämmas välljud fått,
 Ett språk så innerligt, så lätt förstådt?
 O, kan jag säga hur jag älskar nu,
 Och kan jag en gång älska ömt som du!

Lycksalig den, som, vid naturens bröst,
 Från henne hemtar kärlek, ord och röst,
 Som, irrande, sitt modersmål ej glömt;
 Han drömmer blott, och säger hvad han drömt,
 Men, medvetslös och utan reglors tvång,
 Han drömmer vishet, och han talar sång.

Jag vill dig höra, skald, vid skogens bryn,
 Tills sista purpurn flytt från aftonskyn,
 Och nattens fackla tändt sitt bleka sken;
 Vid hyddan möts jag af min flicka se'n,
 Och, skall jag tolka hur jag dig förstått,
 Ej ord jag brukar, utan kyssar blott.

Jägargossen.

På marken vistas fogeln blott,
 Och löfven skymma än;
 Jag har ej gjort ett enda skott,
 Och det blir qväll igen.

Om vintern komme hit en gång,
 Med drifvor i sitt fjät;
 Jag såge bättre ripans gång,
 Och orren hölle trä't.

Om luften ville blifva sval,
 Och löfven falla sen;
 Jag såg kanske i nästa dal
 En flock af hjerpar ren.

Dock snart skall ripans spår sig te,
 Och hjerpens skygd förgå;
 Men den, som helst jag ville se,
 Skall jag ej se ändå.

Jag blickar här — hon blickar der;
 Men ack, vi mötas ej!

Jag kunde stå der blicken är,
Och såge henne ej.

Emellan oss är sjö, är fjäll,
Är mo med furu på,
Emellan oss är dag och qväll,
Och kanske natt också.

Morgonen.

Solen några purpurdroppar
Re'n på österns skyar stänkt,
Och på buskar, blad och knoppar
Daggens perleskur sig sänkt.

Skogens alla foglar svinga
Jublande från topp till topp,
Tusen glädjelijud förklinga,
Tusen stämmas åter opp.

Fjärden krusas, böljan randas,
Lunden rörs af fläkt på fläkt,
Lif och blomsterdofter blandas
I hvarenda andedrägt.

Engel från det fjerran höga,
Hvarje väsens blida vän,
Gryning! har ett mulnadt öga
Mött din ljusa anblick än?

Skingrad är bekymrens dimma,
 Tankens dystra moln förgått;
 Dagen i sin barndomstimma
 Älskar barndomskänslor blott.

Ingen lider, ingen saknar;
 Allt är glädje, frid och hopp.
 Med naturens morgon vaknar
 Hvarje hjertas morgon opp.

Kyssten.

Jag kysser dig och ledsnar ej,
 Och skall jag nånsin ledsna? Nej!
 Nu, goda flicka, svara mig,
 Hvad sällhet kyssten skänker dig?

Du älskar den så väl som jag;
 Nu säg, hvad utgör dess behag?
 Jag frågar nu, jag frågte nyss,
 Och får till svar blott kyss på kyss.

Om i min läpp man honung gömt,
 Du kysste den ej mera ömt;
 Om galla vore stänkt derpå,
 Du kysste lika ömt ändå.

Se till, hvad förebär du väl,
 Om någon frågar efter skäl?
 Om någon oblygt kommer nu
 Och frågar: hvarför kysses du?

Och folket dömmar strängt, min vän,
 Hvad skall det säga då om den,
 Som annat ej än kyssa gör,
 Och själf ej engång vet hvarför?

För min del jag ej hittat på,
 Hvad godt i kyssen finnas må;
 Men jag vill dö, om jag en stund
 Skall stängas från din purpurmund.

Den ångrande.

Göm, poppelskugga, i ditt trogna sköte
 De ord, han sade vid vårt sista möte,
 Hans djerfva bön, hans vrede och hans oro
 För mig, för tystnaden och dig blott voro.

Ty solen sjunkit redan från det höga,
 Och ingen stjerna öppnat än sitt öga,
 Och ingen vaken vind fanns mer i nejden,
 När om min afskedskyss han tände fejden.

För dig blott kan jag yppa hvad jag kände,
 Hur hvarje suck, hvar tår, han gjöt, mig brände,
 Hur glädt jag honom tusen kyssar unnat,
 Om flickan vågat ge och blygseln kunnat.

Säg honom, du, om någon gång han nalkas,
 Att drömma bort en stund hos dig och svalkas,
 Säg honom då, ifall ett språk du äger,
 De tysta ord jag nu med bäfvan säger:

„Glöm, goda gosse, hvad dig kränkt och smärtat,
Den köld, hon hycklar, är dock långt från hjertat:
Förtörnas ej, fast henne hård du tycker,
Och tröttna ej vid hennes blyga nycker.“

Det var då.

Högre mot sanden
Svallar den vreda sjön,
Björken på stranden
Susar ej mera grön;
Marken är stel af snön.

Du, som med våren
Flydde från dal och vän,
Bragte dig tåren
Blott för en stund igen,
Ville jag säga än:

„Skåda kring runden,
Flicka, en gång ännu!
Minns du, hur lunden
Fordom var grön och ljuf?
Se, hvad den blifvit nu!“

Sen, då hon flydde,
Skulle hon säga så:

„Skönare grydde
Ynglingens kind också;
Men det var då — ja då!“

Sjömansflickan.

Vinden blåser opp i hast,
 Segel fylla stång och mast,
 Skeppet styr till fjerran länder,
 Gud vet när det återvänder!

Du, som far der, äger du
 Någon blick för mig ännu?
 O, jag såg dig än, kanhända,
 Om min gråt blott toge ända.

Vore jag hvad fogeln är,
 Vingad, såsom måsen der,
 Följde jag dig glad på färden
 Till den obekanta verlden!

Kom beständigt dit du kom,
 Vände, när du vände om,
 Spelte med min lätta vinge
 Och din blick i flygten finge.

Men den arma flickans lott
 Är att fläktas afsked blott,
 Med en tårfull duk i handen,
 Vinglös lemnad qvar på stranden.

Långt ifrån att följa få,
 Måste jag tillbaka gå,
 Innan qvällen komma hunnit,
 Innan seglet än försvunnit;

Måste jaga ur mitt bröst
 Saknaden, som är min tröst,
 Torka väl från kinden tåren,
 Att min mor ej märker spåren.

Helsningen.

Fästet klarnar opp, den dunkla skuren
 Lemnar rum för aftonsolens sken,
 Och på fjärden, af en svallsjö buren,
 Vaggas dagens storm, och sofver ren.

Hon, som saknat mig på många dagar,
 Ser ej än min julle styra dit;
 Kanske står hon nu vid sjön och klagar,
 Och med tåradt öga blickar hit.

Ej ett vindkast fyller dock mitt segel,
 Och det vill ej skrida, om jag ror,
 Och så långt, långt bort om fjärdens spegel
 Skymtar udden, der den hulda bor.

Svala du, som rör så gerna vingen,
 Med ett tröstens bud till henne flyg,
 På dess skuldra sitt och sedd af ingen
 Dessa ord i hennes öra smyg:

Goda flicka, om din vän du saknar,
 Hör hans trogna helsning genom mig,
 Nästa morgon, endast vinden vaknar,
 Lossar han sin båt och söker dig.

Lång är vägen, och han sjelf behöfver
Vindens hjälp, att klyfva fjärd och sund;
Men, hur lugnt det är, som jag deröfver
Sväfvar lätt hans tanke hvarje stund.

Några fogeljud i skogen väckta,
Blott en källas sus bland strandens fjäll,
Blott en myggsvärms lätta vingslag fläkta
Den, med blixstens snabbhet, till ditt tjäll.

Akta, då är Guden nära.

Sköna flicka, yra flicka,
Vänta några vårar bara,
Och du skall så fritt ej blicka,
Och du skall så yr ej vara.

Fjorton år blott glädje amma;
Femton år och sexton stunda,
Guden kommer med sin flamma,
Och det blir helt annorlunda.

Blott en gnista af hans låga
Tusen sorgsna tankar föder,
Blott en fläkt ifrån hans båga,
Och det friska hjertat blöder.

Lugnet störes, glädjen smittas,
Inga fröjder lyda valet,

Och i ögats spegel hittas,
Mellan hopp och löjen, qvalet.

Flicka, än mot pilens smärta
Ingen sorgfull vakt behöfves;
Guden nalkas ej ett hjerta,
Medan än dess aning söfves.

Men när friden byts i saknad,
Saknan i begär, som tära,
Akta, då är slumrarn vaknad,
Akta, då är Guden nära.

Serenad.

Ren släckt är lampan i min flickas kammar,
Ett blekrödt månsken blott på rutan flammar,
Och genom slöjan, fäst för den, jag ser
Den skönas bild ej mer.

Snart skall hon bäddens trygga fristad hinna;
Sen, blyga Cynthia, blif min spejarinna,
Och yppa vänligt hvad du skåda fått
För mig och natten blott.

Om med en blick, der himlen strålar åter,
Hon sammanknyter händerna och gråter
Och talar ord, som blott en engel hör,
Sin aftonbön hon gör.

Men om den höljda barmen rörs och bäfvar,
 Ett leende på rosenläppen sväfvar,
 Och kindens låga sakta tänder sig,
 Då drömmer hon om mig.

Förställningen.

Alla känna fröjd och smärta,
 Fast ej alla det förklara;
 Hvarje flicka har ett hjerta,
 Fast hon låtsar utan vara.

För de nöjen, Gudar skicka,
 Kan sig ingen dödlig akta;
 Kyssar älskar hvarje flicka,
 Fast hon låtsar dem förakta.

Yngling, älska, brinn och låga,
 Och med köld skall du belönas,
 Men ett liknöjdt steg blott våga,
 Och ditt qual skall bli din Skönas;

Och dess fåfängt dolda smärta
 Skall i min, i röst förklara:
 „Hvarje flicka har ett hjerta,
 Fast hon låtsar utan vara.“

Fordra tusen kyssar — alla
 Skall med hyckladt tvång hon unna;
 Fordra ingen — och den kalla
 Skall ej *en* försaka kunna;

Skall ur tårar ofta blicka,
 Skall i suckar hviska sakta:
 „Kyssar älskar hvarje flicka,
 Fast hon låtsar dem förakta.“

Fjäriln och rosen.

Rosen lutar, blek om kinden;
 Hennes tid är all;
 Fjäriln domnar under vinden,
 Under skurens svall.
 När skall fjäriln få tillbaka
 Sina lekar och sin maka?
 När förlåter
 Dvalan åter
 Rosens matta ögonlock?

Barn af sommarn, lefde båda
 Lyckliga som den;
 Inga skiften, ingen våda
 Störde glädjen än.
 Af hvarandras kyssar sälla,
 Utan skuld att vedergälla,
 Utan oro
 Båda voro,
 Och de måste störas dock!

Hur de dröja, hur de bida,
 Aldrig väckas de;
 Kärleken, vid vårens sida,

Kan ej lif dem ge;
 Men på kullen, der de bergas,
 Nya sköna rosor färgas,
 Och i doftet
 Öfver stoftet
 Svärmar nya fjärlars flock.

Fogelfångarn.

Jag vandrar fram på skogens ban,
 Och blickar opp i tall och gran,
 Och ofta nog jag foglar ser,
 Men ingen flyger ner.

Och hvar och en tycks fly den stråt,
 Der jag har utsatt mitt försåt,
 Och lika tomhändt, som jag kom,
 Jag måste vända om.

Jag borde se med sorg och ångst
 På min bedragna fogelfångst,
 Men huru felt det än må slå,
 Är jag förnöjd ändå.

Jag har en snara qvar till slut,
 Som aldrig lemnats tom förut,
 Dit fogeln lika gerna går,
 Som jag densamma får.

Och när jag kommer hem igen,
 Jag gillrar än i afton den:

Och flicka lyder fogelns namn,
Och snaran är min famn.

Till aftonstjernen.

Stjerna! qvällens dotter du,
Säg mig hvad du skådar nu?
Ser du från din trygga borg
Mer af glädje, eller sorg?

Kanske på ett stormigt haf
Seglarn nu från böljans graf
Än med fruktan, än med hopp,
Blickar mot din ledning opp.

Kanske i en bortglömd dal,
Ensam lemnadt med sitt qval,
Söker nu ett krossadt bröst
I ditt milda öga tröst.

Kanske att på dig, som bäst,
Någon trogen flicka fäst
Sina blickar, och begär
Att sin älsklings möta der. —

Ser du seglarns kosa störd,
Låt den bli tillrätta förd;
Ser du sorgen, qvald och glömd,
Håll din ljusa tröst ej gömd!

Men om du min flicka ser,
Sänd en vänlig stråle ner,
Sen du skrifvit i dess sken
Att jag väntar längesen.

Den döende.

Den långa natten gått till ända snart:
Blir icke hvalfvet redan ljust och klart?
Och får ej träskets snö ett högre sken?
Var det ej orrens rop, som hördes ren?

När morgonsolen glöder innan kort,
Och snön på taket börjar smälta bort,
Och droppa efter droppa re'n jag ser
Förbi den öppna gluggen falla ner,

Och syrsan tystnat inne, och jag hör
Den muntra sparfven qvittra utanför;
Då hållen mig en annan säng beredd,
En kärfve halm, på stugans trappa bredd.

Ty jag vill ledas dit, och hvila der,
Och se hur skön och glad naturen är,
Och fröjdas än en gång åt land och sjö,
Och sen i våren, der jag lefvat, dö.

Ynglingen.

Vind, som mig smeker och lemnar,
Säg, hvart din kosa du ämnar,
Skyndande flyktig och snar,
Säg mig, hvar hamnar du — hvar?

Bölja, som gungar min julle,
Skulle jag följa dig — skulle
Årorna lyda ditt drag,
Svara, hvar hamnade jag?

Tankar, otaliga tankar,
Sägen, hvar kasten J ankar?
Barn af en ädlare verld,
Ges det ett mål för er färd?

Till en ros.

Slumrarinna i den slutna knoppen,
Vakna snart och gläd din fosterdal,
Mött af fjärlins kyss och smekt af droppen,
Som från himlen faller mild och sval.

Skynda, skynda; allt af stunden gifvet
Varar blott så länge stunden rår:
Skynda, skynda; glädjen är som lifvet,
Lifvet åter som en flyktig vår.

Älska, njut och låga, sköna blomma,
 Vecklad ut i fågring mer och mer;
 Innan hösten må en engel komma,
 Som dig bryter och åt himlen ger.

Den sköna.

Allt är godt, hvad jag vill göra,
 Allt är lätt, hvad jag begär,
 Alla hviska i mitt öra,
 Huru skön jag är.

En berömmar ögats låga,
 Växten en, en annan hyn; —
 Får jag ej min spegel fråga,
 Eller tro min syn?

Tittar jag i spegeln bara,
 Ser jag sjelf dock mycket mer,
 Än min hela friarskara
 På en afton ser.

Ljuft det vore att berömmas,
 Fast berömmet är en vind;
 Skulle ej mitt hjerta glömmas
 För min vackra kind.

Men för den blott ord man äger,
 Blott för den är känslan gjord;
 Ingen till mitt hjerta säger
 Ett förtroligt ord.

Vid en källa.

Jag sitter, källa, vid din rand
 Och ser på molnens tåg,
 Hur, ledda af en osedd hand,
 De vexla i din våg.

Der kom en sky, den log så röd,
 Som rosenknoppen ler;
 Farväl! hur snart farväl den bjöd,
 För att ej komma mer.

Dock, der en annan mera klar
 Och strålande igen!
 Ack, lika flyktig, lika snar,
 Försvinner äfven den.

Nu åter en! — Den vill ej fly,
 Den vandrar tungt sin stig;
 Men, källa, mörk är denna sky,
 Och den förmörkar dig.

Jag tänker, när jag ser dig så,
 Uppå min egen själ:
 Hur mången gyllne sky också
 Har bjudit den farväl;

Hur mången tung och dyster spred
 Sin djupa natt i den,
 Och kom så hastigt, ack, men skred
 Så långsamt bort igen.

Men hur de kommit, hur de gått,
 Jag känt dem ganska väl:
 De varit toma skyar blott
 I spegeln af min själ.

Och spegelns ljus och mörker skall
 Likväl af dem bero! —
 O källa, när blir leken all,
 När får din bölja ro?

Den sjuttonåriga.

Jag vet ej hvad jag hoppas,
 Och hoppas likafullt,
 Mitt hjerta känns så ödsligt,
 Och är ändå så fullt.
 Hvert syftar denna oro,
 Som ej ett mål kan nå?
 Hvad önskar jag, hvad vill jag,
 Hvad tänker jag uppå?

Vid sömnen hela dagen
 Jag sitter som en träl;
 Jag tycks arbeta flitigt,
 Det lider ej likväl.
 Mot handen sjunker pannan,
 Och nålen glömmes då.
 Hvad önskar jag, hvad vill jag,
 Hvad tänker jag uppå?

Jag mente: våren kommer,
 Naturens dräkt blir ny,
 Då skall min håg förändras,
 Och mitt bekymmer fly;
 Och våren kom och sommarn,
 Jag blef mig lik ändå.
 Hvad önskar jag, hvad vill jag,
 Hvad tänker jag uppå?

Jag älskar ej, som fordom,
 Min sköna nejds behag;
 Ju mera dagen klarnar,
 Dess mera mulnar jag.
 Hur skall min oro skingras,
 Och när min sorg förgå?
 Hvad önskar jag, hvad vill jag,
 Hvad tänker jag uppå?

O, den som finge hvila
 I dödens lugna bo!
 Kanske att blott i grafven
 Ett hjerta finner ro.
 Men dock, hur tungt att redan
 Från sol och vänner gå!
 Hvad önskar jag, hvad vill jag,
 Hvad tänker jag uppå?

Hämnden.

Skönt i loppet strålar bäcken,
 Än af silfver, än af guld;
 Och i sommarhettan häcken
 Står med matta rosor full.

Bäckens svala bölja lockat
 Alla nejdens flickor dit;
 Och der häckens löf sig skockat
 Ler en gosse, gömd med flit.

Intet öga märker faran,
 Ingen tunga binds af den,
 Och åt löjet skattar skaran
 Tusen yra offer än.

„Tänk om någon skulle höra
 Våra lekar och vårt glam!“ —
 „Tänk om häcken hade öra,“
 Svarar gossen och står fram.

„Han skall fångas, han skall jagas!“
 Och han jagas, förr'n han rymt.
 „Han skall bindas, han skall agas!“
 Och han binds och agas grymt.

Gissa, hvaraf bojan gjordes?
 Bojan gjord af blommor var.
 Gissa, hvari straffet spordes?
 I en kyss af en och hvar.

Blommans lott.

Bland sommardagens barn en ros jag såg,
I första stunden af dess blomningstid,
Med purprad kind i knoppens famn hon låg
Och drömde blott sin oskuld och sin frid.

„Du sköna blomma! vakna, blicka opp
Och lär att lifvets bästa lott förstå,“
Så sade, fladdrande kring blad och knopp,
Den yra, guldbestänkta fjäriln då.

„Se, mörkt och fattigt är ditt trånga hus,
Och utan njutning slår ditt hjerta der;
Här lefver glädjen, glöder dagens ljus,
Och kärleken och kyssen väntar här.“

Af talet rördes lilla blommans själ,
Sin mund hon bjöd åt smickrarn innan kort;
Och fjäriln kysste, hviskade: farväl!
Och flög till nya rosenknoppar bort.

Hvem styrde hit din väg?

Långt bort om fjärdens våg,
Långt bort om fjällets topp,
Du ensam dagen såg,
Och växte ensam opp.

Jag saknade ej dig,
 Jag sökte ej din stråt;
 Jag visste ej en stig,
 Som skulle ledt ditåt.

Jag kände ej din far,
 Jag kände ej din mor,
 Jag såg ej hvar du var,
 Jag såg ej hvart du for.

Liksom den bäck, der rann,
 För den, som rinner här,
 Vi voro för hvarann,
 Så länge du var der;

Två plantor, mellan dem
 En äng i blomning står;
 Två foglar, som fått hem
 I skilda lunders snår.

O, andra nejdens son!
 Hvi flög du dädan, säg?
 O, fogel långtifrån!
 Hvem styrde hit din väg?

Till hjertat, som var kallt,
 Säg hur du lågor bar. —
 Hur kunde du bli allt
 För den du intet var?

Bruden.

Om jag såg dig, om jag såg dig redan
Styra framom uddens björkar der,
Såg ett segel först, och kände sedan
Purpurduken, som din flagga är!

Och du kom med några glada rader,
Af din syster skrifna, när du for,
Och du kom med „ja“ ifrån din fader,
Och en moderskyss ifrån din mor!

Hvarför skjuta opp vår lycka? Åren
Hinna väl med guld och håfvor än.
Kärleken har blommans art; och våren,
Endast våren är en tid för den.

Skyndom! ljus är kullen, grön är dalen,
Der, som fogelns sällhet, vår kan gro.
Fast i toppen af den brända alen
Skulle jag med dig lycksalig bo.

Saknaden.

I skogen finns ej mer en gren,
Som löf och fågning bär.
Förbi är sommarn längesen
Och endast vinter här.

Ja, ute ser jag vinter blott
 Och inne likaså;
 Och om till världens slut jag gått,
 Jag såge den ändå.

Blef lunden grön, blef nejden varm,
 Blef dagen ljus och klar;
 Låg kölden i min egen barm
 Dock lika ödslig qvar.

O, du mitt ögas fröjd och vår,
 Jag dig ej återser,
 O, du mitt hjertas sol, du går
 Ej opp ur grafven mer.

Min själ var din, min känsla din,
 Ditt lif var lif för mig.
 Jag har blott sakna'n qvar som min,
 Det andra for med dig.

Mitt bästa är att tyst vid håll'n
 Få minnas flydda dar,
 Då brasan brinner ned, och qväll'n
 Ej flere slöjder har.

Vårvisa.

De komma, de komma,
 De vingade skaror, som flytt,
 Till lunder, som blomma,
 Till sjöar, som ljummas på nytt.

Der stormarna ilat,
Hörs sången melodisk och ljuf,
Der drifvan har hvilat,
Bor glädjen och skönheten nu.

Blott kärleken fäster
En flykting från skyarnas rand,
Och himmelens gäster
Besöka blott leende land.

Mitt hjerta skall blomma,
Min känsla skall ljummas på nytt,
Kanhända de komma
De vingade englar, som flytt.

Till lyckan.

Lycka, leende Gudinna,
Född att göra stunden ljuf,
Ej som jordens herrskarinna
Af min lyra helsas du.
Utan makt och utan krona,
Utan segrar, utan brott,
Vill du endast mildt försona
Menskan här mer grusets lott.

Hel dig! intet hjerta blöder
Under vården af din hand,
Bröder leder du till bröder
Öfver öknar, fjällar, land,
Fläktar vind i längtans segel,

Lönar varma hjertans tro,
Och, fast skugglikt, i din spegel
Visar högre verldars ro.

Hvarför skall du trolös kallas,
Om nångång du svek också?
Kunde blott du vara allas,
Säkert glömdes ingen då.
Nu, hur ville du förena
Allt, som brustit i sitt fall?
Öfvergifvas skall den ena,
Om den andra gynnas skall.

Ljusets lott och fridens gåfva,
Glädjen, hoppet, kärleken,
Allt, hvad lifvet bäst kan lofva.
Ägde jag och äger än;
Dig blott har jag sett försvinna,
Hvarje gång jag sökt dig nå,
Milda, svaga stoftgudinna,
Le engång mot mig också!

Hjertats morgon.

Mörker rådde i mitt sinne,
Kallt mitt arma hjerta kändes,
Innan kärleken derinne
Af en vänlig engel tändes.

Ser du solen, efter natten,
Strålande på fästet tåga,

Dimmor skingras, land och vatten
I ett helgonskimmer låga,

Ser du bilden af mitt hjerta;
Så dess första morgon grydde,
Så med fruktan, tomhet, smärta
Skuggan från dess verldar flydde.

Sol, som lifvets natt förjagar,
Kärlek, om ett bröst du glömmar,
Hvartill dessa mulna dagar,
Som man utan dig fördrömmar,

Dessa dagar evigt like,
Dessa hopplöst långa stunder,
Detta lif i dödens rike
Utan ljus och utan under!

Den tviflande.

O, hade jag ett ögonpar
Långt skarpare, än falken har,
En blick, som såg, ej stängd, ej skymd,
Igenom höjd och djup och rymd,

Ej perlan, störst i hafvets skatt,
Juvelen gömd i jordens natt,
Ej guldets spår i klyftans vrå
Mitt öga skulle söka då;

Min blick på hennes hjerta låg,
Den falska flickan genomsåg,

Den falska, som mig gäckar nu,
 Än stel och hård, än vek och ljuf.

Är köld kanske i hennes barm,
 Då hennes blick är blid och varm?
 Är kärlek gömd i djupet der,
 Då hennes blick mest kulen är?

För bönens suck går himlen opp,
 För sorgen sjelf har jorden hopp;
 För mig det blef min kärleks lott
 Att tvifla och att tråna blott.

Bruden.

Kom, gode främling, sätt dig ned
 Och hvila vid mitt tjäll,
 Stör ej den tysta nejdens fred
 I denna lugna qväll;
 För sorgen ljuf dess stillhet är,
 Ett brustet hjerta vakar här.

Se, der vid fjärdens nakna strand
 En flicka skådar du;
 Med pannan lutad mot sin hand
 Hon sitter ensam nu,
 Hon blickar stum mot land och sjö,
 Och hvit är hennes kind som snö.

O, mången dag, o, mången natt
 Hon synts der nu hon är;

I går vid samma våg hon satt,
 I morgon finns hon der.
 Hon gret nångång en tår förut,
 Men längesen hon gråtit ut.

När qvällen kommer mild och klar,
 När fläkten gjort sitt tåg,
 Och fjärden, lik en spegel, har
 En himmel i sin våg,
 Då sänker hon mot djupet ner
 Sin stela blick, och ser och ser.

Ibland då vinden åter väcks,
 Och böljans yta rörs,
 Och glansen rubbas, spegeln bräcks,
 Och djupets himmel störs,
 Hon lyfter tyst sitt öga opp
 Och ser mot skyn, fast utan hopp.

Hon satt engång på samma strand
 Och såg mot samma fjärd,
 Hon såg sin älskling lemna land
 Och styra hit sin färd.
 Vid klippan der blef sjön hans graf,
 Ej ens hans lik den återgaf.

Och därför hennes hemska ro,
 O främling, ej förströ!
 Låt hennes sorgsna blick få bo
 I djupet af sin sjö.
 Det är det enda hon har kvar
 Af all den glädje, fordom var!

Söndags-skörden.

Högt strålar morgonsolen re'n,
 Naturen kläds i ljusets sken,
 Af fogelsånger ljuder skyn,
 Och ingen rörs dock än i byn.

Hur kan väl odlarn hvila än,
 Är icke dagen ljus igen,
 Och åkern gul, och tegen full,
 Hvad gör att han försmår dess gull?

Dock se, han öppnar re'n sitt tjäll.
 Hur lugn är ej hans blick, hur säll!
 Hvar jordisk omsorg, tung och qvaf,
 Han som en klädnad kastat af.

Och obehäpnad är hans arm,
 Och fri hans skuldra, lätt hans barm,
 Och ingen lie röras får,
 Fast skördens högtid förestår.

Men festens timma slår till slut,
 Då kallas barn och maka ut,
 Och med de sina from och rörd
 Han vandrar nu till dagens skörd.

Och glad han blickar opp och ser
 Hur skaror samlas mer och mer,
 Hur känd och okänd styr sitt steg
 Till samma mål, till samma teg,

Dit, der de ljusa murar stå,
 Med fridens helga kors uppå,
 Dit, der den gyllne tegnen är,
 Som evighetens skördar bär.

Den gamle.

En konung syns den gamle mig,
 Vid slutet af sin lefnads stig,
 Vid målet för sin långa färd,
 Så segerrik, så afundsvärd.

Hvar storm af tiden ren sig lagt,
 Hvar granne vördar glad hans makt,
 Och villan djerf, passionen yr
 Långt från hans tysta rike flyr.

Hans folk en fridsam skara är
 Af milda slumrande begär,
 Af minnen, som förblifvit kvar
 Från fordna ljuft förflutna dar.

Hans spira är hans vandringsstaf,
 Hans borg, hans fasta borg en graf,
 Hans kungaglans af lugn består,
 Och krona är hans silfverhår.

Blomman.

När sig våren åter föder,
 Klar och ljuf,
 Dagen ler och solen glöder —
 Vaknar du,
 Fäster vid din veka stängel
 Blad och knopp,
 Och från gruset, som en engel,
 Lyftes opp.

Med din doft kring rymden ilar
 Fläkten glad,
 Fjärilns gyllne vinge hvilar
 På ditt blad.
 Ingen oren vågar kinden
 Kyssar ge,
 Daggen, ljuset, fjäriln, vinden,
 De, blott de.

När, likt plantan i sin sommar
 Skön och blid,
 Allt det ljufva föds och blommar
 Utan strid,
 Hvarför går här sorg och fara
 Hand i hand,
 Hvarför får ej jorden vara
 Fridens land?

Höst-sång.

Löfven gulna,
 Träden klädas af,
 Och November-dagar mulna
 Öfver blomstrens graf;
 Drifvan deras kronor grusat,
 Blott i hjertan, som de tjusat,
 Medan sommarns sol dem värmden än,
 Lefva de som minnen opp igen.

Rosen blommar
 Några korta dar;
 Dröjer mer än rosens sommar,
 Mensko-blommans qvar?
 Skön hon skjuter opp och prålar,
 Kinden glöder, ögat strålar,
 Men en fläkt vid hennes stängel rör,
 Och hon bleknar, lutar, vissnar, dör.

Du, som väckte
 Mig ur jordens grus,
 Låt mig bland ditt blomsterslägte
 Spira ren och ljus!
 Att då sommarns sol mig glömmen,
 Någon Engel vänligt gömmen,
 Bland de minnen han från jorden bär,
 Minnet af min tysta blomning här.

Den hemkommande.

Ensliga sken,
 Flamma, som stjernornas, ren!
 Ljus, från min fädernehärd,
 Tindrar i natten du än?
 Glada, förtroliga verld,
 Väntar du vandrarn igen?

Dagen är all,
 Mörk är min bana och kall,
 Dyster i skogarna här
 Vintern den isiga rår;
 Ljus, der du tindrar, o der
 Finner jag kärlek och vår.

Skynda din gång,
 Lycklige, kanske engång
 Kommer du åter och ser
 Stum mot ditt fädernetjäll;
 Ljus är din hydda ej mer,
 Kulen och ödslig din qväll.

Mitt lif.

Strid på brädden af en graf,
 Segling på ett vredgadt haf,
 Sträfvän på en stiglös stig,
 O mitt lif, jag nämner dig.

Längtan fyllde seglarns håg,
 Hafvet för hans öga låg:
 „O, der bortom purpurskyn
 Vill jag se en högre syn,

Vill jag nå en bättre strand,
 Ljusets, fridens, glädjens land.“ —
 Seglet svällde, hoppet log,
 Mot det vida skeppet drog.

Strid på brädden af en graf,
 Segling på ett vredgadt haf,
 Sträfvan på en stiglös stig,
 O mitt lif, jag nämner dig.

Hvar är hamnen, lugn och klar,
 Hjertats frid från fordna dar?
 Hvar är hoppets guld kust gömd,
 Aldrig nådd och aldrig glömd?

Vågen seglarns kosa stör,
 Stormar hvina ofvanför;
 Ack, ännu står purpurskyn
 Lika fjerran för hans syn.

Tanken.

Tanke, se hur fogeln svingar
 Under molnet lätt och fri;
 Äfven du har dina vingar
 Och din rymd att flyga i.

Klaga ej, att du vid gruset,
 Som en fånge, binds ännu;
 Lätt som fogeln, snabb som ljuset,
 Mer än båda fri är du.

Är det gladt på jorden, hvila
 Bland dess fröjder glad också,
 Är det sorgligt, ila, ila
 Bort till högre verldar då.

Den öfvergifna.

Löf och örter och blommor små,
 Ljusa liljor med dagg uppå,
 Purpurros, som så vänligt ler,
 Jag vill välja till brudkrans er.

Minnesblomma vid böljan klar,

Inga törnen din stängel har.

O, hur liknar dig icke den,

Som gror upp i min barm igen,

Som har taggar på hvarje skott,

Och som sårar mitt hjerta blott.

Sjungen, bäckar, min brölloppssång!

Ljufva källor och vattensprång,

Sjungen gladt om en framtids dar,

Att jag glömmer den tid som var,

Glömmer lifvet med qual och lek,

Glömmer den, som min trohet svek!

Sjungen, bäckar min brölloppssång!

Ljufva källor och vattensprång,

Sjungen ömt ur min egen själ
 Åt den falske ett långt farväl!

Jag vill välja till vän en ann,
 Som ej sviker så lätt, som han,
 Som ej kysser mig, våren ut,
 Och försvinner, då den är slut.
 Kom, o död, och mitt hjerta tag,
 Låt det hvila vid ditt i dag!
 Fast din brud är af tårar blind,
 Fast din flicka har mulen kind,
 Fast din ros icke mer är röd,
 Kom, o död, kom, o ljufva död!

Höstqvällen.

Hur blekt är allt, hur härjadt, vissnadt, dödt!
 Hvar är den blomning nu, som sommarn födt?
 I dalen domnar allt, i skogen tiges,
 Och till en graf den skumma jorden viges.

Dock, ögat lyftes sällt från grafven opp,
 En högre verld har grytt för hjertats hopp,
 I jordens skymning klarna stjernelanden,
 Och oförgängligt ler ett hem mot anden.

Så drömmer jag i höstens qväll och ser
 Hur löfvet faller stelt från björken ner,
 En naken strand i vikens djup sig speglar,
 Och öfver månen silfvermolnet seglar.

Den väntade.

I sitt hushåll är min mor,
 Vid sin sömm min syster är,
 Och min bror far ut på jagt,
 Sjelf med handen under kind
 Sitter jag och drömmer här.
 O, min älskling, hvar är du,
 Icke spord och icke känd,
 Saknad blott och väntad blott?

Minnet.

Åter ett besök i ensligheten
 Af försvunna, dyra, sörjda vänner,
 Af gestalter från min lyckas dagar,
 Sjön vid hyddan, hyddan, skogen, bergen,
 Mina lekar, mina fröjder, drömmar,
 Och min första kärleks blomstersuckar!

O, jag tänker på naturens godhet,
 Att i saknaden oss unna minnet,
 Som ett fordoms ljufva, svala lycka,
 Lik en morgondagg, på hjertat håller,
 Än när solen bränner, middagstiden.

Målaren.

Du önskat dig ett rum i mina sånger,
 Du bedt mig, goda flicka, tusen gånger,
 Med diktens färger, någon ledig dag,
 Försöka teckna dina anletsdrag.

Välan! min pensel skall jag mer ej spara;
 Välj du en stund blott, och försök att vara
 Till min, till skick, till lynne och gestalt,
 Som jag, som konstnär, nu förordnar allt:

Skön skall du vara, skönheten allena
 Är värd att sig med konstens själ förena;
 Men skön är flickan, då hon gläds och ler —
 Blif därför glad, då du mig komma ser!

Öm skall du vara, skönheten är mycket,
 Men hjertat ensamt ger det goda tycket —
 Fäst därför ständigt, blott för tyckets skull,
 På mig en blick af eld och kärlek full!

Och godhet, godhet måste taflan röja,
 En lust att skänka, trösta och förnöja —
 Glöm därför ej att, hvarje ledig stund,
 Till kyssar räcka fram din purpurmund!

Öm, skön och god, hur skall din bild ej stråla!
 Dock litet partiskt bör ock målarn måla —
 Och därför säg, hvar gång jag penseln för,
 Att du för evigt, evigt mig tillhör!

De två.

I palatsets salar glimma
 Tusen lampor, sollikt klara,
 Och i ljusets strömmar simma
 Dofter fina, underbara.

Allt är ordnad. Gäster komma,
 Svindlande på lyckans branter,
 Höstar vissna, vårar blomma
 Mellan guld och diamanter.

Nu blir tyst, helt tyst för stunden,
 Som till andakt allt sig skickar.
 Festens hjelte står i runden,
 Ren ett mål för allas blickar.

Han är brudgum. Ordnar smycka,
 Stjernor tynga högtidsskruden;
 Med en himmel full af lycka
 Väntar han den sköna bruden.

Och hon kommer. Af sin fader
 Ömt ledsagad ses hon skrida
 Mellan höga gästers rader
 Till sin höge brudgums sida.

Är hon lycklig, kan hon sakna
 Någon sällhet än på jorden,
 Kan väl mer en önskan vakna,
 Som ej ren är uppfylld vorden?

Ack, hon står der blek i glansen,
 Den hon tyckes varsna föga,
 Locken darrar under kransen,
 Tårar skymma hennes öga.

Vigselns fråga, föreläsen,
 Hörs blott läppens ja besvara;
 Med sin tanke, med sitt väsen
 Tycks hon fjerran, fjerran vara.

Utanför palatset svallar
 Mot en ödslig klippstrand hafvet,
 Fjället med sin krans af tallar
 Är i mörker ren begrafvet.

På den skumomstänkta hällen
 Kan du dock en vålnad röja.
 Ensam i den kulna qvällen
 Ses en yngling än der dröja.

Hösten sina stormmoln skockar,
 Men han syns dock icke vika,
 Daggen steltnar i hans lockar,
 Men för honom är det lika.

Hafvets hvita bränning strömmar
 Mot hans skuldra öfver fjället.
 O, han gått med sina drömmar,
 Blott hans skugga är på stället.

O, när hjerta är som hjerta,
 Hvilken enhet mellan tvenne!

Honom se i nattens svärta,
I palatsets strålgans henne.

Nattens mörker, dagens flamma,
Allt det bittra, allt det glada,
Blir det icke allt detsamma,
O, när livvets rot fått skada!

Fåfång önskan.

Otaliga vågor vandra
På hafvets glänsande ban,
O, vore jag bland de andra
En bölja i ocean.
Så liknöjd djupt i mitt sinne,
Så sorglöst kylig och klar,
Så utan ett enda minne
Från flydda sällare dar.

Dock, skulle en våg jag vara,
Densamme jag vore väl då;
Här går jag ju bland en skara
Af svala vågor också.
De skämta med fröjd och smärta,
På lek de tåras och le,
Blott jag har mitt brinnande hjerta,
O, vore jag utan som de!

I en ung flickas minnesbok.

Varm på fästet lyste vårens sol,
 Öfver fälten dagg och fjärlar blänkte,
 Och på ängen stod en ung viol.
 Vet du hvad den täcka blomman tänkte?

Jo, hon tänkte: o, hur ljuft att här
 Lefva, tjusa, hoppas, le och njuta!
 Du, som mig i ljus och färger klär,
 Låt min blomning aldrig, aldrig sluta!

Så hon bad. Var det en fåfäng bön?
 Var det fröjd hon sökte eller smärta?
 Bad hon om att vara ung och skön
 Till sin kind blott eller till sitt hjerta?

Bed som blomman, blomma du jemväl,
 Lif och tjusning älskar lifvets engel;
 Bed som hon, men för din blomstersjäl,
 Ty förgänglig är din blomsterstängel.

Till fruntimren.

(Vid Theologie Doktorspromotionen 1857.)

När ynglingen sin helsning bringar Er,
 I själen eldad, kransad gladt om pannan,
 Åt edra kinders färg han priset ger,
 Han hyllar blomningen; vår hyllning är en annan.
 Vi älska lifvets vårglans, äfven vi;
 Men den, som varar än, sen vårar gått förbi.

Vi hunnit pröfva åren mer, än han;
 Ack, hvad de skänka vexlar om likt vinden.
 På ängen bleknar blomman, bäst hon brann;
 En annan lott, än hon, har blomman ej på kinden.
 Hvem älskar henne ej, den dag hon ler?
 Men det blir än en dag, då syns hon icke mer.

En blomma finns, den vi vår hyllning ge,
 En helsoört för glädjen, som för smärtan.
 Den heter kärlek. Blyg, ej skimrande,
 Den fostras tålig, gömd i Edra varma hjertan.
 Först der den hela kan, den blickar fram,
 I svaghet full af kraft, och ljuf, fast allvarsam.

För fröjd och tröst från vaggan till vår graf,
 Från dar, som farit hän, till dar som komma,
 För alla tårar, dem hon torkat af,
 Vår hyllning egna vi åt denna gömda blomma.
 Hon runnit upp ur evighetens frö,
 O, låten henne här ej blekna, vissna, dö!



Idyll och Epigram.

1.

Flickan kom ifrån sin älsklings möte,
 Kom med röda händer. — Modren sade:
 Hvaraf rodna dina händer, flicka?
 Flickan sade: jag har plockat rosor,
 Och på törnen stungit mina händer.
 Åter kom hon från sin älsklings möte,
 Kom med röda läppar. — Modren sade:
 Hvaraf rodna dina läppar, flicka?
 Flickan sade: jag har ätit hallon,
 Och med saften målat mina läppar.
 Åter kom hon från sin älsklings möte,
 Kom med bleka kinder. — Modren sade:
 Hvaraf blekna dina kinder, flicka?
 Flickan sade: red en graf, o Moder!
 Göm mig der, och ställ ett kors deröfver,
 Och på korset rista som jag säger:
 En gång kom hon hem med röda händer;
 Ty de rodnat mellan älskarns händer.
 En gång kom hon hem med röda läppar;
 Ty de rodnat under älskarns läppar.
 Sednast kom hon hem med bleka kinder;
 Ty de bleknat genom älskarns otro.

2.

Först gå bäckens första bubblor sönder,
 Först förvissna vårens första blommor;
 Men din första kärlek, unga hjerta,
 Öfverlefver länge hvarje annan.

3.

Om sin lycka talade en fästman:
 Nästa söndag lyses sista gången,
 Nästa måndag skall mitt bröllop firas,
 Nästa torsdag för jag hem min fästmö.
 Söndag kom — det lystes sista gången,
 Måndag kom — och firadt blef hans bröllop,
 Torsdag kom — och hemkomöl blef hållet;
 Men ett hemkomöl med sorg och tårar,
 Ty till grafvens hem han förde bruden.

4.

Gossen hann till femton år — och trodde
 Ej ännu att kärlek fanns i verlden,
 Och han lefde fem år till — och trodde
 Ej ändå att kärlek fanns i verlden.
 Kom så oförtänt en bildskön flicka,
 Som på några timmar honom lärde,
 Hvad han under tjugu år ej fattat.

5.

Tvenne myrtnar stå i Lauras fönster;
 Till den ena bär hon vatten ständigt,

Men den andra torkar bort i krukans.
 Hvarför vårdas en och glöms den andra?
 Ty hon fick dem ej af en och samma;
 Men den ena af sin unga älskling,
 Och den andra af sin man, den gamle.

6.

När den sköna Maj med sippor kommit,
 Kransa tärnor sina bruna lockar,
 Skyndande till ringdans kring sin Maj-stång.
 Under dansen äro alla glada.
 Glad är den, som bär ett vackert smycke,
 Glad är den, hvars blomsterkrans är lyckad,
 Glad är den, som känner kinden rodna.
 Frågar du, hvem gladast är af alla?
 Den, som ser sin fästman med i ringen.

7.

Tvenne popplar susa öfver grafven,
 Der en trogen ynglings aska gömmas,
 Satta fordom af hans flickas händer.
 Nu i poppelskuggan springa barnen,
 Som hon fostrat med en annan make,
 Jaga fjärilar och plocka blommor.

8.

Mellan friska blomster genom lunden
 Gick den goda flickan helt allena,
 Och hon bröt en nyfödd ros och sade:

Sköna blomma, om du vingar ägde,
 Skulle jag dig sända till min älskling,
 Sen jag fästat tvenne lätta budskap,
 Ett vid högra vingen, ett vid venstra,
 Ena: att han dig dock skulle kyssa,
 Och det andra: sända dig tillbaka.

9.

I sin fästmans armar gret en flicka
 Och beklagade sitt hårda öde:
 Under sista natten, gode yngling,
 Brann min hydda, brunno mina hjordar,
 Allt, ack allt, hvad jag i verlden ägde.
 Gossen gladdes i sin själ och tänkte:
 Har den trogna flickans hydda brunnit,
 Dubbelt skall hon då min hydda älska;
 Hafva hennes många hjordar brunnit,
 Dubbelt skall hon fågnas då af mina;
 Har hon mistat annat allt i verlden,
 Dubbelt, dubbelt är jag henne dyrbar.

10.

Tvenne finkar byggde bo i parken.
 Under våren sjöng beständigt hanen,
 Under sommarn började han tystna,
 Och om hösten tiger han alldeles.
 Hvarför? — Ty så länge våren räckte,
 Tänkte han på maka blott och kärlek;
 Men med sommarn nalkades bekymmer
 Om hans bo och om hans späda ungar;

Och med hösten kommo kulna dagar,
Och en längtan blott att flytta hädan.

11.

Fjärlar, J vårens barn,
Leende blommor J,
Buskar och gröna trän,
Vissnen, o vissnen snart!
Bilder af ungdomen,
Bilder af kärleken,
Vissnen, o vissnen snart!
Såld åt den gamles famn,
Får jag ej älska er.

12.

„Våren flyktar hastigt,
Hastigare sommarn,
Hösten dröjer länge,
Vintern ännu längre.
Snart, J sköna kinder,
Skolen J förvissna,
Och ej knoppas mera.“
Gossen svarte åter:
Än i höstens dagar
Gläda vårens minnen,
Än i vinterns dagar
Räcka sommarns skördar.
Fritt må våren flykta,
Fritt må kinden vissna,

Låt oss nu blott älska,
Låt oss nu blott kyssas.

13.

Lutad mot gärdet stod
Gossen vid flickans arm,
Såg öfver slagen äng:
„Sommarens tid har flytt,
Blommorna vissnat ren;
Skön är din kind likväl,
Rosor och liljor der
Blomstra, som förr, ännu.“
Våren kom åter, då
Stod han allena der:
Flickan var borta — låg
Vissnad i jordens famn;
Ängen var grön igen,
Leende, blomsterrik.

14.

Minna satt i lunden
Och på kransen såg,
Som, af rosor bunden,
I dess sköte låg,
Och en tår föll neder
Uppå blomstren då,
Men till kransen beder
Ömma flickan så:
Sköna! får du stanna
På min ynglings hår,

Dofta kring hans panna
 Kärlek blott och vår!
 Nekar han dig dröja
 På det ljusa hår,
 O! då må du röja
 Minnas gömda tår!

15.

Ack, Natur! hur har jag kunnat
 Förolämpa dig?
 Andra har du fägring unnat,
 Ingen fägring mig.
 Ofta vid den slutna ringen
 Jag förskjuten står;
 På den fula blickar ingen,
 Ingen vän jag får;
 Och mitt hjerta slår, som andra,
 Älskar, såsom de,
 Hvarför skall jag ensam vandra,
 Och försmådd mig se?

16.

Trenne råd gaf modren åt sin dotter:
 Att ej sucka, att ej missnöjd vara,
 Och att icke kyssa någon gosse. —
 Moder, om din dotter icke felar,
 Icke felar mot det sista rådet,
 Skall hon fela mot de första båda.

Flickan knyter i Johanne-natten
 Kring den gröna broddens späda stänglar
 Silkestrådar utaf skilda färger;
 Men på morgonstunden går hon sedan
 Dit, att leta ut sin framtids öden.

Nu, så hör hur flickan der betar sig:
 Har den svarta, sorgens stängel, vuxit,
 Talar hon och sörjer med de andra.
 Har den röda, glädjens stängel, vuxit,
 Talar hon och fröjdas med de andra.
 Har den gröna, kärleks-stängeln, vuxit,
 Tiger hon och fröjdas i sitt hjerta.

Till en källa talte gossen vredgad:
 Källa, ängens öga, onda källa!
 Tusen gånger har min flicka redan
 Speglat i din blåa famn sitt anlet;
 Men du vårdar ej den hulda bilden,
 Du förvarar ej min flickas anlet.
 När hon bortgått, flyktar äfven bilden,
 Och jag söker den förgäfves sedan.
 Skall jag straffa dig, du onda källa,
 Grumla opp din bölja, dika ut dig,
 Och förtrampa dina blomsterbräddar?

Källan åter bad en bön och sade:
 Gosse, hvarför skulle du mig straffa,
 Grumla opp min bölja, dika ut mig,

Och förtrampa mina blomsterbräddar?
 Jag är ju en vattnets dotter endast,
 Har ej blod, och har ej varma pulsar,
 Älskar ej och älskas ej tillbaka;
 Värre är att i ditt eget hjerta,
 I ditt eget hjertas varma källa
 Flickans minne sällan varar längre,
 Än hon står i fägring för ditt öga.

19.

Dottren sade till sin gamla moder,
 Får ej nu i höst mitt bröllop firas?
 Modren sade: låt det bli till våren;
 Våren, dotter, passar bäst för bröllop;
 Äfven fogeln bygger bo om våren.
 Hvarför passar våren bäst för bröllop,
 Hvad, om fogeln bygger bo om våren?
 Hvarje årstid, goda moder, passar
 Ju för den, som hvarje årstid älskar.

20.

Edvard talade till morgonstjernan:
 Hulda morgonstjerna, himlens dotter!
 Säg, hvad gör Amanda, när hon uppstått
 Och kring skuldran kastat lätta slöjan?
 Morgonstjernan svarade och sade:
 Goda gosse, när Amanda uppstått
 Och kring skuldran kastat slöjan, går hon
 Till sitt fönster, ser på mig och tåras,
 Och sen vänder hon sin blick mot vester.

Edvard åter talade och sade:
 Godt är att hon ser på morgonstjernan,
 Det bevisar hennes hjertas renhet;
 Godt är att hon ser på den med tårar,
 Det bevisar hennes hjertas vekhet;
 Men det bästa att hon ser mot vester,
 Ty i vester ligger Edwards hydda.

21.

Gossen sade till sin flicka:
 Du flyr unnan, goda flicka,
 Hvarje gång jag vill dig fånga;
 Men dock säg, säg, fann du nånsin
 Någon trygg och säker fristad,
 Förrän i min famn du flydde?

22.

Till en bondes koja kom en krigsman,
 Tung af år och vandrande på trädben,
 Bonden fyllde lugnt ett glas för honom,
 Bjöd och talte till den gamle knekten:
 Fader, säg, hur var det dig till sinnes,
 När i striden fiender dig omhvärfte,
 Skotten knallade och kulor hveno? —
 Gamle knekten tog sitt glas och sade:
 Såsom dig, när någongång om hösten
 Hagel kring dig hvina, blixtar ljunga,
 Och du bergar tegen för de dina.

23.

Vid en flickas fönster stod en gosse,
 Trenne långa qvällar på hvarandra,
 Klappade och bad att dock bli insläppt.
 Första qvällen fick han hot och bannor,
 Andra qvällen fick han ord och böner,
 Tredje qvällen fick han fönstret öppnad.

24.

Under strandens granar lekte gossen
 Vid en vik af den besjungna Saimen.
 Honom såg ur böljans salar Necken,
 Såg med kärlek på den sköna gossen,
 Önskande att honom till sig locka.
 Då, som gubbe steg han först på stranden,
 Men den muntra gossen flydde honom;
 Och som yngling steg han sen på stranden,
 Men den muntra gossen bidde icke;
 Sist, förvandlad till en yster fåle,
 Steg han opp och hoppade bland träden.
 Nu, när gossen såg den muntra fålen,
 Gick han sakta lockande till honom,
 Grep i hast hans mahn och sprang på ryggen,
 Lysten att en glädtig ridt försöka;
 Men i samma ögonblick till djupet
 Flydde Necken med sitt sköna byte.
 Kom så gossens moder ned till stranden,
 Sökande sitt barn med sorg och tårar.
 Henne såg ur böljans salar Necken,
 Såg med kärlek på den sköna qvinnan,
 Önskande att henne till sig locka.

Då, som gubbe steg han först på stranden,
 Men den sorgsna qvinnan flydde honom;
 Och som yngling steg han sen på stranden,
 Men den sorgsna qvinnan bidde icke;
 Sist, förvandlad till den muntra gossen,
 Låg han glad och vaggade på vågen.
 Nu, när modren såg sin son, den sörjde,
 Sprang hon ut i böljan i hans armar,
 Lysten att ur vådan honom rädda;
 Men i samma ögonblick till djupet
 Flydde Necken med sitt sköna byte.

 25.

Högt bland Saarijärvis moar bodde
 Bonden Paavo på ett frostigt hemman,
 Skötande dess jord med trägna armar;
 Men af Herren väntade han växten.
 Och han bodde der med barn och maka,
 Åt i svett sitt knappa bröd med dessa,
 Gräfdde diken, plöjde opp och sådde.
 Våren kom, och drifvan smalt af tegen,
 Och med den flöt hälften bort af brodden;
 Sommarn kom, och fram bröt hagelskuren,
 Och af den slogs hälften ned af axen;
 Hösten kom, och kölden tog hvad öfrigt.
 Paavos maka slet sitt hår och sade:
 Paavo, Paavo, olycksfödde gubbe!
 Tagom stafven; Gud har oss förskjutit;
 Svårt är tigga, men att svälta värre.
 Paavo tog sin hustrus hand och sade:
 Herren pröfvar blott, han ej förskjuter.

Blanda du till hälften bark i brödet,
 Jag skall gräfva dubbelt flera diken,
 Men af Herren vill jag vänta växten.
 Hustrun lade hälften bark i brödet,
 Gubben gräfde dubbelt flera diken,
 Sålde fåren, köpte råg och sådde.
 Våren kom, och drifvan smalt af tegen,
 Men med den flöt intet bort af brodden;
 Sommarn kom, och fram bröt hagelskuren,
 Men af den slogs hälften ned af axen;
 Hösten kom, och kölden tog hvad öfrigt.
 Paavos maka slog sitt bröst och sade:
 Paavo, Paavo, olycksfödde gubbe!
 Låt oss dö, ty Gud har oss förskjutit;
 Svår är döden, men att lefva värre.
 Paavo tog sin hustrus hand och sade:
 Herren pröfvar blott, han ej förskjuter.
 Blanda du till dubbelt bark i brödet,
 Jag vill gräfva dubbelt större diken,
 Men af Herren vill jag vänta växten.
 Hustrun lade dubbelt bark i brödet,
 Gubben gräfde dubbelt större diken,
 Sålde korna, köpte råg och sådde.
 Våren kom, och drifvan smalt af tegen,
 Men med den flöt intet bort af brodden;
 Sommarn kom, och fram bröt hagelskuren,
 Men af den slogs intet ned af axen;
 Hösten kom, och kölden, långt från åkern,
 Lät den stå i guld och vänta skördarn.
 Då föll Paavo på sitt knä, och sade:
 Herren pröfvar blott, han ej förskjuter.
 Och hans maka föll på knä och sade:

Herren pröfvar blott, han ej förskjuter.
 Men med glädje sade hon till gubben:
 Paavo, Paavo, tag med fröjd till skäran;
 Nu är tid att lefva glada dagar,
 Nu är tid att kasta barken unnan,
 Och att baka bröd af råg allena.
 Paavo tog sin hustrus hand, och sade:
 Qvinna, qvinna, den blott tål att pröfvas,
 Som en nödställd nästa ej förskjuter;
 Blanda du till hälften bark i brödet,
 Ty förfrusen står vår grannes åker.

26.

Flickan ägde af sin mor ett minne,
 Ägde ett med perlor och demanter
 Smyckadt spänne af omätligt värde.
 Kommo tvenne fästmän då till henne.
 Stolt och rik och mäktig var den ena;
 Men han friade till flickans spänne.
 Och den andra, han var blyg och fattig,
 Men han friade till flickans hjerta.
 Nu till dottren talte hennes stjuvmor:
 Tag den rike, och förskjut den arme;
 Skönt är guldets dock mot fattigdomen.
 Flickan gret och vägrade förgäfvess.
 Men den dag, då lysning skulle tagas,
 Fanns ej flickan mer i modrens salar,
 Ej på gården, ej bland parkens stammar;
 Men hon fanns på stranden invid hafvet.
 Dit kom hennes mor och hennes fästman,
 Talande med vänlig röst till flickan:

Följ oss opp till gästabud och glädje,
 Ty din lysning skall i dag besörjas.
 Då tog flickan ur sin gördel spännet,
 Tog det i sin hvita hand och sade:
 Se, den litet har, är nöjd med litet;
 Men den mycket äger, fordrar mera.
 Tusen år, och tusen ren, har hafvet
 Slukat håfvor och förvärfvat skatter,
 Och det fordrar än mitt gyllne smycke.
 Så hon sade, och långt hän från stranden
 Kastade sitt spänne ut i hafvet.
 Men den rike gick förgrymmad dädan,
 Och förgrymmad ropte flickans stjuvmor:
 Olycksaliga, hur har du handlat?
 Ingen höghet har du mer att vänta,
 Intet guld skall skimra i din boning,
 Och ditt spänne ser du aldrig åter.
 Men den ädla flickan log och sade:
 Hvad är höghet, mot min framtids lycka,
 Hvad är guld, emot ett lif med kärlek,
 Hvad är spännet, mot min ynglings hjerta?

 27.

Stor var Tavastländarn Ojan Paavo,
 Stor och väldig ibland Finlands söner,
 Stadig som en granbevuxen klippa,
 Djerf och snabb och kraftig som en stormvind.
 Tallar hade han med rötter uppryckt,
 Kufvat björnar med sin blotta armkraft,
 Lyftat hästar öfver höga gärdan,
 Och som strån förmätne männer nedböjt.

Och nu stod den starke Ojan Paavo
 Stolt och väldig uppå Lagmanstinget;
 Midt på gården stod han ibland folket,
 Som den höga furan ibland småskog;
 Men han hof sin stämman opp och sade:
 Finns här en af qvinna född och ammad,
 Som förmår att hålla mig på stället,
 Blott ett ögonblick på samma ställe;
 Den må taga straxt mitt rika hemman,
 Den må vinna mina silfverskatter,
 Den må äga mina många hjordar,
 Och med kropp och själ är jag dess egen.
 Så till folket talte Ojan Paavo;
 Men förskräckte stodo bygdens drängar,
 Tigande i nejden af den stolte,
 Och der trädde ingen fram till honom.

Och med undran och med kärlek sågo
 Bygdens flickor på den unga kämpen;
 Ty han stod, den starke Ojan Paavo,
 Som den höga furan ibland småskog,
 Och hans öga brann som himlens stjerna,
 Och hans panna lyste klar som dagen,
 Och hans gula hår föll på hans skuldror,
 Som ett solglänst strömfall öfver fjället.

Men ur qvinnohopen framsteg Anna,
 Hon, den skönaste af bygdens flickor,
 Vacker som en morgon till att påse.
 Och hon framsteg raskt till Ojan Paavo,
 Slog omkring hans hals de mjuka armar,
 Närmade sitt hjerta till hans hjerta,

Pressade hans kind mot sina kinder,
 Och så bjöd hon honom slita lös sig.
 Men den starke gossen stod besegrad,
 Kunde icke röra sig af stället,
 Utan sade svigtande till flickan:
 Anna, Anna, jag har tappat vadet,
 Du må taga straxt mitt rika hemman,
 Du må vinna mina silfverskatter,
 Du må äga mina många hjordar,
 Och med kropp och själ är jag din egen.

De fångna.

På den röda elfvens botten
 Fiskade en gosse perlor,
 Fann en perla, blå som himlen,
 Och som himlens stjerna rundad.
 Men en flicka låg i perlan,
 Och hon bad en bön och sade:
 „Offra upp din perla, gosse,
 Bryt mitt fångsel, låt mig fara,
 Och en tacksam blick i stället
 Vill jag för min frihet skänka.“

„Nej, vid Gud, min goda flicka,
 Perlan är för mycket dyrbar;
 Bär blott stilla du din boja,
 Mången bar en vida värre.“
 Flickan bräckte sakta skalet;
 Morgonrodnan lik i fågring
 Sköt hon upp vid gossens sida;
 Gyllne lockar skylde pannan,

Rosens hy på kinden glödde. —
 Stum, i hennes skönhet fången,
 Stod i trenne timmar gossen;
 När den tredje timman slagit,
 Bad han tyst en bön och sade:
 „Offra upp din skönhet, flicka,
 Bryt mitt fängsel, låt mig fara,
 Och en tacksam tår i stället
 Vill jag för min frihet skänka.“

„Nej, vid Gud, du gode gosse,
 Perlan är för mycket dyrbar.
 Bär blott stilla du din boja,
 Mången bar en vida värre.“

Den tidiga sorgen.

Rosen bröt du för din glada syster,
 Valmon höll du sjelf.
 Rosen, flicka, tyder lif och kärlek,
 Valmon köld och död.
 Anar du ej hjertats fröjder, — eller,
 Bleka engel, säg,
 Äger du vid femton år ett öde
 Att beteckna re'n?

Flickans årstider.

Flickan gick en vintermorgon
 I den rimbeströdda lunden,
 Såg en vissnad ros och talte:
 Sörj ej, sörj ej, arma blomma,

Att din sköna tid förflutit!
 Du har lefvat, du har njutit,
 Du har ägt din vår och glädje,
 Innan vinterns köld dig nådde.
 Värre öde har mitt hjerta,
 Har på en gång vår och vinter,
 Gossens öga är dess vårdag,
 Och min moders är dess vinter.

Likhet.

Hur många vågor bo på fjärden,
 Hur många tankar i mitt hjerta?
 De tyckas fly — och dröja qvar dock,
 De tyckas dö — och födas åter,
 Så skilda, och ändå så lika,
 Så många, och ändå desamma! —
 Ur samma sjö, af samma vindar
 De höjas alla,
 Ur samma bröst de höjas alla,
 Af samma kärlek.

Fogeln.

Öppet är min flickas fönster;
 Vore jag en okänd fogel,
 In till henne straxt jag flöge.
 Mig i bur hon skulle sätta,
 Fylla glaset der med vatten,
 Fylla lådan der med hampfrö.
 Men jag ville säga henne:
 Flicka, bort med frö och vatten!

Vet, din lilla muntra fogel
 Dricker endast ömma tårar,
 Lefver blott af smek och kyssar.

Den första kyssen.

På silfvermolnets kant satt aftonstjernan,
 Från lundens skymning frågte henne tärnan:
 Säg, aftonstjerna, hvad i himlen tänkes,
 När första kyssen åt en älskling skänkes?
 Och himlens blyga dotter hördes svara:
 På jorden blickar ljusets englaskara,
 Och ser sin egen sällhet speglad åter;
 Blott döden vänder ögat bort — och gråter.

Flyg ej unnan.

Vill du veta, skälmska flicka,
 Hur om hösten Vakor fångas?
 Jag skall vara fogelfångarn,
 Du skall låtsa vara Vaka.
 Märk hur fogelfångarn talar:
 „Flyg ej unnan, sköna Vaka,
 Sitt på klasen trygg och stilla,
 Snaran gör dig ingen skada,
 Snaran vill din hals blott smeka.“
 Ha, din skalk, du lät dig fånga;
 Kyss mig nu, så skall du slippa.

Kyssens hopp.

Der jag satt i drömmar vid en källa,
 Hörde jag en kyss på mina läppar
 Sakta tala till en annan detta:
 „Se, hon kommer, se, den blyga flickan
 Kommer redan, inom några stunder
 Sitter jag på hennes rosenläppar;
 Och hon bär mig troget hela dagen,
 Näns ej smaka på ett enda smultron,
 Att ej blanda mig med smultronsaften;
 Näns ej dricka ur den klara källan,
 Att ej krossa mig mot glasets bräddar,
 Näns ej hviska ens ett ord om kärlek,
 Att ej fläkta mig från rosenläppen.“

Kärleken.

Bannande sin dotter talte modren:
 „Flicka, jag för kärleken dig varnat,
 Och jag finner att jag varnat fåfängt.“
 Dottren sade: „var ej oblid, moder:
 Stängde jag mig in, att undfly honom,
 Flög han med hvart solgrand in i rummet;
 Gick jag åter ut och rymde unnan,
 Hörde jag hans suck i hvarje vindfläkt;
 Slöt jag både ögon till och öron,
 Sprang han skälmsk uti mitt eget hjerta.“

Skilnaden.

Hur jag satt, med pannan sänkt mot armen,
 Såg en munter sparf från fönsterkarmen;
 Pickade på rutan lätt, och sad':
 „Gosse, hvarför sörja der, var glad!
 Med ett frö, som våren röjt på vallen,
 Med en droppe regn, ur drifvan fallen,
 Och en ton af kärlek från min brud
 Är jag rik och nöjd och säll som Gud!“
 Arma sparf! men har jag vingar, svara,
 Att, som du, från jord till himmel fara?
 Har, som du, jag för min kärlek ljud;
 Och, af allt det värsta, — har jag brud?

Drömmen.

Tröttad lade jag mig ned på bädden,
 Att i sömnen glömma sorg och saknad;
 Men en dröm sig smög till hufvudgården,
 Hviskande uti mitt öra detta:
 „Vakna, hon är här, den sköna flickan;
 Blicka opp, att hennes kyss emotta!“

Och jag slår med glädje opp mitt öga;
 Hvar är drömmen? som en rök försvunnen;
 Hvar är flickan? bortom land och sjöar;
 Hvar är kyssen? ack, blott i min längtan.

Den försmådda.

Ax vid ax på åkern vagga,
 Korn vid korn i axen gömmas,
 Så hvart flyktigt ord, du fällde,
 Växer i mitt trogna hjerta.
 Grymma, otacksamma gosse,
 Odlarn går att berga tegen,
 Men du sår blott du, och skörden
 Lemnar du åt himlens foglar,
 Lemnar du åt snö och vindar.

Blomsterhandlaren.

Fyraårig satt vid stranden
 Med sin äldsta syster gossen,
 Skar af flarn ett skepp med segel,
 Lastade med blommor skeppet,
 Värfde myror till besättning,
 Och till myrkaptenen sade:
 „Segla nu, du käcke sjöman,
 Segla nu och kom tillbaka;
 Sälj min last på andra stranden,
 Än för guld och än för perlor,
 Än för andra granna lekverk.“

System strök hans ljusa lockar,
 Drog en suck och talte detta:
 „Fyraårig nu, du säljer
 Strandens menlöst täcka blommor;
 En gång tjugufyraårig

Tör du sälja trogna hjertan,
 Än för guld och än för perlor,
 Än för andra granna lekverk.“

Sorg och glädje.

Sorg och glädje båda
 Bodde i mitt hjerta,
 Sorg i ena kammarn,
 Glädje i den andra.
 Oförsonligt skilda,
 Rådde än den ena,
 Än den andra, ensam.
 Se'n den enda kom dit,
 Lär hon öppnat dörren
 Och förenat båda;
 Ty min sorg är sällhet,
 Och min glädje vemod.

Fjärilposten.

I det öppna lusthusfönstret
 Satt en sommarmorgon flickan;
 Men från blommorna i nejden
 Kom en guldbevingad fjäril,
 Och på flickans lock sig satte.
 Genast slöt hon fönstret, fasttog
 Och försökte tämja fjäriln:
 „Flyg ej bort, du sköna fånge,
 Gläds åt kyssen, njut af smeket,
 Och blif stilla kvar på handen.“
 Fåfängt! hvarje gång han släpptes

Flög han fladdrande på rutan.
 Ändtligt, rörd af fjärlins oro,
 Öppnade den sköna fönstret:
 „Flyg då, otacksamma, flyg då
 Med ett bud till dina likar:
 Bjud dem ej så gerna komma,
 Då de aldrig dröja gerna.“

Grumla icke flickans själ.

Flickan satt vid bäckens strand,
 Tvådde sina fötter der;
 Sjöng en fogel ofvanför:
 „Flicka, grumla bäcken ej,
 Himlen syns ej mer i den!“
 Flickan slog sitt öga opp,
 Talade med tårad blick:
 „Sörj ej öfver bäcken, du;
 Bäckens klarnar snart igen.
 När du såg mig stå en gång
 Vid en ynglings sida här,
 Du till honom tala bordt:
 Grumla icke flickans själ,
 Aldrig skall den klarna se'n,
 Aldrig spegla himlen mer.“

Sommarnatten.

På den lugna skogssjöns vatten
 Satt jag hela sommarnatten,
 Och för böljans tropp, ur båten,
 Slängde tanklöst ut försåten.

Men en talltrast sjöng på stranden,
 Att han kunnat mista anden,
 Tills jag halft förtörnad sade:
 Bättre, om din näbb du lade
 Under vingen, och till dagen
 Sparde tonerna och slagen.
 Men den djerfve hördes svara:
 Gosse, låt ditt metspö vara;
 Såg du opp kring land och vatten,
 Kanske sjöng du sjelf om natten.
 Och jag lyfte opp mitt öga,
 Ljus var jorden, ljust det höga,
 Och från himlen, stranden, vågen
 Kom min flicka mig i hågen.
 Och, som fogeln spått i lunden,
 Sjöng jag denna sång på stunden.

Friden.

Ofta säger mig min moder:
 „Barn, du äger två klenoder,
 Göm dem för den onda tiden,
 Vårda oskulden och friden.“
 Moder, friden är försvunnen;
 Skall den blifva återfunnen,
 Bjud ej att jag honom glömmar,
 Som den tagit, som den gömmer;
 Blott med honom, som hans maka,
 Kan jag få min frid tillbaka.

Den förändrade.

Fordom fick jag bannor hela dagen;
 Än satt spensen vårdslöst, än satt kragen,
 Än var håret fästadt opp mot regeln,
 Aldrig hölls jag länge nog vid spegeln.
 Nu har allt förbytt sig! „Säg, hur är dig,
 Flicka, då du aldrig vill bli färdig?
 Hur du städar dig! det är förskräckligt!
 Har du än ej speglat dig tillräckligt?“ —
 Är mitt arma sinne då förtrolladt?
 Hvem kan väl en sådan vexling vållat?
 Ingen, svarar tyst mitt hjerta, ingen,
 Om ej ynglingen kanske, och ringen.

Den långa dagen.

Förr, när min vän var här,
 Var mig en vårdag kort;
 Nu, då han borta är,
 Är mig en höstdag lång.
 „Ack, hvad den dagen flyr!“
 Säg de andra nu.
 Jag: „hvad den långsam är!
 O, att den ville fly!
 Kommer ej qvällen snart,
 Kommer ej nattens ro?“

Behagen.

Jag blickar på tärnornas skara,
 Jag spanar och spanar beständigt;
 Den skönaste ville jag välja,
 Och svigtar dock ständigt i valet.
 Den ena har klarare ögon,
 Den andra har friskare kinder,
 Den tredje har fullare läppar,
 Den fjärde har varmare hjerta. —
 Så finns ej en enda, som saknar
 Ett något, som fångslar mitt sinne.
 Jag kan ej en enda förskjuta;
 O, finge jag kyssa dem alla!

Amor.

Ej han sårade mitt hjerta,
 Ej, som döda böcker lära,
 Smög han fram med pil och båge.
 All hans list var blott hans oskuld,
 Skönhet var hans enda vapen.
 „Söta gosse, vill du komma,
 Är mitt hjerta varmt och öppet.“
 Och han lydde straxt — och sedan
 Lika mån, som han att dröja,
 Är jag sjelf att äga honom.

Den lättböjde.

Der jag band på åkern gyllne kärfvar,
 Stod den unge Adolf vid min sida,
 Skäran höll han i sin hand, på renen
 Låg, emot en stubbe stödd, hans bössa,
 Men i träsket, nedanför beläget,
 Skrek i vassen, nära stranden, Artan.

Straxt till bössan sprang den kække gossen;
 Men jag fattade hans arm och sade:
 „Låt den stackars Artan vara, Adolf!
 Låt för min skull den få vara ostörd.“
 Genast ställde han sin bössa unnan
 Och tog gladt som nyss till skäran åter.

Men jag tänker ofta i mitt sinne:
 Underlig är dock den vackre Adolf;
 För ett vänligt ord från mina läppar
 Lemnar han, hvad mest hans hjerta fröjdat;
 För en hjertlig blick af mina ögon
 Gör han gerna, hvad han skytt tillförne,
 För en vänlig kyss, ett hjertligt famntag
 Tror jag att han kunde gå i elden.

Den enda stunden.

Allena var jag,
 Han kom allena;
 Förbi min bana
 Hans bana ledde.

Han dröjde icke,
 Men tänkte dröja,
 Han talte icke,
 Men ögat talte. —
 Du obekante,
 Du välbekante!
 En dag försvinner,
 Ett år förflyter,
 Det ena minnet
 Det andra jagar;
 Den korta stunden
 Blef hos mig evigt,
 Den bittra stunden,
 Den ljufva stunden.

Törnet.

Törne, du min syskonplanta,
 Svept i vinterns is, försmås du,
 Höljd af taggar, hatas du.
 Men jag tänker: kommer våren,
 Slår du ut i blad och rosor,
 Och en växt finns ej på jorden
 Ljuf och älskad, såsom du.

O, hur mången törnestängel
 Står ej naken i naturen,
 Som behöfde kärlek blott,
 Blott en solblick af ett hjerta,
 För att kläda sig i rosor
 Och hvart väsens glädje bli.

Tre och tre.

Från det höga tornet sågo
 Trenne flickor ut mot hafvet;
 Trenne segel syntes nalkas,
 Och den äldsta systemen talar:
 „Systrar, sen vår faders fartyg,
 Kommande från fjerran länder!
 Trenne systrar här vi äro,
 Tre kaptener styra skeppen;
 Den som först i hamnen hinner,
 Han skall få min krans af rosor,
 Om han är med den belåten.“
 Och den andra systemen talar:
 „Den som styr dernäst i hamnen,
 Vill min blombukett jag skänka,
 Om han är med den belåten.“
 Och den tredje systemen talar:
 „Den som kommer sist i hamnen,
 Han skall få mitt glada famntag,
 Om han är den vackre August.“

Norden.

Löfven de falla,
 Sjöarna frysa. —
 Flyttande svanor
 Seglen, o seglen
 Sorgsna till södern,
 Söken dess nödspis,
 Längtande åter;

Plöjen dess sjöar,
 Saknande våra.
 Då skall ett öga
 Se er från palmens
 Skugga, och tala:
 „Tynande Svanor,
 Hvilken förtrollning
 Hvilar på norden?
 Den som från södern
 Längtar, hans längtan
 Söker en himmel.“

Den sällsynta fogeln.

När om qvällen han i stugan inkom,
 Bannade sin son den gamla modren:
 „Son, du går hvar dag till dina snaror,
 Och hvar dag du kommer tomhändt åter;
 Vårdslös är du eller oförståndig,
 Efter andra få, och du blir utan.“

Henne svarade den yre gossen:
 „Hvad, om än ej lyckan är densamma,
 Då vi ej för samma foglar gillra.
 Bortom mon der, vid det lilla torpet,
 Vistas, gamla mor, en sällsynt fogel;
 Under hösten har på den jag lurat,
 Under vintern har jag nu den fångat,
 Men till våren vill jag föra hem den.
 Underlig är fogeln der: den äger
 Icke vingar, men en famn i stället,

Icke dun, men silkeslena lockar,
Icke näbb, men tvenne runda läppar.

Vill du byta öde?

„Vuxen upp på stranden
Af en bäck, som svallar,
Sköljd af hvarje hvirfvel,
Hvilket lif af oro

Lefver du, o blomma!“

Blomman hördes svara:

„Om mig strömmen skonar,

Om mig strömmen härjar,

Är dock all min oro

Blott en flyktig sommars.

Vill du byta öde,

Flicka, sköljd af strömmen

I en ynglings hjerta?“

Hennes budskap.

Kom du sorgsna nordan!

Hvarje gång du kommer,

Bär du bud från henne.

Kommer du i fläkten,

Bär du hennes suckar;

Kommer du i ilen,

Bär du hennes klagan;

Kommer du i stormen,

Bär du hennes verop:

„Ve mig, edsförgättna,

Ve mig, ensamblefna!

Ur den gamles armar,
Från hans kalla kyssar,
O, hvem för mig åter
Till min varma yngling,
Till min första kärlek!“

Sippan.

Sippa, vårens första blomma,
Om jag bröt dig, om jag gaf dig
Åt den älskade, den kalla!
Bröt jag dig, jag skulle ge dig,
Gaf jag dig, jag skulle säga:
„Nära drifvans kant, o flicka,
Växte vårens första blomma,
Som vid isen af ditt hjerta
Blommar upp min trogna kärlek,
Bäfvande för vinterkylan,
Men ej qväfd af den, ej skördad.

Mötet.

Flickan satt en sommarafton,
Speglande sig sjelf i källan:
„Gode Gud, hvad jag är vacker!
Men hvad batar mig min fågriug,
Då den yngling, som jag älskar,
Icke ser mig, icke hör mig?
Ros, som blommar vid min sida,
Tag du mina läppars rodnad!
Purpurstänkta moln i luften,
Tag du mina kinders purpur!

Bleka stjerna ofvan molnet,
 Tag du mina ögons klarhet!
 Sist, o graf, tag hvad som lemnas.“
 Detta har den skälmska gossen
 Lyssnat till i närmsta buske,
 Och han springer fram till henne,
 Just den sökte, just den funne.
 Men han kysste hennes läppar:
 „Nu tog rosen läppens rodnad!“
 Och han smög sin kind till hennes:
 „Nu tog molnet kindens purpur!“
 Och han såg i hennes öga:
 „Nu tog stjernan ögats klarhet!“
 Och han slog sin famn kring henne:
 „Nu tog grafven hvad som lemnats;
 Ty, o flicka, det är grafven,
 Hvarur ingen mera slipper.“

Löjet.

Löjet var utan hem,
 Irrade modfäldt kring,
 Kom till den höges mund:
 „Får jag min boning här?“
 „Stoltheten bor här re'n!“
 Löjet var utan hem,
 Irrade modfäldt kring,
 Kom till den lärdes mund:
 „Får jag min boning här?“
 „Allvaret bor här re'n!“

Löjet var utan hem,
 Irrade modfäldt kring,
 Kom till min flickas mund:
 „Får jag min boning här?“ —
 „Kärleken bor här re'n,
 Kyssen är kommen nyss,
 Dig har man saknat blott.“



Ett litet öde.

1.

Är så arm du, som man säger?

Fattig kallar man din moder,
Fattigt, späda barn, du kallas.
Är du fattig, lilla älskling,
Är så arm du, som man säger?

Utanför din moders stuga
Blomstra ängar, grönska lundar;
Hvarje äng har silfverbäckar,
Hvarje lund i sjöar speglas,
Öfver alla skiner solen,
Gjuter gifmildt gyllne dagen.

Är du fattig, lilla älskling,
Är så arm du, som man säger?

När du hör din moder sjunga,
Slutas sakta ögonlocken,
Gömma skalen själens perlor;
När de gömmas, kommer sömnen,
Sömnen följs af drömmens engel,

Drömmens engel tar dig stilla,
 Lyfter dig på mjuka vingen,
 För dig ut på blomsterängar,
 Att i frid bland blommor blomma,
 För bland foglar dig i lunden,
 Att ditt bröst med sånger fylla,
 Tvår din själ i sjöars renhet,
 Låter dig i solljus bada.

Är du fattig, lilla älskling,
 Är så arm du, som man säger?

När du öppnar ögat åter,
 Är du i din moders armar,
 Känner i ditt späda sinne,
 Tänker, som en dunkel tanke:
 Ljuft det var på blomsterängen,
 Gladt bland foglarne i lunden,
 Godt det var bland klara vågor,
 Varmt i solens ljus att bada;
 Bäst dock är i denna famnen.

2.

Egen moder göms i mullen.

I mitt hem en stufmor råder,
 Egen moder göms i mullen.
 Och jag hastar öfver hagen,
 Skyndar stilla till den sörjda,
 Ginar öfver gärdet stundom.

Men den främmande förtörnas,
 Hviskar, hväsande af vrede:
 Denna flicka går på gräset,
 Krossar klöfvern der på ängen.

Fader hör ej hårda orden!
 Lätt är flickans fot i loppet,
 Stör ej många strån i farten.
 Jungfrun har ej hårda sulor,
 Trampar ej med tunga klackar.
 Oskodd löper hon på linden,
 Flyr med blottad fot på fältet,
 Far som fläkten far på ängen,
 Skyndar såsom skuggan öfver.

Skulle ock ett blad bli brutet,
 Något grässtrå nedertryckas,
 Hjertats sorg förtynga stegen,
 Grönskar snart en grodd ånyo,
 Fostras flera blad i stället
 Af den dagg mitt öga gjuter,
 Dessa blåa stjernors tårar.

 3.

Så jag färdas sjelf mot fjerran.

Hvarför suckar bäckens bölja,
 Klagar sakta under färden,
 Far i krokar öfver fältet,
 Böjer bugter öfver ängen,
 Viker af från vägen ofta,

Färdas blott ett stycke framåt,
Slingrar, nästa stund, tillbaka?

Så jag färdas sjelf mot fjerran,
Går mot obekanta öden,
Tar ett steg och ser tillbaka,
Vandrar fram och vänder åter,
Vill ännu se hemmets höjder,
Röken från min faders boning.

4.

Sådan vård blott finner flickan.

Icke äger jag, som andra,
Fader, som vid namn mig nämner,
Moder, som sitt guld mig kallar,
Broder, att min börda bära,
Syster, att mig stundom smeka.

Der jag andras hjordar vallar,
Högt på berget, djupt i skogen,
Dagen ut på fria fältet,
Der är skäggig gran min fader,
Björken böjd af år min moder,
Broder är mig bruna trasten,
Markens bleka lilja syster.

När den kalla skuren strömmar,
Får jag stundom skygd af granen,
När mig solens stråle bränner,
Bjuder björken stundom skugga,

När jag sorgsen står på fältet,
 Tröstar med en ton mig trasten,
 Med en blick ibland en blomma.
 Sådan vård blott finner flickan,
 Annan glädje ej den arma.

5.

Flicka, kärleken är väldig.

Ofta i min barndoms dagar
 Hörde jag min moder säga:
 Flicka, kärleken är väldig,
 Mäktar mer än allt på jorden.
 Så hon talte till min varning,
 Att sitt gyllne äpple skydda.
 Moder, o att sannt du talat!

Ofta står jag nu på stranden,
 Der min älskling från mig skiljdes.
 Dän han far dit bortom molnen,
 Som vid hafvets rand sig höja.

När jag ser hur fjärden fradgas,
 Ser hur böljan slår mot stranden,
 Läger jag min hand på vågen,
 Doppar fingrets spets i djupet:
 Sakta, sakta, vilda bölja,
 Somna, låt de andra sofva!

Männe vågen väl, som svallar
 Hotande mot skeppets sida,

Der han fjerran far den dyre,
 Månne hafvets vilda dotter,
 Fast så långt från mig hon rasar,
 Ej mitt söfningsord förnimmer,
 Af min lätta hand ej lugnas,
 Efter kärleken är väldig,
 Mäktar mer än allt på jorden?

Ofta, när i furans krona
 Fläktar fara, vindar hvina,
 Sänder jag från denna klippa
 Tyst min tysta suck att flyga:
 O min ende, kom tillbaka!

Kanske fast så svagt den ljuder,
 Har likväl den starka vingar,
 Kan, som svalan, klyfva vinden,
 Genom rymder nå sin älskling,
 Efter kärleken är väldig,
 Mäktar mer än allt på jorden.

 6.

Hundra vägar har min tanke.

Store skapare, förlåt det,
 Se ej, gode Gud, med vrede
 Att så ofta i ditt tempel
 Jag på honom äfven tänker!
 Hundra vägar har min tanke,
 Tusen att till honom hinna.
 Blott det sämsta leder bortåt,

Allt det bättre för till honom.
 Kort från dagens ljus är vägen,
 Gen från nattens stjerneskara,
 Hvarje blomma stakar stigen,
 Hvarje träd är vägamärke.
 Men när dig min tanke hunnit,
 Är den nästan re'n hos honom.

7.

Hvilken sällhet skön att synas!

Hvilken fröjd att vara vacker,
 Hvilken sällhet skön att synas!
 Vore jag så mörk, som mången,
 Ful, som flera andra flickor,
 Fick jag ej i källor skåda,
 Ej i bäckar se mitt anlet;
 Källans skönhet kunde störas,
 Bäckens silfver sotbesmittas.
 Tordes knappt på ängen träda,
 Att ej blomstren skulle skrämmas,
 Blomma hviska tyst till blomma:
 Är det nässlan, är det tisteln,
 Kanske karborn sjelf, som kommer?

8.

Tala, tala tycktes alla.

Hvem har nu gett vett åt vinden,
 Gett åt luften ledig tunga,

Röst och språk åt gårdens rönnar,
Och åt späda fogelskaran.

Förr, när från min bädd hvar morgon
Jag på loftets trappa trädde,
Visste vinden blott att smeka,
Rönnen blott att susa stilla,
Qvittra blott förstod hvar fogel.

Nu, när sist jag kom på gården
Från mitt olyckssälla läger,
Tala, tala tycktes alla,
Vinden hviska: arma flicka!
Fläkten susa: fallna flicka!
Rönnen sucka: svikna flicka!
Svalan sjöng: hvar är din stolthet?
Sparfven: hvar är nu din glädje?

9.

Men min fogel märks dock icke.

Svanen speglas re'n i sundet,
Knipans hvita vingar hvina,
Lärkan höres högt i höjden,
Spofvens rop kring kärret rullar,
Våren samlar sina skaror,
Får sin fogelflock tillbaka,
Väntar dem med sol och värme,
Lockar dem med långa dagar.

Och jag, arma flicka, fiker,
 Söker skingra sakna'ns mörker,
 Vårda värmen i mitt sinne,
 Vill som våren vänlig vara,
 Synas ljus som sommardagen.
 Och jag gläds, fast sorgen gnager,
 Ler, fast tåren trängs i ögat;
 Men min fogel märks dock icke.

10.

Se'n har jag ej frågat mera.

Hvarför är så flyktig våren,
 Hvarför dröjer sommarn icke?
 Så jag tänkte fordom ofta,
 Frågte, utan svar, af mången.

Se'n den älskade mig svikit,
 Se'n till köld hans värma blifvit,
 All hans sommar blifvit vinter;
 Se'n har jag ej frågat mera,
 Kännt blott djupt uti mitt sinne,
 Att det sköna är förgängligt,
 Att det ljufva icke dröjer.

Svartsjukans nätter.

Första natten.

O du, som sjunker stum och sluten ned
 Ur molnens rymd på svarta vingar,
 Förnim den sorgsnes klagan, milda natt,
 Förnim den olycksaliges förtviflan! —
 Hvems är den röst ur klippans refvor irrar,
 Lik flodens brusning, lik en suck af hafvet,
 Ditt tysta, vemodsfria tåg till mötes?
 Hvems är den stämman, som med ugglans läten
 Till en förvirrad harmoni sig parar,
 Beskrattande med återbrutna ljud
 Din frid, din stillhet, dina vallmodoffer?
 Det är den sorgsnes klagan, milda natt,
 Det är den olycksaliges förtviflan.

Jag tänkte engång i en bättre stund:
 Förnuftet måste blifva fridens häröld
 Till upprorshopen i min vilda barm.
 Och se, förnuftet smög sig bäfvande,
 Med palmbeväpnad hand, på ödestigar,
 Och kom till qvalens slutna borg, till hjertat,
 Och klappade på borgens port, och sade:
 J, stormande passioner! hvarför fylla

Med ödeläggelse och krig de rum,
 Der förr J offraden åt mig och lugnet?
 Bekännen än mitt öfvervälde, hvilén
 Som oskuldsfulla barn i mitt beskärm;
 Och lydnaden skall återbringa lugnet,
 Och lugnet följes blott af goda englar. —
 Se hvarför striden, hvarför rasen J?
 En qvinnas rika blomstergårdar mätta
 En annan fjärils honingslust; — för er
 Stå ej de fulla blomstrens kalkar öppna;
 Men, hvarför svärma ständigt kring densamma?
 Hvad en er nekar, skall en annan skänka,
 Och lika nektar dricks ur lika blommor.
 Så talade, vid borgens port, förnuftet.

Då låg, bland söfda söner, innanför
 Svartsjukan, kärlekens och hatets dotter.
 I fridlös dvala låg hon der, och sög
 Ur egen mærg en otillräcklig näring,
 Och skärpte sin för dagen skygga blick,
 Och spetsade sitt öra under sömnen.
 Så hörde hon förnuftets tal vid porten;
 Försvunnen var i blinken hennes hvila.
 I hämndfull harm spratt furien opp och tog
 Ur smärtans koger ett förgiftadt svar;
 Men hvarje pil, som flög från tungans båge,
 Föll krossad mot förvridna läppar ned,
 Tills raseriet, dämndt inom dess barm,
 Bröt fram uti ett hånskratts fulla strömmar.

Ur dvalan väcktes syskonskaran nu:
 Den bleka plågan, och det hemska qvalet,

Och trånaden, som tärs af evig hunger,
 Och afunden, som andas pest, och vreden,
 Som fröjdas af sin blodbestänkta dolk.
 De väcktes alla, och i modrens spår
 Framilade den käcka legionen,
 Och bröt med jubelskri till fejd. —

Och nu, du milda gnista, lån af Gud,
 Du ljusa engel, som lik solen gladde
 Min lefnads vår, förnuft, hvad är din lott?
 Att kufvadt dväljas mellan mörkrets andar,
 I grottorna af mitt förtärda hjerta,
 Att somna in vid dina bödlars skrål,
 Och vakna opp vid dina kedjors slammer.

Jag sade: jag vill anförtro åt dagen
 Mitt hjertas ödemark, att vederqvickas.
 Den Gud, som lockar rosen ur sin knopp,
 Och örtens späda frö ur grusets sköte,
 Den höga, strålbeklädda Gud, som sprider
 Sitt lif, sin vällust i en död natur,
 Och tvingar stoftets alla myriader
 Att jubla kring sitt glimmande triumftåg,
 Den Gud, som hägnade min barndoms blomning,
 Skall ej förskjuta mig. Så sade jag,
 Och höjde min förgråtna blick mot öster.

Då blef det ljust kring österns rand och solen
 Steg opp och stänkte, som en mogen drufva,
 Kring himmel, jord och haf sin purpursaft.
 Och ethern drack — och strålade af fröjd,
 Och böljan drack — och skälfde af förtjusning,

Och jorden drack — och kullar, berg och dalar
 Berusades af drufvans blod och glödde,
 Och väckte sina tusen söfda barn,
 Att tömma morgonens och lifvets fullhet.

Af jubel ljödo nejdens alla echo;
 Kring fältet sprungo hjordarna, mot skyn
 Flög fogeln med sin tungas glada offer,
 Och menniskan, den sällaste af alla,
 Gick majestätlig fram, med knäppta händer,
 Att digna ned af andakt inför Gud.
 Då såg jag i mitt bröst, och sökte blott
 En suck, att blanda i naturens glädje,
 Och fann mitt hjerta mera tomt än dödens.
 Med brusten blick, af fasa öfversvämmad,
 Jag ilade till mina kulor åter,
 Lik en förirrad natt i dagens famn,
 Lik molnets skugga, som med oro flyr,
 Af sjö och land, af höjd och djup förskjuten.

Hvem hör mig, hvem behjertar mina ord?
 För hvem skall jag mitt öde uppenbara?
 Den stela klippan rörs ej af mitt qval,
 Och natten äger för mitt språk ej öra.
 En valfart gör jag till den nejd, der förr
 Min rika ungdoms gyllne dar fördrömdes.
 Hvad äger jag på dessa ställen mer?
 En vålnad lik, jag går bland grafvar här
 Och vålnader utaf min lefnads lycka. —
 Här står dock hyddan, af sin hängbjörk än
 Och sina gröna pilar öfverskyggad;
 Den var ej fordom främmande, som nu.

På denna bädd af blommor satt jag ofta
 Vid Minnas sida, målande för henne
 Vår framtid, full af kärlek och af ljus;
 Och lutad mot min skuldra såg hon då
 Med barnslig vällust mot den sköna taflan;
 Och hvarje oro, om den fanns nå'ngång,
 Och hvarje tvekan var så lätt förskingrad;
 Ty brudgum låfte alltid gökens stämma,
 Och lycka väplingens orakelspråk;
 Och hon var nöjd igen; hvem denne brudgum,
 Hvad denna lycka var, förstod hon väl.
 O Minna, skogsprofetens löfte svek;
 Men ödets profetior voro sanna. —
 Här ser jag aspen; bär den än mitt namn,
 I bredd med hennes, i den gröna barken?
 Här våra popplar; sina rika grenar
 De slingra kring hvarandra än, som förr.
 Den ena skall beteckna mig, — den andra
 Beteckna Minna; — afgrundslika lögn!

Men jag vill vandra längre, jag vill se
 Det ställe, der jag tog farväl af Minna,
 Då hon gick hem, att i sin jungfrubur
 Förgråta tiden af min bortovaro,
 Och jag flög ut i verlden, full af mod,
 Med hjerta glödande af kärlekens
 Och af den anade bedriftens sällhet.
 Här sorlar källan, på hvars strand vi stodo,
 Och morgonsolen gick förklarad opp;
 Se, sade Minna, gå som den så ljus,
 Så säll, så stark din bana genom verlden,
 Och kom med lugn och värma, såsom den,

Till våra dalar, till din Minna åter.
 En kyss blott var mitt svar; men mer än löften,
 Och mer än eder sade den.

Och nu,

Se, här är häcken, sammanväfd af rönnar
 Och af syrener; här var möte aftaladt.
 Här satt jag, återkommen, pulsen slog
 Af hopp och väntan. Många farors skördar,
 Och många segrars ära, men det bästa,
 En pröfvad trohets guld, det var den skatt,
 Jag bar till välkomstgåfva åt min brud.
 Här satt jag, såg med längtan öfver ängen,
 Och såg, och såg igen; — och Minna kom,
 Men vid en makes arm. — Förgäfves, natt,
 Förbreder du ditt täcke öfver nejden;
 Du har ej mörker nog; jag ser ännu
 Den fasansfulla synen, ser dem komma; —
 Ser honom, med den stela, trygga gången,
 Och Minna vid hans sida, med förgråten blick
 Och bleka kinder, härjade af tårar;
 Ser Minna stappla vid hans sida, lik
 Den halftförblödda hinden, som vid foten
 Af altaret mot offerprestens stål
 Med vemod blickar opp och tigger döden.
 O, Höge Gud! har icke människohjertat
 Sin kärlek och sin himmel såsom Du?
 Är det så ringa, att en hand af stoft
 Kan strafflöst plundra i dess helgedomar?
 Dock, på min fråga svarar blott det skedda
 Ett iskallt ja, och mångfördubbladt ljuder
 Detsamma åter ur min egen barm.

Nej, jag vill icke längre dröja här.
 Till mina klippor, hårda som mitt öde,
 Vill jag tillbaka vända; intet lif
 Skräms der af mina suckar, ingen ört
 Förtvinar der af mina tårefloder,
 Och minnen af min sorg blott finnas der.
 I solhvarf re'n jag lefvat ibland dem,
 Och längtar åter till min själs förtrogna.

Så långt har det då kommit! o, förut
 I vårens, kärlekens och Minnas famn,
 Hvem hade trott, att ödemarkens klyftor
 En saknad fristad blefve mig engång?
 Ej slår ett hjerta i mitt grannskap roligt.
 Den trötta vandrarn, bränd af solen, glömmer
 Sin bördas tyngd, då han mig ser, och flyr
 Med vingad fot min anblick; sjelfva glädjen,
 Så högljudd annars, stämmer ned sin röst
 Till stilla böner, då min nejd hon nalkas;
 Och först i fjerran, se'n hon gått förbi,
 Får hon sin sång och sina löjen åter.

Förut, hur annorlunda var ej allt!
 Glad som en efterlängtd majdag, kom
 Jag då till oskuldens och fröjdens lekar,
 Och hvar som helst jag gick vid Minnas arm,
 I fältets dager, eller parkens skymning,
 Församlades af bygdens muntra barn
 En menlös skara, som sin ringdans knöt
 Omkring vår kärlek, eller vid vår lycka
 Sin egen anspråkslösa lycka band.
 Skall ej engång ett skuggspel af hvad då

Var verkligt, unnas mig ännu af lifvet?
 Är banan mörk, så långt den än må sträckas?
 Jag frågar hoppet, som i storm och natt
 Så ofta tröttat sina vingar redan,
 Och återkommit trööstlöst, som det for.

O, höge Allmagt, brutit har ditt barn;
 Låt straffets åskor öfver menskan ljunga.
 Hon bröt för jordens skänker; tag hvad jorden gaf,
 Tag maktens, rikedomens, ärans skatter,
 Låt henne sucka under vedermödor,
 Ur klippan tvingande sitt tårbestänkta bröd,
 Tag helsans kraft ur hennes nerver, låt
 Den svaga kräla som en mask för plågan;
 Men, Helige, det enda ädla, som
 Hon bergade af en förlorad adel,
 Den känsla, i hvars famn hon står för dig,
 Så hög, som mellan paradiset's fruktträn,
 Så ren, som i dess gyllne dagars glans;
 Tag denna ej, tag hennes kärlek ej!
 Hvad har hon kvar, om den förloras? —

Dock,

Hvad äro mina böner? hvad min klagan?
 Står icke djupt och outplånligt re'n
 Min dom i ödets koppartafla skuren?
 Hvad hoppas jag, hvad söker, hvad begär jag,
 Hvad kan jag få, hvad kan jag mista mer?
 Nej, gamen, som förtär min barm, skall jag,
 Prometheus lik, i evigheter nära.
 Min varelse, ej helad, ej förstörd,
 Skall ständigt spinna sina egna marter,

Och, som en håndikt öfver menskligheten,
Skall jag af dagens ljus, af nattens stjernblick skys.

Men se, här är jag åter vid mitt hem!
Här är den kulna grottan. O, som nu,
Så dyrbar har den aldrig förr mig varit.
Der skall jag hvila lemmar, som af trötthet
Och strider digna. Sluten i dess famn,
På dess granitbädd skall jag, gömd för verlden,
Hvars skönhet qväljer och förskräcker mig,
Kanske en stund af sömnens ro besökas,
Ett ögonblick få glömma bort mig sjelf.

Dock om, ännu på veka svandun vaken,
Vid Minnas sida hennes make hvilar,
Så lemna mitt förgråtna öga, sömn!
Låt mig, i väkter, på ett fridlöst läger
Med öppen blick mot grottans mörker stirra,
Men flyg till honom, qväf hans känslors svall,
Och tvinga honom att sin himmel glömma!

Andra natten.

Förskjuten, gäckad, trånande och fridlös
Gick vandraren i sekellånga år
Sin tunga stig igenom ödeländer.
Ej bjöd en trofast famn vid dagens slut
Ett fredligt läger åt hans trötta lemmar,
Ej räckte någon vänlig hand en dryck
Af källans svalka åt hans heta läppar,

Och ingen pannas hvälfda himmel ägde
 Två milda stjernor för hans hjertas natt.
 När morgonen, det glada sinnets älskling,
 Sin purpurhy i österns böljor tvådde,
 Då steg han med förkrossad håg från bädden,
 Och såg ur tårar mot en tröttsam dag;
 När qvällen, qvalda hjertans tröstarinna,
 Vid vesterns guldport log bland sömn och drömmar,
 Då sjönk han mattad på en sömnlös bädd,
 Och såg emot en ödslig natt ur tårar.

En afton stod han stum vid Oceanen
 Och styrde trånfull sina blickars vingar
 Mot sitt af qvällens sol belysta hem;
 Men, like trötta foglar, föllo alla
 Förlorade i böljans vida graf,
 Och deras liksång var den suck, dem gafs
 Till trogen följeslagare på vägen.

Då växte, lik den unga svanen, opp
 Ett snöhvitt segel, glimmande i öster;
 Och inom några korta stunder samm
 Det vimpelprydda skeppet vid hans udde.
 Vid stranden låg en plank, — med en bön
 Till böljans makter slog han sina armar,
 En glädjedrucken älskling lik, om den,
 Och störtade sig djerf i vågens bädd,
 Sitt hemland och sitt sälla hopp till mötes. —
 En ädel hand från skeppet räckte mildt
 Den tröttade sin hjälp. — Och nattens döttrar,
 Den tysta sömnen och den lätta drömmen,
 Begrofvo snart hans lidande i frid.

När nu med rosenläppar morgonrodnan
 Bebådade naturens vällust, dagen,
 Slog vandrarn opp sin blick och såg omkring sig —
 Och såg sin hembygds länge sörjda kust,
 Och såg dess gröna, trädbevuxna kullar,
 Och såg dess blomsterklädda bäckars gång.
 På stranden kände han sin hydda, kände
 Dess glada foglars morgonbön; — berusad
 Ur fröjdens öfverfyllda nektarkalk,
 Föll han i salig yra på sitt anlet,
 Välsignande det lif, han nyss förbannat,
 Den jord, han kallat smärtans afgrund nyss.
 Och som han slöt sin bön, då sprang bland löfven
 Hans barndomsvän, hans trogna flicka fram,
 Och föll förlorad i sin älsklings armar,
 Besköljande hans kinders milda brand
 Med återseendets och glädjens tårar. —

Men, sorgens son! säg, hvarför dröjer nu
 Din själ vid glada bilder? — hvarför talar
 Din röst om menskosällhet nu, förut
 Blott van att ensam klaga och fördömma?

Ha! äfven jag var säll en stund, — en stund,
 Ej dyrköpt nog för tusen seklers marter.
 Ha, jag var säll! — se, solen hunnit re'n
 Till andra rymder jaga nattens skuggor,
 Och daggens droppar släcka icke mer
 Den trånadsmatta blommans törst, och jorden
 Står skälfvande i ljus och dag, och ler
 Åt villan och phantomerna af mörkret;
 Men för mitt öga står dock nattens dröm,

Så skön, så magiskt klar ännu, och kämpar
 Mot verklighetens strålar segerrikt,
 Som månans skimmer emot stjernornas.

O dröm! o himmelskt ljufva dröm! om dig
 Skall jag för nejdens kala fjällar tala,
 Tills deras missljud-vanda echo glömma
 De rop af smärta, dem de hört af mig,
 Och vänja sig att af sig sjelfva stamma
 Den häpne vandrarn glädje blott till mötes. —
 Så sakta då, o skog! din tysta susning!
 Och hämma, bäck, ditt muntra språng en stund!
 Och, klippor, höjen edra gråa hjessor!
 Och, nejdens alla andar, hören — hören!

Det var en qväll, en nordisk sommarqväll,
 En qväll, då solen icke går till hvila
 Vid jordens barm, men kysser henne blott,
 Och skyndar åter opp till dagens fröjder,
 Det var en qväll, — den vida vestern låg
 Och dvaldes i ett haf af guld och saffran,
 Och öfver österns gröna kullar summo,
 Likt rosengårdar i det stilla blå,
 De skära purpurstänkta molnens flockar.
 I dagg och vällust låg naturen stum,
 Och jag, — jag vandrade bland hennes under,
 Stum såsom hon. Jag kände ingen sorg,
 Men medvetslöst uti mitt hjerta bodde
 Ett stilla qual ändå, som jägarns lod
 I örnens sönderskjutna sida dröjer;
 Men när han sitter se'n på klippans spets
 Och mängder dagens strålar der med blod,

Då känner han uti sin barm en plåga,
 Men vet ej, hvarifrån den kom, och när
 Den slutas; så med vemod, som jag ej
 Begrep, en gåta för mig sjelf, jag gick
 På fältets fågring, vacklande och sluten,
 När hastigt, fjerran från, ett sakta ljud,
 Som af en lutas lätt berörda strängar,
 I samklang döende, mitt öra hann.
 Jag lyssnade. — Ännu en ton, ännu
 En suck af andarne i lutans boja;
 Och se'n ett lugn, en stillhet öfverallt,
 Liket lugnet på den qvällbelysta fjärden,
 När sista fläkten gått med stimm deröfver,
 Och vattnets dallring byts till spegelglans. —
 På en gång skingrades min smärta nu,
 Och jag var lätt till mods igen, som blomman,
 När fästets källor flödat ut, och hvalfvet
 Ånyo mot den tårbestänkta klarnar,
 Men medvetlös, som blommans, var min fröjd.

En sorgslös trånad dref mig mot den nejd,
 Ifrån hvars famn de milda ljuden kommo.
 Jag skyndade, som lyft af vingar, dit
 Och lyssnade, och lyssnade ånyo.

Så kom jag till en park, der stam vid stam
 Mot ljusets pilar höjde gröna sköldar,
 Och ingen fläkt af aftonvinden hann
 Den friska helgedomens svala skymning.
 Det syntes icke menskospår i den,
 Ej spår af dessa fräcka sköflarhänder,
 Som sätta konstens stela krona opp

Uppå ruiner af naturens fägring.
 I blomning stod der hvarje ört på marken,
 I sommarskrud stod hvarje träd; — en flock
 Af luftens fjäderklädda barn allenast
 Satt drömmande emellan löfven der,
 Och sången slumrade på deras tungor.
 Jag stannade, jag visste icke mer
 Af någon lidelse, af någon tanke;
 Mitt väsen var som skeppet är på hafvet,
 När ingen svallvåg mot dess sida slår
 Och ingen vind dess slappa segel fyller.

Men nu, — nu klang en himmelsk ton igen,
 Och plötsligt ljödo lutans alla strängar
 En rik, högtidlig harmoni, som snart
 Melodiskt fylldes af en qvinnostämman.

Hvad nyss var sänkt i sömn, spratt opp på nytt:
 Hvar fogel öppnade sin näbb till sång,
 Hvert löf i parken skälfde; och ett regn
 Af dagg föll dallrande af hvarje blomma.
 Och jag, jag hörde rösten mig så nära
 Och kände den, — och det var Minnas röst.

Men stod du en gång, svept i dimmans flor,
 På kullens spets, af vårens morgon famnad,
 Och drack en rosenånga, fast du ej
 De röda skålar såg, hvarur den flödde,
 Och badade i värma dina lemmar,
 Fast värmans källa doldes för din blick;
 Och såg du då en flyktig storm förjaga
 Den lätta dimman, såg du berg och dal

Förtroligt träda fram ur formlösheten,
 Och såg du då med klara ögon glad
 De vänner, som din vällust nyss beredde;
 Då vet du hvad jag var och hvad jag blef
 Det ögonblick, jag Minnas stämman hörde.
 Ty hvad jag lidit, hvad i långa år
 Jag njutit såsom ljuft och tänkt som sällt,
 Stod i förklarad glans inför min själ,
 Och kärleken gick som en sol deröfver.
 Förbannad från mitt hjertas ljusa eden
 Var dock en enda tanke, — var dock den:
 Att Minna, Minna ägdes af en annan.
 Jag kände blott min sällhet, visste blott
 Att hon och jag i verlden fanns — ej annat,
 När jag i jublande förtjusning sprang
 Den korta väg, som skiljde oss ännu,
 Och föll på böjda knän vid hennes fötter.

Men hon, ej skräm, ej öfverraskad, såg
 Så ömt förtroligt leende på mig,
 Som om jag länge stått hos henne redan;
 Hon såg, som barnet på sin engel ser,
 När modren bäddat vaggan mjuk och drömmen
 Då genast leder fram den välbekante.

Ej ljud dock lutan mer. Det byttes ej
 Ett brutet ord, en vingad suck af oss;
 Men på den lätta brygga, begges blickar
 Emellan våra hjertans himlar slog,
 Gick kärleken, i tusen former klädd,
 Att vexla njutningar och vexla boning.

Tills, famn ej mera skild från famn, och mun
 Ej stängd från mun, jag låg i hennes armar,
 Och kände svallningen af hennes barm,
 Och drack dess tårbestänkta kinders dagg,
 Och domnade af vällust bort — och väcktes.

Men, lögn af sällhet! håll mig evigt dock,
 Ack! evigt i din hulda boja fången.
 Jag tigger ej af verklighetens nåd
 En fröjd, som multnar under ägarns händer.
 Med fantasiens skuggspel är jag nöjd,
 Blott den beständigt för mitt öga ter
 Den stund, då jag var säll, fastän bedragen.

Då skall jag än, när Minnas vår förgått,
 Och hennes kinder inga rosor bära,
 Se henne ung och salig i min famn.
 Då skall jag än, när mina dagar flytt,
 Och kullen hvilar grön uppå mitt stoft,
 Men stjernorna min fria ande bergat,
 Då skall jag än, från verldens sköna ljus,
 Från Gud, från himlar och från englar gå,
 Att drömma mig vid Minnas purpurläppar.

Tredje natten.

I öster stiga svarta skyar opp,
 Bebådande en lång och stormig natt.
 Långt hän i vester, bortom sund och uddar,
 Sjönk solen, tröttad, nyss i hafvets famn
 Och släckte lugnt sin fackla.

Hur vexlar allt! Den dag, som hvälfde nyss
 Sin rika blomning öfver tusen länder,
 Står vissnad re'n, och mörka skuggor tära
 På bladens sista, matta purpur nu.
 Det lugn, som bredde lätta vingar öfver
 Den glada nejdens land och vatten, flyr
 För stormens örnflygt, hotande i fjerran,
 Och intet är af allt som varit nyss. —
 En bild utaf naturens stora lif
 Är lifvet i en menskobarm; för båda
 Står samma, eviga och höga lag:
 Förvandling är dess bokstaf, lif dess anda.
 Lycksaligt är det hjerta dock att prisas,
 Hvars dag ej till en stormig natt förbyts,
 Men till en natt af frost, och is och dvala;
 Ty domnadt märker det ej då förlusten,
 Och väcks af nästa morgon, men ej mer
 Till en förgänglig dag.

Det bodde nyss

En himmelsk frid i mitt förtärda hjerta,
 Och glädjen spridde der sitt ljus ännu,
 Lik höstens sena sol, som någongång,
 Minutligt, ödelagda fält förgyller;
 Men plantor, ack, som vissnat langesedan,
 Begynna åter blicka opp, bedragna
 Utaf en härmad vår, tills snart ett moln
 Förskingrar deras hopp och haglar ner
 En skur af stela dödar på de späda.
 Så, milda känslor, J, som skjutit åter
 En dverglik grodd i den betrycktes barm,
 Skall snart kanske ert matta lif förstöras.

En dyster aning sveper re'n sitt flor
Omkring er himmel, ack! om några stunder
Är allt måhända mörkt igen som förr.

Men tyst, en sång! — Hvad menskligt väsen dväljs,
Som jag, bland klyftorna i öde skogen?
En gläddtig sång! Kanske af en förvillad,
Som återfunnit stigen till sitt hem,
Och skyndar jublande till barn och maka.
Den sälle! regnet faller kyligt re'n,
Och natten andas kallt; men ack, hur lätt
Skall icke färdens långa möda glömmas
I hvilobädden af en älskad famn!
Der syns ju glädjesångerskan! — men ack,
Hvad strid emellan hennes sång och väsen!
Lik bäcken, som sin muntra stämma höjer,
Fastän den bruten mellan klippor går,
Så tycks ock hon, på lifvets fröjd bedragen,
Förvirrad, krossad, sjunga sällhet än.
Se denna glesa krans af vissna' rosor,
Som fångslar hennes spridda hår, — hvar fläkt
Slår bort ett gulnadt blad af dem, liksom
Ett oblidt ödes lätta vindar slita
Förhoppningar ur en förkrossad barm.
Se hennes anlet, likt en höstlig källa,
Af stormar grumlad, öfverhölj'd med spillror
Af en förhärjad blomsterverld; ännu
Är himlen dock ej jagad ur dess spegel.
Så hvilar äfven der i hennes anlet
Ibland förstörda drag en stämpel än,
Som är mig känd, som jag förut har älskat. —
Kom närmre, vilda tärna! Minna blickar

Sin kärlek än ur ditt förgråtna öga,
 På dina kinder syns en skymt ännu,
 Af rosengårdarna på Minnas kinder,
 Fast sorgen bredt sin vinter öfver dem;
 Hög hvälf's din panna, såsom Minnas panna,
 Din röst är hennes, och din barm är hennes,
 Kom, låt mig känna om ditt hjerta slår
 Så högt, så brinnande, som hennes hjerta.
 Kom, kom! — —

Ha! milda himmel, det är hon!
 J pulsar! svallen vildare än hafvet,
 Att fasan ej må isa edra böljor.
 Ja, det är hon! Förnuft, släck ut din lampa,
 Den lyser opp en afgrund; — samla, natt,
 Från halfva verlden hit ditt mörker, fallen
 J klyftor! öfver oss och oss begravnen! —
 Vansinniga! i denna fasans nejd,
 I denna stund af skymning och af hvila,
 Då sorgen sofver och då glädjen drömmer,
 Hvem söker du?

Hon.

Ha! ja, hvem söker jag?
 Jag söker här min älskling, och han svarar
 Från alla gråa klippor, då jag sjunger.
 Hör, hör! en stämma der, en der, en der,
 Den sista är så långt, så långt, att jag
 Ej hinner honom mer, se'n dit han flydde.
 Hör! hör! nu är han åter nära — nu
 Der längre — nu så långt, att knappt han höres.

O, ve! hvi flyr han? Hvad har jag väl brutit?
Och har jag brutit, vill jag allt försona.

Han.

Du gråter, gråt ej, qvinna! låt din tår
Ej fruktlöst falla vid ditt ödes fötter;
Det ser ändå ifrån sin höjd på dig,
Som solen på den lilja, han förbränner.
Var glad, Din älskling kommer då igen;
Nu vill han icke komma, då du gråter.

Hon.

Då skall jag le. Jag log nu nyss också,
Och sjöng af glädje, ty han var så nära.
Han svarade från denna håll. Hvar är han nu?
Jag kom, och fann blott dig, — men såg du honom?
Och ägde han en vänlig helsning ej,
Att lemna qvar åt mig, förrän han flydde?

Han.

Han sade, att, då nästa morgon gryr,
Är han tillbaka hos sin trogna flicka,
Och skiljs ej mer.

Hon.

Du arma blomma, som jag plockat
För honom, för att gläda honom, ack!
Till nästa morgon lefver du ej mer.
Du måste vissna, natten är för lång.
Men, gode fremling, tag den späda blomman, du;
Jag kan ej vänta, jag vill söka honom.
Om han mig flyr, och jag är der i fjerran,
Då han är här, så räck åt honom blomman,

Säg att, som hon förvissnar under natten,
 Skall jag väl vissna innan morgon gryr;
 Säg honom, att han icke borde fly,
 Att jag ej minns, hur länge jag har irrat
 Uti hans spår förgäfves, ja förgäfves.
 Min tunga bränner, mina fötter blöda,
 Jag dignar ofta, då han är som närmast,
 Och drömmer under dvalan att min barm
 Är full af törnen, att mitt hjerta stinges
 Vid hvarje slag. — Det är en dröm. —

Han.

Håll opp!

Hon.

Den vederqvicker mig likväl, och snart
 Är dvalan slut.

Han.

Håll opp! du talat nog,
 Att jaga lugnet bort från himlens salar.
 Slit ej mitt hjerta sönder; det är sjukt,
 Som ditt.

Hon.

Som mitt? O! då behöfves tröst;
 Men säg, hvar skall jag hemta den ifrån?
 Den har jag sökt, som molnet i sin irring
 En fristad söker, såsom vattenfogeln
 I vassens mörker letar sina ungar,
 Som blöda re'n i jägarns hand. O! tröst
 Har icke jag, du arme like; fick den
 Af menskor ej, af Himlen ej, af jorden ej.
 Jag har en saga, vill du höra den,
 Så underlig och dock så sann; jag såg den sjelf?

Först skall du gråta, sedan skall du skratta,
 Och om du skrattar, vill jag skratta äfven.
 Man sade mig, att kärleken ej var
 För jorden skapad, att ett brott det vore
 Att klaga, då dess planta vissnar här.
 Men jag gick ut med hjerta, fullt af hopp,
 Och tänkte söka opp en lycklig kärlek.
 Jag ville se, om ej ett ställe fanns,
 Der tvenne trogna kunde lefva sälla;
 Och re'n i närmsta skog såg jag ett par
 Af turturdufvor. I den glesa toppen
 Af ett förtorkadt träd de suto båda
 Med näbb vid näbb, men rundt omkring var lugn.
 Jag stannade; för mig var skådespelet
 Så outsägligt ljuft. En glädjetår
 Steg i mitt öga, men den hann knappt falla,
 Förrän en hök kom obemärkt och tog
 Den ena dufvan; — under klagoljud
 Försvann den andra, bäfvande bland träden.
 Med smärta såg jag efter höken — han
 Flög med sitt byte till ett annat träd.
 Der satt hans maka, begge delte dufvan,
 Och sen de mättats, smekte de hvarandra;
 Och jag blef tröstad åter, ty jag såg,
 Att kärlek fanns, och allt var lugnt kring den.
 Då ljud ett skott — den ena höken föll,
 Den andra flydde bäfvande i skogen.
 Med vrede slog jag ned min blick och tänkte:
 Här mördas kärleken, det finns likväl
 En ort, der idel goda hjertan klappa,
 Der skall jag finna hvad jag söker, der
 Förföljs ej kärleken, men ler och skyddas.

Så tänkte jag, och lättade min fot,
 Att vandra dädan; — under foten, se,
 Låg en förtrampad fjäril, än i döden
 Vid blomman fäst, som han i lifvet älskat.
 Han var förtrampad af min fot, af mig,
 Hur underligt, af mig, som velat köpa
 Med eget lif hans lif tillbaka — skratta —
 Du skrattar ej — af mig var kärleken
 Förtrampad — och du skrattar ej —

Han.

O, qvinna!

Förtviflan skrattar såsom du, förtvifla ej!
 Din fjärils död var kärlekens triumph;
 Han dog gemensamt med sin älskarinna,
 Han dog för dig, som ville honom godt.
 Ser du, i lifvets öknar går en engel,
 Han älskar kärleken, som du, han rycker
 Också en maka ofta från en maka,
 Men ej med hökens roflust, ej med jägarns,
 Ej tanklöst, såsom de; med ömhet blickar
 Han på den ena, då han tar den andra.
 Han tänker: se'n du gråtit några stunder,
 Du efterblefne, skall jag dig ej glömma
 I tåredalen, der du ensam går. —
 Vet du hvem engeln är? han heter Död,
 Hans gerning liknar din, ty han är god som du.

Hon.

O! du är sjelf den milda engeln, sänd
 Ej att begära tröst, men skänka tröst.
 Förtälj din vackra saga än om Döden,

Hur ömt han älskar allt och allt förlossar!
 Förtälj det än; och jag vill böja ned
 Mitt matta hufvud på ditt knä och lyssna.
 Och när jag lyssnat och mitt öga sluts,
 Så håll dig färdig med din gömda lia,
 Och för den bleka liljan opp till Gud.

Han..

Att evigt blomma och att evigt älska.

Hon.

Att sitta vid den Högstes fot och gråta,
 Tills Han, bevekt af mina tårar, sänder
 Dig ned att hemta den, som nu mig flyr.

Han.

O! då du hamnat, hamnar han också.
 Han skall väl söka sjelf den goda engeln,
 Som honom för till dig. Till dess förglöm
 Hvad jorden brutit, hvad du lidit der.
 Sof bort din smärta, sorgens trötta dotter!
 Och dröm, hur lyckan står vid grafvens rand
 Och tigger för sitt rika fullhorn än
 Den sköna skatt, hon nödgas sakna: — friden.

Hon.

Och huru döden fattar lyckans hand,
 Och för den blindas, som en trogen vän,
 Tillbaka genom verlden, genom tiden,
 Och fyller bristen, då hon gett, och sår
 Försoning i de fel, som hon begår.
 Så vill jag drömma på ditt knä, du gode,

Du ende, som ej skymfade den svaga,
 Ej återstötte utan skydd och tröst
 Den skyddbegärande, den öfvergifna.
 Ja, jag vill drömma lugnt uppå ditt knä,
 Så lugnt, som stjernan i en sommarhimmel,
 Som hjertat drömmer i sin barndomsverld.
 Din lön är färdig: Du är Dödens engel,
 Och du behöfver skatter, för att älskas
 Af jordens barn; tag hvarje tår, jag gråtit,
 Tag alla suckar, dem jag gjutit har,
 De äro perlor nu och diamanter,
 Som möta dig, hvarthelst du styr din färd.
 Men der en fridlös enka klagar se'n
 Bland bleka barn, som ropa efter bröd,
 Och der kring bårens rand sig nöden lägrat,
 Der strö dem ut, och jag vill skåda då,
 Välsignande, från himlens sal derpå.
 Men der du ser en tröstlös kärlek kräfva
 Af jord och himmel en förlorad sällhet,
 Der strö ej guld, ej diamanter ut;|
 Men höj din lie, skörda! —

Han.

Sömn, o sömn!

Du svala dagg för hjertats sjuka blomma!
 Du blida, som på drömmens vingar bär
 Den qvalda anden ur sin fångaboning,
 Och låter honom några stunder fri
 I evighetens ethersalar andas!
 Kom, sänk dig ned till oskulden, fastän
 Dess bädd af klippans kulna mossor reddes,
 Och fast hon lutar hjessan mot en famn,
 Der alla lifvets vilda sorger storma!

Hon sofver re'n — min bön är hörd — hon sofver.
 Se, öfverståndna äro dagens mödor,
 Och plågor, hopade af långa år,
 Ut i ett enda ögonblick förgätna.
 Hur lugn är ej den godas sömn, — som qvällen,
 När dagens stormar rasat ut, förklaras
 Dess sorgebleka anlet mer och mer;
 Och dessa tecken, hvarmed ödet stämplar
 Sitt herravälde in på slafvens panna,
 De jemnas åter, och befrielsen
 Bor, typiskt röjd, hos slumrarinnan redan.
 Ja, säll är du, som sofver och som glömmer;
 Ej tränga världens dystra bilder nu
 Igenom dina blickars slutna portar,
 Och lifvets djupa afgrund höljs af natt.

Hårdt har hon kämpat, mycket har hon lidit,
 Dess barm är sårad och dess pulsar tömda,
 Och hon förföljs ännu. En flykting är
 Dess tanke, utan riktning, utan hem;
 Dock jagas äfven han af sorgens härar,
 Hvarthelst han irrar, sökande en fristad,
 Och ej en gång i din förstörda borg,
 O vanvett! låter du den qualde dväljas.
 Blott sömnen är de öfvergifnas vän.

Du dyra varelse! jag klagar ej,
 Att sinnlighetens lampa, att förnuftet
 Blott flämtande, med halfsläckt låga brinner
 Inom din hydda, rest af jordens stoft;
 Men att, hvarthelst dess matta stråle faller,
 En tår skall röjas och en jämmer skådas,

Se der min plåga. Litet nog ändå
 Betalar själens gudaeld här nere
 De offer, som den kräver af vår frid.
 Ty hvad är menskan med sin dubbla lott
 Af jordiskt mörker och af himmelskt ljus?
 En dyster natt omkring en enda stjerna.
 Förgäfves bryter hennes bleka sken
 Igenom slöjorna af moln och dimmor;
 Hon dagar ingen rymd, hon tränger ej
 Med strålfull fackla genom skuggans gårdar,
 Och stormen bryter segrande likväl
 Med herrskarstämma genom nattens famn,
 Och böljor sucka mellan öde stränder.
 Det finnes stunder dock, då ögat, glömskt
 Af skymningen, af fasorna och striden,
 Med barnslig vällust ser på stjernan blott;
 Och dessa stunder vördar svagheten
 Som sina ljusa stunder, älskar dem
 Som glädjens lätta ögonblick af lifvet;
 Men kraften, men det starka hjertat åter
 Förbannar dem som foster af en afgrund,
 Förrädiskt lockande ett fridlöst hopp,
 Blott för att visa hur dess vingar domna,
 Försåtligt talande om ljus och frid
 För tanken, som i villans öknar famlar.

Så hvila ut till morgondagens mödor,
 Du ödets korsbelastade slafvinna,
 Och glöm, så länge du kan glömma än.
 Åt mig har natten ingen sömn att skänka,
 Min hvila är en vanmakt blott att bära
 Det lidande, som samlas öfver mig.

Men jag vill sitta och ditt lugn likväl
 Med glädjeblandadt vemod än betrakta,
 Som sorgen sitter vid en älskad graf
 Och gläds åt blomman, som gått opp deröfver.

Fjerde natten.

Hon är försvunnen, ja, hon är försvunnen!
 Det enda minne, jag af henne fick,
 Är spåret på det daggbestänkta gräset,
 Och qvistarna som darra än, der hon
 Gick stilla fram emellan skogens stammar.
 Ja, hon är borta, som en aftonrodnad
 Försvann hon bakom klyftorna och träden,
 Och ensam står jag qvar — en dyster natt.

O! jag var säll ändå; jag slöt den hulda
 Emot mitt hjerta, och jag led allena,
 Och hon var trygg i sömnen som ett barn.
 En här af minnen från förflutna tider
 Slog opp sin skådeplats kring slumrarinnan,
 Och spelte genom mörkrets glesa flor
 I vexlande gestalter för mitt öga.
 Der såg jag er, o mina barndomsdagar,
 Med edra klara solar och ert lugn,
 Då tanken än ej visste af sig sjelf,
 Ej flugit ut ännu att fåfängt söka,
 Lik Noachs dufva, någon grönklädd strand,
 Men gungade i drömmens trygga ark
 På lifvets vida, bottenlösa bölja;
 Dig såg jag äfven, lund, der jag en gång

För Minna blottade mitt hjertas lågor,
 Der lättbevingad, svalan lik, som sväfvar
 Mot vårens famn ur sundets purpurvåg,
 Bekännelsen flög öfver hennes läppar,
 Och hennes blickar greto perlor till
 En krona åt min segrande förhoppning;
 Dig återsåg jag, djup af sällhet, stund
 Och evighet tillika! då min kyss
 För första gången i den svala qvällen,
 Vid lunders susning och vid foglars sång,
 På hennes läppars vällustbädd försof sig;
 Och er och er, o eder, tusen gånger
 Besvurna och igen besvurna, såg jag,
 Ej lätta och förhoppningsfulla nu,
 Som fordom, men allvarliga och dystra,
 På tidens vingar pekande, och på
 Det mörka ödets jernhand, der den tung
 Låg vårdslöst hvilande på brutna fjetrar. —
 Så såg jag än med vemod, än med glädje
 De dunkla hamnarna af fordna fröjder,
 Än bedjande för nattens flykt, och än
 Att solen evigt ville borta dröja.

Men bergens toppar klarnade i vester,
 Och snart mot dalen i en långsam ström
 Flöt ljuset neder från förgyllda fjällar,
 Och dagen frambröt, och hans strålar föllo
 På Minnas bleka kinder re'n.
 Då slog hon opp sitt öga, såg mig an
 Med blickar, ej förslöade, som nyss,
 Men skarpa, genomträngande, som pilar:
 „Du är det, jag har funnit dig; min dröm,

Min svåra dröm är slut;“ — med dessa ord
 Uppstod hon hastigt, gret en tår förstulet,
 Och tog min hand och talte himmelskt lugn:
 „Se, plågans spjut är krossadt, täckelset
 Är från mitt öga fallet; jag har funnit
 Det jag har sökt, och hjertat vill ej mer.
 Hvad jorden äger, hennes fröjd och smärta,
 Har jag i bräddadt mått tömt ut, och mer
 Har hennes trånga förråd ej att skänka.
 Jag vandrar nu dit du ej följa får;
 Men snart jag vandrar längre bort, och då
 Välkommen efter!
 Som jag, skall du kanhända länge drömma,
 Att du förgäfves söker här din sällhet,
 Och såsom jag skall äfven du en gång,
 Med hjertat lugnadt och med själen ljus,
 Förvånad vakna, sluten i dess armar;
 Till dess farväl!“ — Hon kramade min hand,
 Och vände stilla mot den smala stigen,
 Och började med långsam gång sin färd.
 Min famn stod öppen och mitt öga bjöd,
 I täflan med min tunga, henne åter;
 Hon såg min tår ej, och min bön dog bort,
 Förgäfves klappande på hennes hjerta.
 Sin bana gick hon, obeveklig, kall,
 Den bleka månen lik på vinterns himmel.
 Jag skyndade i hennes spår, jag ville
 I mina armar sluta än en gång
 Den afgud, som mitt hjerta evigt famnar.
 Jag nalkades, — hon såg tillbaka då,
 Och höjde hotfullt varnande sin hand;
 Förisad stod jag qvar på hennes bud,

En blodlös bild, ur marmorns klyfta huggen,
 Lik sångaren i Plutos dunkla borg,
 Då natten tog hans Eurydice åter.
 Orörig var min fot vid marken häftad,
 Mitt bröst var länge utan suck och stämma,
 Tills jag omsider såg hur mer och mer
 Den älskade i skogens djup försvann;
 Då fick jag klagoröstens gåfva åter
 Och ropade med hemsk förtviflan: Minna!
 Men blott ur bergens sorgsna grottor kom
 I långa suckar återsvaret: Minna.

Hon vandrar. — Hjerta! frågar du hvarthän?
 Hvarthän, om icke till sitt hem, sin make;
 Ty hvarje ädelt sinne bär sitt tvång
 Och smider pligtens kopparkedjor starka.
 Välan, hon går tillbaka till de sina,
 Med känslan kufvad af förnuftets bojor;
 Hon får ej minnas, vill ej minnas mig;
 Och snart skall vanan, som det tunga lättar,
 Och det förhatliga gör ljuft och älskadt,
 Med milda händer blomsterhölja törnen
 Af hennes olycksaliga förbund.
 När då, med fridens gryning i dess själ,
 Dess bleka kinders nya gryning börjar,
 Hvem är den lycklige, hvars kyssar få
 Ur deras morgonrodnad purpurn suga?
 Och när ifrån den friska barmens skatter
 Hon slöjan kastat, och det rum beträder,
 Der, lyst af lampan, eller stjernan blott,
 Försåtligt yppig högtidsbädden sväller,
 Hvem följer glädjergusig hennes steg,

Och mäter trånande sekundens dröjsmål? —
 Ha! icke den, som ensam irrar här,
 Och dricker nattens kulna dagg, och söker
 En mossbevuxen klippas läger, — nöjd
 Om han på den kan för en stund förglömma
 Hvad han har varit, hvad han är och blir.

Hvad hvirken J uti mitt öra åter,
 Dagskygga spöken, barn af mörkrets värld?
 Hvad bröt väl Minnas make? — dock hur ljuft,
 Att se det blod vid dolkens sidor stelna,
 Som brunnit nog vid Minnas sida re'n!
 Fly afgrundstanke! vill du locka bort
 Ur själens famn dess enda skatt, den engel,
 Som ensam blef den öfvergifne trogen,
 Och stundom talar om ett annat land,
 Der Minnas kärlek möter mig på stranden.
 Nej, han skall lefva, om han kunde än
 Med tusen sinnen frossa af sin lycka,
 Och ur min sällhets aska skall jag berga dock
 En möjlighet af Minnas återkärlek.

Man talar om hur dödens lugn är djupt,
 Hur bojan faller af den tyngda anden
 Den stund, då hjertat slår sitt sista tims slag
 Och mer ej mäter fångenskapens tid.
 Och det är sannt, att ingen stormil skakar
 Det tjäll, som byggs åt slumrarn under kullen,
 Att ingen smärta födes af den barm,
 Som stilla under mossans djup förmultnar;
 Men anden, anden, är han fri? — O nej!
 Han är ej fri i etherns ljushaf, der

Bevingad mellan stjernorna han sväfvar,
 Han är ej fri i evighetens famn,
 I himlens salar är han slaf ännu;
 Han bär sin boja i sig sjelf, så länge
 Han bär ett minne än af tidens kärlek,
 Och denna kärlek är ej skakad af
 Så lätt, som grusets sköra fjettrar bräckas.
 Se, klippan stiger brant mot molnets rand,
 En färd till toppen, och ett språng från den,
 Hvad ringa pris för sällheten och friden,
 Om dessa kunde köpas dermed blott!
 I tusen skilda dräkter vinkar döden,
 Så blid, så litet skrämmande i hvarje;
 Jag kunde störta i dess öppna famn
 Så glad, som svanen i det klara sundet,
 Och dröjer dock — o, hvarför dröjer jag?
 Ha! blefve anden friad genom döden,
 Och ren från hvarje jordiskt minnes smitta,
 En suck, en enda klagan skulle då
 Ej mera flyga öfver mina läppar;
 Nej, blomsterkransa skulle jag min panna,
 Till fjällets spetsar ett triumftåg göra,
 Och under glädjesånger ville jag
 Mig segrande i djupets Chaos störta;
 Men nu, hvad vore dödens frukt? ett lif,
 Blott mera mäktigt att sitt qval begripa.

O! ingen himmel vore herrlig nog,
 Att locka dig från jordens dalar, ande!
 Så länge Minnas hjerta klappar der.
 Vid henne skulle du din frihet fångsla,
 Oemotståndligt till din afgrund dragen,

Lik fogeln, som af ormens blickar snärd
 Med öppna ögon i hans eldgap flyger.
 Du skulle fly till Minnas famn, och der
 Ett vittne bli till sinnlighetens segrar,
 Då hon, lik fablernas Maenad, berusad
 Af vällustbägarns gift, förglömt sig sjelf,
 Och jublande i nattens stund på ett
 Förhatadt altar kärleksoffer tänder!
 Nej, bättre vore att i klippans barm
 Ett evigt fängelse för dig bereddes,
 Dit ingen skymt af jordens bilder hann,
 Och intet ord af hoppets falska löften.

Så äger då ej engång du, den hela
 Förblödda jordens sista, glada tröst,
 Du fristad, vid hvars portar slafven lägger
 Sin börda ned, och Konungen sin krona,
 Du fridens tempel för en verld, du hamn,
 Dit lifvets alla trötta segel sträfvat;
 Så äger då ej engång du, o graf!
 Ett läkemedel för mitt arma hjerta.
 Välan, jag vill fördubbla mina kval,
 Vill sjelfmant samla smärtans alla vapen,
 Och trycka dem så flitigt i min barm,
 Att sår på sår må regna, och åt mig
 Ett ögonblick ej gifvas för att känna
 Det enas plågor, förr'n det andra drabbat.
 Så skall den dvala jagas bort, som lik
 Det lugn, som mellan åskans knallar råder,
 Ibland förbredes i min själ och ger
 Åt qvalets viggas blott en ökad fasa.
 Med sorgens öfvermått skall sorgen qväfvas,

Och dessa afgrundsdolkar skola dock
En gång förslöas, då de ständigt brukas.

Se opp, mitt öga, tanke, spänn din flygt,
Och hjälp mitt ödes bristande förmåga,
Att måla bilder på min kärleks duk,
Förfärligare än de redan sporda.
Fullända teckningen af denna tafla,
Der Minna väckts af morgonsolens strålar,
Och lyftat sakta opp ur vaggans bädd
Ett barn, som vid dess sköte ler i sömnen.
Med skärad pensel måla hennes ögon,
Som tvenne himlar, lugna, klara, blå,
Med gränslös ömhet famnande den späda.
Och hennes anlet, låt det halft förklaras
Af dagens ljus, och halft af modersglädjens,
Och, att det sällare må röjas än,
Låt några tårar i dess sällhet irra.
Men gif den späda engeln inga drag,
Som likna mina; nej! en annan gaf
Åt Minna hennes sköna skatt, en annan
Skall hon i honom älska, vid en annan
Igenom honom bindas, och åt mig
Skall ingen fläkt af hennes ömhet egnas.
Så är den första taflan färdig. Nu!
Gå till den andra, måla der en park,
Med löf och skuggor omkring Minnas boning.
I parken bilda henne, vid dess barm
Låt barnet dricka ur sin näringskälla,
Och der framföre teckna se'n en man,
Som ser med lutadt hufvud ned på gruppen.
Åt Minna gif ett uttryck, som om lunden

Med löfvens tusen tungor, som om vinden
 Ur hvarje fläkt, ur hvarje stråle dagen
 Till henne skulle hviska: du är Mor.
 Låt kölden smälta på dess makes panna,
 Gif faderskänslor åt hans marmoranlet,
 Och låt hans blickar röja, att han då
 Begriper värdet af sin stulna lycka.
 Mig må din pensel vårdslöst kasta ut
 Bland klipporna, som throna der i fjerran.
 Led några forssar dit, som öfverrösta
 Min klagan, om jag klagar, och ett vindkast,
 Som sliter tårarna ifrån min kind,
 Att ingen dödlig anar hvad jag lider.
 Så är den andra taflan skön. — Och nu!
 Tag mera mörka färger, gör en natt,
 Som dyster hvälfver sig kring moln och stormar.
 I Minnas sofrum sätt en halfsläckt lampa,
 Låt sömnen vinka och paulunen svälla,
 Låt — nej, fullända ej din afgrundstanke, nej,
 Låt tvenne stjernor mot hvarandra irra,
 Och krossade från sina banor ramla,
 Och verlden lossas från sin fasta grundval,
 Och jord och himmel i en suck förgås.

Femte natten.

Frid milda afton! Jord och himmel frid,
 En lifstidsfånge lik, som blef benådad
 Och kom ur tornets natt, ur jern och boja
 I dagens vida tempel ut igen,
 Der solen brann, der luften ljöd och fältet

I löf och blommor mot hans anblick trädde,
 Och hvarje bana var förutan gräns,
 Och hvarje sällhet såsom himlen öppen;
 Lik honom, endast mera säll, står jag
 Ibland passionens sönderbrutna länkar.
 På detta spegelklara haf af frid
 Vill hjertat bäfva, o, och kan det icke,
 Och tanken skakar tveksamt sina vingar
 Och vill ej tro sin frihet, och likväl
 För hvarje vingslag honom öfver molnen.
 Hur skönt jag lefver, o, hur lätt jag andas,
 Hur herrlig strålar qvällen för mitt öga,
 Och hoppet vet dock af en bättre morgon;
 En kärleksbädd är jordens gröna matta,
 Och sömnen är dock mera ljuf derunder;
 Hur saligt allt! — jag står på Minnas graf.
 Jag står på Minnas graf! — O, det är ljuft
 Att tänka hur hon hvilar lugnt här nere,
 Och hur jag sjelf skall snart få hvila lugnt.

Du sofver Minna? nej du sofver ej! —
 Ditt hjerta sofver, men din ande vakar,
 Din skuggbild är det, som så kärligt ser
 Ur hvarje blommas daggbestänkta öga;
 Med fogelsången, som ur parken skallar,
 Melodiskt blandad, når din röst mitt öra;
 En hviskning sänder du i hvarje fläkt,
 Ett budskap med hvar sky, der oppe tågar;
 Och jag förstår din vink, och lyder den.

O! hvad är sorgen, på hvars altar vi,
 Nattvandrande i stoftets dalar, offra?

Och denna här af mödor och bekymmer
 Och qual och fasor, som förtära sinnet,
 Hvad äro de? — en tropp af skuggor blott,
 Phantomer, verkliga för tankens öga,
 Så länge han i mörkrets rike dväljs,
 Men toma, utan varelse och kraft,
 Så snart han mäktar sig mot ljuset svinga.
 Ej utom grusets räcka ödets gränser;
 Och menniskan, som är på jorden jord,
 Är himmel genast då hon är deroppe.
 Hur ser jag icke nu med ömkan neder
 På er, o nätter, som jag genomvakat,
 På er, o dagar, som jag gråtit bort!
 Jag kan knappt mera fatta dessa små
 Bekymmer, som mig syntes då så stora.
 Ty i min kärleks rika helgedom
 Hur obetydlig var ej denna skatt,
 Som sköflades af oinvigda händer!
 Hvad ägde icke Minna qvar för mig?
 Den själ, som låg odödlig i dess öga,
 Den skönhet, som i hvarje fiber brann,
 I tiden tänd, men tänd för evigheten,
 Den var för mig; för hennes make var
 Ej annat än det stoft, der masken nu,
 Som han, sin medvetslösa högtid firar.

Hur lydde Minnas sista ord till mig?
 „Som jag, skall du kanhända länge drömma,
 Att du förgäfves söker här din sällhet,
 Och såsom jag skall äfven du en gång,
 Med hjertat lugnadt och med själen ljus,
 Förvånad vakna, sluten i dess armar.“

O! nu förstår jag hennes mening klart.
 Min plåga var en dröm, — det verkliga
 Är icke födt och skiftar ej med stunden.
 Ett enda var dock sannt, det var min kärlek,
 Jag sof uti dess famn — nu är jag vaken.
 Jag såg i sömnen spöken, natt och fasor;
 Nu ser jag Minna, himlarna och Gud.
 O kärlek! huru skön är icke du
 Emot den Amor med förgiftadt koger,
 Som dikten målar och passionen tror.
 Du står förklarad för mitt öga nu;
 Jag ser din båge riktad, men den är
 Den öppna famn, du sträcker ut mot verlden;
 Och dina pilar känner jag, — de bildas
 Af oskuld, salighet och ljus.
 Det var en stund — jag såg dig då i samma
 Gestalt, som nu, — det var den första gången,
 Jag dig förklarad såg i Minnas blick.
 Dig slöt jag då med henne mot mitt hjerta,
 Men blott en stund, se'n fann jag dig ej mer.
 Mitt ljus var slocknadt, i min själ var skymning,
 Och för sömnvandrarn genom livets natt
 Sjöng sinnligheten en förrädisk vaggsång.
 O! endast tvenne flyktiga minuter,
 O! af det långa livet endast tvenne,
 Är människan ur stoftets dvala väckt,
 Och kan mot andeverldens vällust skåda;
 Och dessa gry med hennes första kärlek,
 Och hennes sista stund. — Som barnet hvilar
 Med slutna ögon vid sin moders barm,
 Så hvilar människan i evighetens.
 En gång, vid modrens kyss, slår barnet upp

Sin blick, och ler och somnar in ånyo;
 Och det är bilden af vår första kärlek.
 Men drömmar smyga till den spädas sinnen,
 Oroande, försåtliga och grymma,
 Som störa pulsens gång och hjertats frid;
 Och slumrarn qvider då och tårar tränga
 Igenom ögonlockens trånga galler,
 Och modren sluter honom närmare
 Och närmare emot sitt bröst, till dess
 Han vaknar, ser förvånad opp, och känner
 Den hulda snart, och ler igen och sträcker
 De späda armarna med fröjd mot henne;
 Och det är bilden af vår sista stund.
 Men icke alltid plågas slumrarn dock
 Af svåra syner; ty minuter gifvas,
 När leende, i någon jordisk form,
 Hans bättre lif för honom uppenbaras,
 Fast bilden är förgänglig, som hans dröm.
 Hvad var min kyss, som outsläcklig brann
 På Minnas rosenläppar? hvad den sällhet,
 Som brusade igenom mina ådror,
 Hvar gång, jag henne tryckte mot min barm?
 Hvad var det ljus, som herrligare då
 Från dagens gyllne källa tycktes flöda?
 Den skönhet hvad, som då uti min själ
 Så yppigt ur naturens fullhorn tömdes?
 Hvad voro de? blott drömmar — ack, men drömmar,
 I hvilkas skuggdrag dock en vänlig skymt
 Af evighet och himmel låg förklarad.

Jag står på Minnas graf, och tänker än
 På fordna sälla dar. Och hvarför skulle

Jag er förjaga, mina fröjders minnen?
 Är icke lifvets bästa fröjd ändå
 I dödens stilla gårdar såsom hemma?
 Välkomna, bilder från min ungdomsverld,
 Förtroliga gestalter, utan omsorg
 Och utan strid, med hjertan, fulla blott
 Af stundens skänker, och med ögon, blinda
 För hvad en framtid i sitt sköte bar!
 Välkomna! Här, vid grafvens rand är stället,
 Der oskuldsdrömmar, obesvikna, drömmas,
 Och sorglösheten för en dag, som gryr,
 Ej vid dess skiften får med marter gäldas.
 Här är ert rätta hemvist, här är ljuft
 Att se er åter, och jag vill besvärja
 Ur mullens djup den tysta slumrarinnan,
 Och än en gång med er och henne gå
 Min gröna, rika barndomsdal igenom.

Men tiden flyr, och afskedsstunden nalkas,
 Ett afsked, der om återkomst ej talas,
 Men intet hjerta lemnas tröstlöst kvar.
 Jag flyr nu från ett land, der jag en främling var,
 Och mot mitt sköna hemland syftar färden.
 Och mången fröjd blef denna kust mig skyldig,
 Ack, mången lofvad fröjd; men ingen tår
 Af pröfningarnas gift, af sorgens galla.
 Dock dröjer jag med fuktadt öga än
 Uppå den kulna, törnesådda stranden.
 Af afskedsstunden adlas allt till dyrbart,
 Och ömt försonad blickar jag farväl
 Åt hvad jag nu för alltid öfvergifver.
 O! det är lätt att oförrätter glömma,

Då man är öfver lidandet och sorgen,
 Och ingen bitter tanke tar man med
 Till kärlekens och fridens ljusa fester.
 Farväl, du höga drott, som evigt ung
 Din eldvagn genom etherns rymder åker,
 Du milda sol, farväl! — För hvarje gång,
 Jag jublande på ditt triumftåg skådat,
 För hvarje gång, jag i ditt varma ljus
 Tyckt fosterlandets klara dagar skimra,
 För hvarje fröjd, som i ditt hägn slog ut,
 För hvarje känsla, som din låga mognat,
 För ljusets och för livets bästa gåfvor,
 Haf tack, haf hjertlig tack! — Snart skall jag mer
 Ej se din morgonrodnad gry, ej höra
 De hymners ljud, som följa dina spår;
 Men du, ej trött, ej åldrad, skall ännu
 Ditt friska spann igenom verlden jaga
 Och mäta sekler åt förgängelsen,
 Och lugnt utur förgätna slägters mull
 Till blomning åter nya släkter väcka,
 Till dess du äfven en gång, mätt af år,
 Ur redet löser dina gyllne fålar,
 Och lägger ner ditt rika lån hos Gud. —
 Till dess farväl! — Och du, o sköna dal,
 Som i din blomsterfamn mig tog den stund,
 Jag kom som gäst till obekanta länder;
 Du, bland hvars lunders sus och källors sorl
 Jag mig så ofta i mitt hemland drömde,
 Farväl, farväl! För mig skall icke mer
 Din majdag gry och dina blommor knoppas;
 Men tag en annan i mitt ställe då,
 En annan irrande, som jag, i gruset,

Tag honom till ditt skötebarn, som mig,
 Och skrif för honom, med hvar nyfödd vår,
 Din blomsterskrift om bättre regioner.
 Och er, och er, o millioner hjertan,
 Som blifven här att glädjas och att lida,
 Åt er en afskedssuck, ett ömt farväl!
 För er är pröfningen ej slutad än,
 Men många hårda strider obeståndna.
 O! klagen ej, fastän ej hvarje frö,
 Som hoppet djerft i ödets drifhus kastar,
 En grönklädd stängel skjuter opp, och bär
 Lycksalighetens himlaburna frukter;
 För dem är tidens sol för kall ändå.
 Men om, af bittra sorgers tårregn ammad,
 En jordisk sällhet slutligt gror för er,
 Och äfven den af kulna stormar skördas,
 Så klagen ej ändå; ty med sin vällust,
 Och med sitt qval, är lifvet dock en dröm! —
 Och nu, och nu är intet mera kvar!
 Håll famnen öppen, Minna! der du glad
 Ur englars krets mot min förvandling skådar;
 Håll famnen öppen — om ett ögonblick,
 Är jag hos dig, i dina armar redan. —



SMÄRRE

EPISKA DIKTER.

EPISKOPALAT

Grafven i Perrho*).

I.

Hvar är grafven, som i Perrhos vildmark
 Snart ett sekel har förgäten grönskat,
 Icke värd att glömmas och förgätas?
 Hvar är grafven? fråga ej, o främling!
 Der den långa skogssjön smalast bugtar
 In mot tallmons dal, är stället. Björkar
 Skaka gröna kronor ren deröfver;
 Hvar inunder deras rötter grafven
 Engång blef igenfylld, känner ingen.

Du, hvars minne mer än menskans vårdar,
 Höga Sångmö, Finlands dotter, svara:
 Göms en väldig Konung der i grafven,
 Eller göms en Konungs vederlike?
 Ej en Konung, ej hans vederlike;
 Gamle bonden Hane göms i grafven,
 Och med honom sex hans stora söner. —
 Sitt vid brädden af den höga stranden;
 Jag vill tälja deras sköna öde,

*) Belönt med mindre guldpenningen af Svenska Akademi-
 mien 1831.

Medan daggen än på ljungen glimmar,
Och af brantens furar solen skymmes.

Hane, född af finska fäder, fyllde
Sjutti vintrar på sitt ärfda hemman.
Gammal sjelf, han ägde unga söner,
Trenne tvillingspar, det äldsta sjutton
Och det yngsta femton vårar gammalt.
Sköna, kraftiga de voro alla,
Lika bäckar, som af vårregn svälla;
Var dock någon framför andra herrlig,
Var det visst den unga Thomas Hane,
Äldre brodren i det andra paret.
Gick han fram fast hölj'd af trasor, sågs han
Skön som stjernan mellan rifna skyar,
Och hvad helst i verlden han bedrifvit,
Hade ingen velat hata honom.
Honom tycktes dock hans fader hata;
Ej blott honom, men hans bröder äfven.
Ej som barn bemöttes de af honom,
Ej som tröstare på ålderns dagar,
Men som drängar, hårdare än drängar,
Såsom väsen utan själ och frihet.

Så de lefvat från sin barndom alla,
Och den dag kom, då de yngsta båda
Skulle fylla femton år tillika.
Klar stod morgonrodnan bakom skogen,
Ingen molnfläck skymde himlahvalfvet,
Från sin stråbädd stego brödraparen,
Glade, som den dag, som var bebådad.
Men med bäfvan till sin far de gingo,

Der i stugan han allena dvaldes,
 Och de yngsta stego fram med vördnad
 Och, hans händer fattande, begynte:
 „Fader, gif oss denna dagen ledig,
 Denna dag blott, att med våra bröder
 Öfver fyllda femton år oss glädja!“

Sträng, som vintern, hörde gubben talet,
 Sammandrog de hvita ögonbrynen
 Och tog ordet: „Hvad i dag försummas
 Lemnar ett försummadt qvar i morgon.
 Åkern ligger oplöjd, gån att plöja.“
 Tyste gingo de till åkern alla,
 Och till ledet kommen, talte Thomas:
 „Såg jag rätt vår faders öga, bröder,
 Är vår arm värd guld i dag; af svetten
 Kan hvar droppe för ett granbarr säljas.
 Nu i dag det gäller att arbeta,
 Ty i afton kommer svårt att granskas.“

Thomas detta. Vid hans maning sänktes
 Hvarje plogbill ned i jorden genast.
 Så från solens uppgång till dess nedgång,
 Utan mat och utan hvila framgick
 Hvar och en vid sin bestämda fåra.
 Men då aftonskuggan höljde fältet,
 Fanns en enda teg af åkern oplöjd.

Då kom äfven dit den gamle fadren,
 Ropade tillsammans sina söner
 Och begynte: „Väl har verket skridit,
 Men med bättre flit det skridit bättre.“

Alla kan jag ej på engång straffa,
 En har äfven mer än andra felat,
 Han skall straffas för sig sjelf och andra.
 I den trånga källarn i min stuga,
 Under golfvets tjocka tiljor gräfvnen,
 Skall förbrytarn sitta innesluten.
 Trenne dars och trenne nätters vexling
 Skall hans skumma öga icke skåda,
 Trenne dars och trenne nätters näring
 Skall hans torra tunga icke smaka.“
 Så han sade och gick bort förgrymmad,
 I sitt ord, sin blick, men ej i hjertat,
 Om de stora tårar ej bedrogo,
 Som, då han sig vände, sköljde kinden.

Re'n låg jorden tyst i nattens armar.
 I sin stuga sof den gamle fadren,
 Bröderna i pörtet på sin stråbädd.
 Ingen sof, så sannt han tycktes sofva;
 Men han väntade de andras sömn blott.
 Först, när hvar och en han somnad trodde,
 Steg den yngste, Jakob, upp från bädden
 Och begaf sig till sin far i stugan.
 „Fader, jag är den, som har förbrutit;
 På min födslodag sprang jag i glädje
 Obetänksamt kring och glömde plöja.
 Straffa mig som bröt och ingen annan.“
 Honom svarade den gamle fadren:
 „Som ditt brott är, blir ditt straff i morgon.“
 Jakob gick och lade sig till hvila.

Åter, när en hvar han somnad trodde,

Steg från bädden tvillingsbrodern Gustaf
 Och begaf sig till sin far i stugan:
 „Fader, mig allena drabbe straffet,
 Såsom jag allena det förtjenar.
 På min födslodag sprang jag kring renen,
 Att för mina bröder plocka hallon.
 Mitt är felet och de andras icke.“
 Honom svarade den gamle fadren:
 „Som ditt brott är, blir ditt straff i morgon.“
 Gustaf gick och lade sig till hvila.

Åter, när en hvar han somnad trodde,
 Steg från bädden tredje brodern, Erik,
 Och begaf sig till sin far i stugan:
 „Fader, om du ärnar straffa någon,
 Så är skulden min, och ingen annans.
 Jag sprang tanklöst kring, vid träskets vassar,
 Att med stenar jaga unga änder;
 Min är tegen som blef lemnad oplöjd.“
 Honom svarade den gamle fadren:
 „Som ditt brott är, blir ditt straff i morgon.“
 Erik gick och lade sig till hvila.

Så i ordning gick en hvar till fadren,
 Kom med samma svar från honom åter,
 Tills af alla Thomas blott var öfrig.
 Denne, då han märkte brödrens vandring,
 Gissade till deras uppsåt genast
 Och betänkte sig, tills alla somnat,
 Och gick in i stugan till sin fader.
 „Fader, hör en sällsam sak, i sanning!
 När jag låg der nyss och tycktes sofva,

Satte sig hvar broder upp i bädden,
 Och då ensam jag låg qvar på halmen,
 Talade de sakta med hvarandra:
 Bröder, hvar och en vet bäst, att Thomas
 Ensam vållat allt det straff oss hotar,
 Liksåväl som att han allt bekänner.
 Men han har för oss så ofta lidit,
 Att vi engång bordt för honom lida.
 Se'n, när alla tycktes somnat åter,
 Har jag sett än en, och än en annan
 Smyga ut och komma in tillbaka.
 Har jag gissat deras afsigt, fader?
 Hvad de sagt, har deras kärlek diktat,
 Ty den felande är jag i sanning.“
 Fadren svarade med bruten stämma:
 „Gå, och straffet hinner dig i morgon.“

Re'n med gyllne vingar morgonrodnan
 Flugit opp ur sjön och satt i skogen,
 När den gamle sina söner ropte.
 Hög och sträng i sina hvita lockar,
 Satt han redan helgdagsklädd vid bordet,
 Och en penning, fosterlandets gåfva,
 Hängde vid hans blåa rock på bröstet.
 „Hvem af eder“, frågte han allvarlig,
 „Står här nu med brottet på sin skuldra?“
 „Jag“, ljöd svaret från hvar broders läppar.

Då brast dammen, som för barnens ögon
 Stängt i sjutton år hans tårars flöden,
 Och han gret med sammanknäppta händer:
 „Pris ske Herran“, sade han, „den store;

Fylldt är löftet, och mitt fadershjerta
 Har vid mina söners hat ej brustit.
 Barn, från nu ej mer som slafvar hållna,
 Men som söner, älskelige söner,
 Hören hvad er gamle fader talar:
 Der som ung i närmsta by jag tjente,
 Fanns en far med åtta raska söner,
 Men så hätsk är ovän ej mot ovän,
 Som en bror bland dem var mot sin broder,
 Möttes de, var knifven deras tunga,
 Gingo de förbi hvarandra, stenen.
 Ve, jag tänkte, hellre vill jag sakna
 All den fröjd, en älskad maka skänker,
 Än att lefva år från år i fruktan
 Att med slika odjur fylla jorden;
 Och med tanken var beslutet fattadt.
 Redan tyngde femti år min hjessa,
 Men ej åren, icke krigets mödor
 Kufvat mina friska lemmars styrka.
 Sådan satt jag sent en natt vid milan,
 Då en man stod hastigt vid min sida,
 Och vid eldens matta skimmer talte:
 'Känn i mig de onda brödrens fader;
 Låt den kraft, som göms i dina leder,
 Ej för maskar i din graf besparas.
 Tag en maka, föd åt landet söner,
 Och, hvad mina ej af medgång lärde,
 Låt gemensam nöd de dina lära.'
 Mannen så. Ett vindkast ökte lågan,
 Och han var försvunnen som han kommit.
 Han gaf rådet, Gud förlänte framgång.
 Nu vid samma Gud, o söner, svärjen:

Att som hittills J tillsammans hållit,
 Framgent ingen trygghet, ingen fara,
 Ingen lust och ingen nöd på jorden
 Skall den enas bli och ej den andras,
 Allt, så vidt er lif och krafter skänkas;
 Och den sorg, som mig min hårdhet kostat,
 Skall ej fruktlös gäcka mig i grafven.“

Då steg Thomas Hane fram och talte:
 „Fader, ingen ed är ljuf som denna,
 Liksom ingen är så lätt att fylla.
 Se, som trälar, ej som söner hållne,
 Hvarför gingo vi ej bort från gården
 Och hos andra sökte tjänst och lycka?
 Hvarför? om ej för att icke skiljas.
 Ingen ville öfverge den andra.
 Skola vi kring vida världen spridas,
 Såsom tjäderungarna i skogen,
 Dem den mordbetänkta skytten jagar?
 Sådant var vårt tal, då nöden gällde;
 Sådant skall det bli i lyckans stunder.“

Och vid Gud begick hvar broder eden:
 Att, som hittills de tillsammans hållit,
 Framgent ingen trygghet, ingen fara,
 Ingen lust och ingen nöd på jorden
 Skulle enas bli och ej den andras,
 Allt, så vidt dem lif och krafter skänktes.
 Så de svoro; men den gamle fadren
 Gömde eden glad uti sitt hjerta.

II.

Re'n försvunnen var den gyllne friden,
 Mord och härjning fyllde Finlands bygder,
 Männer stupade och qvinnor flydde.
 Upp från Lintulax och Saarijärvi
 Kommo budskap, sorgeliga budskap,
 Ned från Storkyros och Lappos slätter
 Kommo icke gladare till Perrho.

Vid det långa bordet i sin stuga
 Satt en dag den ålderstegne Hane,
 Middag ätande med sina söner,
 När en flykting, när en tolfårs gosse
 Hann med bruten andedrägt hans stuga
 Och, igenom dörren kommen, talte:
 „Signe Gud er, gamle fader Hane!
 Tjugu ryttare med långa pikar
 Hafva brännt vår gård i natt. De rasta
 Nu i Kyrkobyn, på vägen hitåt;
 Innan qvällen skola här de vara.“

Vred steg gamle Hane opp och talte:
 „Väl har Gud sex söner mig förlänat,
 Seniga och axelbreda gossar,
 Men om tolf jag hade, gick väl någon
 Glad för fosterland och hem i döden?“
 Så han sade och från väggens trädknapp
 Nedtog lugn det rostade geväret.

Thomas log och uppsteg stolt och talte:
 „Vapen passa ej för gamla händer,

Liksom feghet ej för unga hjertan;
 Häng geväret opp igen, o fader,
 Och låt mig och mina bröder pröfva.“

Gubben gladdes åt hans ord och lydde.
 Men i blinken gick hvar bror med stolthet
 Till sin säkra, skinnbeklädda bössa,
 Slängde den på axeln, och i handen
 Fattade sitt trygga, korta björns pjut.
 Så beväpnade de gingo alla
 Tigande, men i sin själ betänkta,
 Att, hvarhelst de mötte ovänskan
 Slå den neder, eller falla sjelfve.

Som de nu en knapp halffjerndel framåt
 På den smala socknevägen hunnit,
 Talade till sina bröder Thomas;
 „Tågen nu som vägen leder, bröder,
 Tills i hinnen träskets bugt mot dalen,
 Der på tallmon ofvanför, bland träden,
 Der är stället att vår ovän bida.
 Innan qvällen kommer han väl icke,
 Om han först skall härja vägen framåt;
 Mellertid vill jag en stund fördröja
 I det gråa torpet, här vid vägen,
 Der min flicka re'n min ankomst väntar.“
 Så han sade och gick upp till torpet.

Bröderna i långsam vandring hunno
 Det bestämda stället, der vid träsket
 Tallmon öfver dalens väg sig höjde,

Och, af skogens snår försåtligt dolda,
Riktade en hvar sin blick långs vägen.

Knappt så länge, som från första gryning
Jägarn i sitt skjul af granar väntar,
När på orrlek han om våren vandrat,
Innan spelarn flyger ned och modigt
Med sitt stridsrop trask och stränder fyller,
Bidde bröderen, när i hast på afstånd
Fiendernas bistra skara syntes,
Sprängande med höjda lansar framåt.

Ingen såg dem förr likväl än Adolf,
Thomas Hanes käre tvillingsbroder:
„Nu“, han sade, „nu det gäller, bröder;
Lossen hölstren snart af edra bössor,
Och så fort, på andra sidan dalen,
Fienderna backens sluttnings hunnit,
Då gif eld hvem som i bössan lod har.“

Så han sade; i det samma hunno
Fienderna backens höjd, i trafvet,
Och vid första sats de gjorde utför,
Smällde brödrens skott. I fyra pannor
Kylde loden, två i en och samma;
Fyra hästar lupo lösa framåt,
Sexton hejdades af häpnadsmän.

„Ladden, bröder,“ ropte högre Adolf,
Trädande med trotsig blick ur gömman,
Och som orden föllo, var lik ilen
Fiendernas vilda tropp i anlopp.

Den, som snabbast var af brödraskaran,
 Hann som knappast kasta krut i bössan,
 Mycket mindre skjuta kulan efter,
 Innan, oppför backen hunna redan,
 Fienderna, med ett språng på marken,
 Trängde fram med fällda pika genast;
 Men med spjut, af fasta händer förda,
 Trädde brödren dem till mötes modigt.

Striden börjades med rop och buller,
 Ingen vek och ingen vann ett framsteg.
 Först för ett pistolskott nedföll Erik,
 Och hans baneman för Gustafs björnspjut.
 Striden växte, stygn med stygn blef vexladt,
 Sex af fienderna lågo döde,
 Och af brödraskaran blödde alla.
 Sist bland dem var Adolf ensam öfrig.
 Sårad genom ben och skuldra redan,
 Slog han kring sig med en röfvad sabel,
 Tills, igenom bröstet dödligt stungen,
 Än i döden sårande, han nedföll.
 Men hans hufvud, skildt från kroppen, fäste
 Skarans höfding på den hvassa piken,
 Och red flämtande med troppen dädan.
 Sex af tjugu komna redo dädan,
 Och af dem bar en ett sår från striden.

Men på spången i den djupa skogen
 Kom de slagnes ålderstegne fader.
 Ej han trufdes, se'n hans söner vandrat,
 I sin stuga; obeväpnad kom han
 För att bringa säkra råd i striden.

Dädan såg han ryttarskarans framfärd,
 Der den sprängde fram på vägen fjerran,
 Och på piken såg han Adolfs hufvud.
 Darrande i sina gamla leder,
 Skyndade han fort sin färd på spången,
 Och kom fram till stället, der hans söners
 Sköna rad bland fienderna stupat.
 Från de gråa ögonhåren ref han
 Tåren bort och, blickande med stolthet,
 Räknade de slagna, vän och ovän.
 Alla söner fann han, Thomas icke.
 „Hvar är Thomas? lefver han allena,
 Och är icke här bland sina bröder?“

Så han sade. Långt ifrån, i torpet
 Satt den ädle Thomas hos sin flicka;
 Men han drog just nu sin hand ur hennes.
 „Hvad är detta?“ sade han förvånad,
 „Ser mitt öga, eller ser min nacke?
 Ögat borde skåda dig blott, flicka,
 Och min nacke endast svarta väggen.
 Hvilket sinne ser då detta gyckel,
 Mina bröder blodiga och slagna,
 Och min broder Adolfs hufvud spetsadt?“
 Så han sade, och sitt spjut, sin bössa
 Grep han hastigt, skyndande ur stugan.
 Hela vägen framåt såg han blodstänkt,
 Och till stället, som var aftaldt, kommen,
 Såg han sina bröders lik bland träden,
 Och emellan dem sin gamle fader.
 Ej ett steg han vågade mot skogen,
 Men han stod der stum, och såg och hörde,

Hörde hur hans gamle fader ropte:
 „Ve, mitt gråa hufvud! hvar är Thomas?
 Hvar är Thomas? Han har flyktat ensam,
 Han, af mina söner fordom kärast,
 Han har flytt och svikit sina bröder.
 Ve förrädarn, ve den fege bofven!
 Må han irra, rädd som Kain, i skogen,
 Skrämd af löfvet, som på aspen skälfver,
 Skrämd af hjerpen, som den spång, han nalkas,
 Bäfvande med dånfull vinge lemnar. —
 Gud, om rättvis du i höjden lefver,
 Hata honom, som jag älskat honom,
 Och, hvar helst han vaknar opp i döden,
 Gif ej fosterland, ej bror åt honom.“

Stel af fasa hörde Thomas orden,
 Och han vände bort sin blick från fadren.
 Hunden lik, som retad följer björnen,
 Vädrande hans stig i skog och vildmark,
 Gick han stum, som vägens blodspår ledde,
 Stum, men mordlust ropte i hans hjerta.
 När han kom förbi sin faders boning,
 Bröt der eld och rök ur taket redan;
 Men han såg ej, hörde ej, hans öga
 Var orörligt endast fäst på vägen.

Re'n var solen bakom skogen sjunken,
 När en öfvergifven by han nådde.
 Nära vägen, ur en skyl på åkern,
 Tittade en gosse fram och, varsamt
 Vinkande med handen, ropte sakta:
 „Gå ej ditåt, ty du är förlorad;

Fienderna rasta der i gården.
 Sex de voro, förde långa pikar,
 Och den grymmaste och största ryttarn
 Bar ett blodigt hufvud fäst på piken.“

Endast snabbare gick Thomas framåt.
 Men på dörren till den främsta stugan
 Såg han brodrens kära hufvud spikadt.
 Rytande han slängde unnan bössan,
 Och bröt in. Den första, honom mötte,
 Fick hans spjut till korset sänkt i barmen.
 Se'n försmående, i raseriet,
 Värn och vapen, flög han fram lik örnen,
 Och med blottad hand spred död och fasa.
 Intet hugg, hur skarpt det föll, han kände.
 Än den ena, än den andra mötte
 Och med rifven strupe slogs till golfvet.

Sist var öfrig endast skarans höfding.
 Honom grep till slut kring lifvet Thomas,
 Krossade hans bröst och rygg tillika,
 Att han dubbel-viken föll på stället,
 Skar från kroppen se'n den fallnes hufvud,
 Tog sin broders, sörjande, från dörren,
 Och begaf sig, sårad, matt och blodig,
 Men med lättadt hjerta slutligt hemåt.

Midnatt låg re'n öfver jorden utbredd,
 När förblödd han hann sin faders boning.
 Rök och aska mötte der hans öga;
 Blott en lada stod på gården obränd,
 Dit han gick att söka tak och hvila.

Som han nu, till dörren kommen, stannat,
Hörde han sin faders röst derinne:

„Hvem kan svara mig, har Thomas svikit?
Kanske, kanske har han icke svikit.

Gif, o Herre, att han skuldlös vore!

Skicka honom hit med mannens hufvud,
Hans, som bar min sons på piken fästadt,
Att min blick må skåda honom trogen;

Och din hämnd, som jag på honom kallat,
Må du sända på mitt gamla hufvud.

Och på askan af min gård, som brunnit,

Och på mina söners lik, som fallit,

Skall jag prisa dig, att än jag lefver!“

In steg Thomas, då han hörde detta:

„Frid med dina gråa lockar, fader!

I den stund, jag står framför dig, andas

Dina söners banemän ej mera.“

Så han sade, och för fadrens fötter

Kastade hans oväns bistra hufvud

Opp från golfvet sprang den gamle fadren
Och kring sonen slog sin famn, — men redan
Döende mot golfvet nedsjönk denne;
Och i fallet följde fadren äfven. —
Af förblödda sår dog Thomas Hane,
Och hans gamle fader dog i glädje.



Zigenaren.

(Efter en tradition.)

Bland Zigenare, i Finland sedde,
 Störst och käckast var den mörke Adolf.
 Inga Tavastländska moar födde
 Bommar, starka nog att honom stänga,
 Häkten genombröt han såsom skogsnår,
 Männer slog han, såsom harfven kokor.
 Men hans lif var som en björns i skogen;
 Hvad den väldige behöfde, tog han,
 Hvad han ej behöfde, lät han vara.

Nu från Tinget, der sitt straff han utstått,
 Sårad, sjuk och smidd i jern han fördes
 Öfver Kangasalas ås tillbaka.
 Midt på vägen, der som smalast åsen
 Tvenne fjärdar skiljande sig höjer,
 Slog han ögat opp och såg omkring sig,
 Såg och talte stilla till sin fångvakt:
 „Nå, vid Gud, här icke Finland sjöar,
 Stränder, skogar, lunder, berg och ängar,
 Mäktiga att trolla qvar Zigenarn.
 Om vid slutet af den långa bergbron,
 Der, hvar mellan dunkelt gröna granar
 Strandens glesa gula björkar svaja,
 Om jag der min hustru skulle möta,
 Ville jag till henne säga: qvinna!
 Dröj och föd ditt foster här till dagen,

Att mitt barn må se, i födslostunden,
 Hur vår Herres verld är glad och herrlig;
 Fast att dröja är oss tungt som döden."
 Så han sade: utan akt på talet,
 Åkte förarn fram i lugn sin kärra.

Stranden hann i sakta rullning kärran,
 Och ett stycke framför den, på vägen,
 Gick en ensam qvinna långsamt framåt.
 Djupt på hennes randigt väfda klädning
 Föll en gråhvit duk af lärft från skuldran,
 Och på den, i svarta bucklor, håret.
 Förarn åkte fram och upphann henne.

Men med ena handen på ett spenbarn,
 Med den andra emot barmen hållet,
 Viste hon och talte så till förarn:
 „Låt mig följa på ditt lass ett stycke;
 Jag är trött af bördan vid mitt hjerta."
 Och han tog den bedjande på lasset,
 Och hon satte sig bakom med fången.

Knappt så långt, som hjerpen uppskrämd flyger,
 Se'n hans grenkamrat för kulan fallit,
 Åkte förarn aningslös och säker,
 När en dolk, i dukens veck förborgad,
 Leende Zigenarqvinnan framdrog,
 Och, mot mannen lutad, talte sakta:
 „Passa på, min man, när hugget faller,
 Skuffa förarn ned från kärran genast!"
 Sade, och med all sin styrka samlad,
 Slog hon i sin oväns skuldra knifven.

Genom jackan, gjord af vallmar, trängde
 Stygnet mellan nyckelben och nacke,
 Och ur förarns hand föll tömm och piske.
 Men i blinken, stött af Adolfs axel,
 Sjönk han sanslös mellan hjulen neder.

Glad till marken sprang Zigenarns maka,
 Tog ifrån den slagne alla nycklar
 Och befriade sin man och herre.
 Lätt från hand och medja löstes jernen;
 Fötterna allena löstes icke.
 Fempunds-tunga bultar, icke lästa,
 Utan smidda fast med eld och hammar,
 Tyngde dem och lydde inga nycklar.

Och han stod likväl, Zigenarn Adolf,
 Glad på marken re'n och eftertänkte,
 Hvert sin färd han skulle styra dädan;
 När, ur dödens slummer vaknad, förarn
 Öppnade sin blick och mötte röfvarns.
 Genast sprang emot sin ovän Adolf
 Och, med knifven höjd i luften, sade:
 „Aldrig skall du mera återvända,
 För att säga hvart Zigenarns maka,
 Hvert Zigenarn Adolf tagit vägen.“

Sade; men den fallne bad och svarte:
 „Håll med hugget opp och skänk mig lifvet;
 Aldrig vänder jag ändå tillbaka,
 Aldrig går jag, att med spö och bojor
 Plikta för mitt oförstånd och hädas.
 Hellre lemnar jag mitt rika hemman,

Dragande med er i ödemarker,
Om mig Gud vill dertill unna styrka.“

Så han bad — och öfvertald Zigenarn
Höll med hugget opp och skänkte lifvet.
„Om vid Gud du lofvar brödratrohet,
Skall ett hår ej på din hjessa krökas,
Ej så länge röfvarn Adolf andas,
Och med dessa båda ögon ser dig.“

Så han sade: för ett slag flög hästen,
Skenande den långa milen framåt;
Men han sjelf tog af till skogs från vägen,
Bärande, fast sjuk, sin slagne broder,
Och i spåren af sin maka åtföljd.

Tvenne solar re'n från hvalfvet stupat,
Tvenne nätter hade klarnat redan,
Från den stund, de veko af till skogen;
Men vid qvällen af den tredje dagen
Valde de till hviloplats en lada,
Fjerran från ett menskligt hem belägen.
När de der på höet satt sig neder,
Började Zigenarn Adolf tala:

„Nå, i sanning mina trogna vänner,
Många hårda dar jag genomlevvat,
Aldrid har jag svultit dock så länge.
Vore jag till mina fötter ledig,
Mat jag hade skaffat längesedan;
Nu i ödemarken kring vi irrat,
Glade, om ett bär, en droppe vatten.
För vår värsta törst och hunger funnits.

Dock, vid Gud, min dyra, sköna maka,
Ej för din skull, ej för min jag sörjer
Så, som för vår gode, sjuke broder!“

Så han sade; och hans maka svarte:
„Låt ej slikt ditt stora hjerta ängsla;
Vill du dröja här i natt, o herre,
Skall mitt bröst vår sjuke broder nära.“
Talte så, och, efter lemnadt bifall,
Mot den hungertärde svage lutad,
Bjöd hon moderligt den bruna barmen.

Och när äfven denna natt förlidit,
Och på topparna af skog och fjällar
Höstens sol sin första rodnad spridde,
Väcktes förarn, styrkt af sömn och föda,
Steg ifrån sin stråbädd opp och sade:
„Nu, min vän och gode broder Adolf,
Vill jag gå och söka menskor åter,
Att oss skaffa mat, ifall jag mäktar.
Om jag följer spången genom skogen,
Hinner jag till midda'n väl ett hemman,
Och är här med mat i qväll tillbaka.
Ingen, om han här i nejden ser mig,
Skall åt förarn Anton neka bistånd.“

Prisande hans mening, svarte Adolf:
„Väl, så långt, som mina krafter tåla,
Skall jag villigt bära dig på spången;
Sedan gå, och före Gud dig åter!“

Och de gåfvo sig på färden båda,

Ena tågande, den andra buren,
 Tills, vid början af en bättre skogsväg,
 De i vänlig brodersämja skiljdes.
 Till sin lada gick tillbaka Adolf;
 Förarn gick, fast svag, att hemta föda.
 Men med ständigt vaxlad gång och hvila
 Hann han, innan midda'n, till ett hemman,
 Gick der in, och tog sig plats på bänken.
 Honom kände värden straxt och talte:
 „Nå förunderligt, min gamle granne,
 Hvadan så till fots, och så förbleknad?“

Djupa suckar drog af trötthet förarn,
 Och med ryggen stödd mot väggen svarte:
 „Granne, underlig har färden varit,
 Underligt jag kommer till ditt hemman,
 Ensam, så till fots och så förbleknad;
 Men låt först mig stilla törst och hunger,
 Sedan hör hvad skett och hvad bör göras.“
 Så han sade, i sitt hjerta redan
 Stämplande försåt emot Zigenarn,
 Mot Zigenarn Adolf och hans maka.

Mat och dricka hemtades på stunden,
 Syradt kalja i ett stop af furu,
 Mjukor, kött och bröd och smör och brännvin,
 Och han sträckte glad sin hand till maten.
 Men när törst och hunger han tillfredställt,
 Sträckte han sig hvilande på bänken,
 Och till värden, med en vink, begynte;
 „Skicka, granne, bud till fogden genast,
 Att med folk och vapen han må komma

Och Zigenarkungen Adolf gripa.
 Se, emellan nyckelben och nacke
 Bär jag knifstygn, af hans maka hugget.
 Nödgd sedan för det kära lifvet
 Att dem följa genom ödemarken,
 Har jag lefvat trenne dygn i skogen,
 På det fjerde kommit hit omsider.
 Men i natt, då månan sjunkit, smygen
 Till den lilla ladan, mellan bergen,
 Der mot skogssjön Mättäkoski krökes,
 Der är stället, der skall rövvarn finnas,
 Hvilande i natt bredvid sin maka,
 Der skall jag ock finnas käck till bistånd.

Sagdt, och värden åter: „Ingalunda,
 Gamle granne, får du gå tillbaka;
 Låt de friska styra och blif hemma.“

Honom svarte förarn Anton åter:
 „Om ej jag dem mat och brännvin bringar,
 Om ej jag, som lofvadt, återkommer,
 Fåfängt skall man söka dem i ladan.
 Låt mig gå; och du, bestyr hvad öfrigt!“
 Så han sade, lastade sin påse,
 Och, fast trött, begynte återfärden.

Men i samma stund satt rövvarn Adolf
 I den glesa ladan med sin maka.
 På sitt späda barn, till barmen slutet,
 Höll sin blick orörligt fästad qvinnan;
 Mannen såg mot spången oupphörligt,
 Längtande att der sin broder varsna.

Ej ett ord blef taladt; endast syrsan
Skrek i höet, och i skogssjön anden,
Och nångång i modersfamnen barnet.

Så gick dagen småningom till ända.
Men när solen sjunkit bakom bergen,
Satt Zigenarn Adolf der han sutit,
Ej som förr, med filen sänkt på bojan,
Men med ögat fäst på spången ständigt.
Och han såg omsider förarn komma.
Opp han sprang, och stora tårar sköljde,
Rullande, hans väderbitna kinder;
Men i glädje brast han ut och sade:
„Ingen nöd, mitt dyra barn och maka,
Ingen nöd, ty se! vår bror är trogen.“
Straxt den kommande till mötes gick han,
Nådde honom, och på starka skuldror
Bar den trötte fram till ladan åter.

Men när förarn framtog maten sedan,
Brast Zigenarqvinnan ut i tårar,
Och Zigenarn Adolf satt och talte:
„Äten nu, men jag vill fila bojan,
Se'n, hvad öfrigt lemnas, vill jag äta.“
Men när hungern alla stillat hade,
Sökte de med fröjd i höet hvila.

Re'n med mörker hade natten kommit,
Långsamt vandrande sin stilla bana,
Vaken låg likväl Zigenarn Adolf,
Vaken låg också hans trogna maka,
Tysta båda dock, tills qvinnan sade:

„Hvad kan nu i vida verlden handlas,
Efter syrsan sjunger så beständigt?“

Henne svarade Zigenarn åter:

„Syrsan, qvinna, gläds åt höets vällukt,
Gläds åt värmen i den fulla ladan,
Gläds åt menniskornas goda sällskap;
Jag åt stjernan, mellan molnen skådad,
Jag åt friheten, förvärfvad åter,
Mest dock, att vi fått en trogen broder.“

Åter talade Zigenarqvinnan:

„Bed att stjernan ej i molnet skrider,
Att ej friheten i boja lägges,
Bed att brödratrohet ej må svika!“

Knappast var det sista ordet taladt,
När af sorl den glesa ladan omgafs,
Och en röst i dörrens mörker ropte:
„Finnas menskor här? och hvilka? svaren.“
Ingen svarte, och det roptes åter:
„Sätten eld inunder ladan, vänner,
Ty Zigenarkungen har sin thron här!“

Då sprang rövvarn Adolf fram till dörren,
Och med dolken höjd i handen sade:
„Här är mannen; ingen född af qvinna
Skall ohämnad tränga fram till thronen,
Innan ett beting han gett och svurit.
Svärjen lejd och vård åt förarn Anton;
Då med barn och maka är jag fången.“
Men, igenom dörren smugen redan,

Talte förarn, der han stod bland männen:
 „Sörj för dig, Zigenare, ditt bistånd
 Tarfvar icke förarn Anton mera.“

Ändtligt genomskådande försåtet,
 Med en blick, som gnistrade i natten,
 Med en mund i fradga ropte Adolf:
 „Nå, vid Gud, har jag ej skådat bofvar,
 Röfvare, som plundrat sina bröder,
 Mördare, som ryckt ur spenbarn hjertan;
 Ingen har dock gjort hvad förarn Anton.“
 Så han sade, och till förarns hjerta
 Trängde med hans ord den slängda knifven.



Julqvällen.

Den bleka månen sken på mon,
 Af hunger tjöt i klyftan lon,
 Och hundens skall ljöd långt i byn;
 Men vandrarn gick vid skogens bryn,
 I ödemarken låg hans tjäll.
 Det var en kulen juleqväll.

Han skyndade sin trötta gång
 På stigen, öfveryrd och lång,
 Af barn och maka väntad hem;
 Han bar ett högtidsbröd åt dem,
 På herregåln i byn begärdd;
 De sjelfva länge bark förtärt.

Det börjar mörkna mer och mer,
 Då han en ensam gosse ser,
 Som sitter stum på drifvans rand,
 Och andas i sin kalla hand;
 Vid qvällens än ej släckta sken
 Han tycktes halft förstelnad re'n.

„Hvart leder, arma barn, din stig?
 Kom hem till oss att värma dig!“
 Så sagdt, han tog den frusne med,
 Och hann omsider gårdens led,
 Och trädde in till stugans fest
 Med brödet och sin späda gäst.

Vid muren satt hans dagars tröst,
 Med yngsta barnet vid sitt bröst:
 „Du dröjt så länge på din färd,
 Kom hit och sätt dig vid vår härd;
 Och du också!“ — så öm, så lugn
 Hon ledde gossen närmre ugn.

Och snart vid hennes vård man fann,
 Hur brasan mera lifligt brann.
 Hon tycktes glömma bort sin nöd,
 Hon tog så gladt sin makes bröd,
 Och bar det fram till aftonvard,
 Med litet mjölk, i bunken spard.

Från halmen, glest på golfvet bredd,
 Till festens måltid, sparsamt redd,
 De muntra barnen redan gått;
 Vid muren qvar blef gästen blott.
 Hon tog den arma med sig då,
 Och förde honom fram också.

Och när en tacksam bön var slut,
 Hon tog sitt bröd och delte ut.
 „Välsignad är den godes skänk,“
 Så talte gossen på sin bänk,
 Och tåren i hans öga log,
 När han den bjudna skifvan tog.

Hon ville dela, som hon delt;
 I hennes hand var brödet helt.
 Förvånad hon sitt öga fäst
 På främlingen, sin späda gäst;

Hon undrar, och hon ser och ser,
Han syntes ej densamma mer.

Hans öga brann, som stjernen klart,
Hans panna lyste underbart,
Från skuldran spridde sig hans dräkt,
Som dimmorna för vindens fläkt,
Och hastigt står en engel der,
Så skön, som Skaparns himmel är.

Ett saligare ljus gick opp,
Hvart hjerta slog af fröjd och hopp.
Det var en oförgätlig qväll
Uti det goda folkets tjäll;
Och skönare var ingen fest,
Ty engeln blef hos dem som gäst.

* * *

Se'n mången vinter gjort sitt tåg,
Jag kom en julqväll dit och såg;
De godas hydda fanns der än,
Och deras soneson i den;
Han hade börjat gråna re'n,
Och satt till bords vid brasans sken.

Det var så ljust, det var så gladt;
Hans maka vid hans sida satt,
Och barnaskaran rask och skön;
Det var, som om de slutat bön,
Det var, som om de hade trott,
Att i en helgedom de bott.

Men högst vid bordet brann ett ljus,
 Det enda i de frommas hus,
 Dit ställdes mjölk och hvetebröd,
 Men ingen njöt dess öfverflöd.
 Jag frågte hvems den platsen var?
 „Den gode engels“, gafs till svar.



Jenny.

Så berättade engång min moder:

I din barndom bodde här en flicka,
 Hennes namn var Jenny. Sextonårig
 Satt hon i sitt lilla rum och sydde,
 Sydde flitigt, dar och nätter ofta,
 För sin egen och sin moders bergning.
 Med allt detta var det dock ett under,
 Att den unga flickans hy och helsa
 Icke led dess mera. Vacker var hon,
 Skön i mångas tycke, fin och fyllig,
 Med en färg på kinden, icke rosens,
 Icke liljans heller, men en blandning
 Dock af bådas, liljans, om hon finge
 Låna blott en droppe blod af rosen.
 Sådan var hon, när hon teg och sydde;
 Såg hon åter opp ibland och talte,
 Flög ett särskildt tycke, gladt och eldadt,
 Hennes anlet öfver, som då blomman,
 Nyss i skuggan varsnad, af en solglimt
 Lyses upp, och daggbegjuten kalken
 Leende i tusen perlor tindrar.
 Det var då, i stunder såsom dessa,
 Man förgat att se, att hon var vacker,
 Och på engeln såg, som nu i skimmer
 Log, der hennes anlet nyss sågs blomma.

Engång kom från ett besök i staden
 Hennes moder hem. „Mitt barn,“ hon sade,

„Håll dig nu beredd att få visiter
 Af vår granna verld. Den unga Grefven,
 Han, vår stolta Baronessas släkting,
 Kom i går; man säger att hon väntar
 För sin äldsta dotter nu hans anbud.
 Men i morgon gifva stadens alla
 Unga herrar bal, af tacksam aktning
 Så för Baronessans hus, som Grefven. —
 Du, min goda dotter, får, då andra
 Glädjas, sitta ensam här och tråka,
 Ordna andras dräkt och glömma egen.
 Vore än vår lott som fordom, finge
 Äfven du en bjudning, arma flicka,
 Kunde glänsa som en ann i dansen;
 Men vår tid är all.“

Hon hann ej mera;

Dörren uppgick, en betjent i gala
 Trädde in och räckte i den sköna
 Flickans hand ett kort och gick. Ett skimmer,
 Tändt af glädje, flög kring hennes panna,
 När hon såg sitt namn på bjudningskortet,
 Men ett skimmer blott, det var försvunnet
 Nästa ögonblick. „Min goda moder,“
 Sade hon med stilla allvar, „tiden
 Är mig dock förmycket dyrbar, balen
 Måste lemnas nu. En sömm för andra,
 Dessa tvenne dagar, gör mig lättnad
 För en vecka, ja för flere sedan.“

Så hon sade. Hvad som taltes mera
 Mellan mor och dotter nämndes icke.
 Dock, en timme eller två derefter,

Höll en vagn på gården. Baronessan
Med sin fröken och den stolta, vackra,
Unga Grefven stego högljudt muntra
Ned och syntes nästa stund i kammarn,
Vexlande ett skämt ännu i dörren.

Men till flickan, som från sömnen ödmjukt
Stigit opp och bugat, gick i blidhet
Hennes Nåd och täcktes med sitt finger
Röra lätt dess skära rosenkinder.

„Nu, min vän,“ hon sade, „lemna genast
Hvad ni haft för händer; jag vill ensam
Äga er för dessa tvenne dagar.“
Och tillika, med en blick på Grefven,
Föll hon in och log: „bekänn det bara,
Var det mödan värdt att lemna vagnen,
Icke sannt, en täck blondine, min Grefve?“
Det berättas endast att ett löje,
Vackert, flygtigt halft och halft allvarligt,
Spelat kring den smärta herrns mustascher,
Då han tigande till bifall nickat.

Men den unga flickan, utan minsta
Tecken att hon varsnat gycklet, böjde
Lätt sitt lockomflutna, täcka hufvud
För den nådiga och talte stilla:
„Dessa tvenne dagar är jag hindrad
Af min egen sömm. Min mor har velat
Att i morgon jag går opp på balen.“

Med en mine af spotsk förundran vände
Baronessan sig till flickans moder:

„Kors!“ hon sade, „det är mer än artigt
Att försmå sin fördel, för att kunna
Skänka oss er vackra dotters sällskap.
Är det verkligt allvar, eller kunde
Ert beslut, min fru, kanhända ändras?“

När den gamla, enkla qvinnan fattat
Dessa lätta ords förmättna mening,
Steg hon sårad fram ett steg och talte:
„Baronessa, tvenne år har redan
Detta barn med sina svaga händer
Skaffat sig och mor och syskon bergning.
Räkna kan man snart de korta stunder
Hon på denna tid åt hvilan unnat.
Äfven nu — det är dock första gången
Hon är bjuden — har jag nödgats bedja
Öfvertala, banna, ja befalla,
Innan hon förmåtts att börja tänka
På sin egen dräkt och lemna andras.
Det har kostat strid, men nångång måste
Äfven hon, som andra, ha en glädje.“

Så hon sade. Med en axelhöjning
Nickade den nådiga till afsked,
Och besöket var förbi, man skildes.
Det är anmärkt dock, att något olik
Röjts i Grefvens skick och sätt att helsa,
Då han kom och gick, att nu hans bugning
Synts som mera verklig, mera menad,
Att hans anlet och hans hållning visat
Mindre anspråk nu, än nyss, och slutligt
Att hans blick, förrn dörren tillslöts, fallit

Än en gång med varmt behag på Jenny.

Dagen gick till ända, morgondagen
Likaså; man samlades till balen.
Allt hvad staden ägde af förnämhet,
Ungdom, fägring, skönhet, syntes, lyste
I förening nu, och polonäsen
Gaf ett förspel snart af dansens glädje.
Skön till undran, elegant, behaglig
Mer än nånsin, sågs den unga Grefven
Föra Baronessan först och sedan
Hennes fröknar några hvarf kring salen.
Med allt detta låg dock ögonblickligt
Stundom i hans drag ett tankspridt tycke,
Rättadt ständigt åter med en vändning
Till hans dam och ett förnyadt samtal.

Promenaden slöts. Musiken anslog
Några takter åter, och kadriljen
Skulle börjas. Det var sed, den tiden,
Att en kavaljer tog plats på förhand,
Der han fällt sin handske, och med klappning
Kallade sin dam till rondan sedan.

Högst i salen stod den unga Grefven
Redan färdig, allt var ordnad, alla
Väntade ett tecken blott af honom.
Och han gaf det. Kring det stora rummet
Ljöd en klappning nu, musiken inföll,
Damer sväfvade från alla sidor
Fram till sina riddare, kadriljen
Syntes slutet; Grefven blott stod ensam.

Då bemärktes först, längst ned i salen,
 Blyg, förlägen, dröjande en flicka.
 Mellan parens rad och dem, som suto,
 Sökte hon sig först en väg, men måste
 På det ljusa golfvet fram omsider.
 Enkel, med en krans af späda, hvita
 Blommor på sitt lockigt täcka hufvud,
 Skred hon, nu ett mål för allas blickar,
 I sin bäfvan framåt, längre, längre,
 Tills hon stannade vid Grefvens sida.
 Det var Jenny. Hennes kinder glödde
 Djupare än rosens, och det milda,
 Sänkta ögat tycktes sky att röjas.
 Men den stolta ädla Grefven räckte,
 Utan minsta akt på någon annan,
 Glad och leende åt flickan handen,
 Och i samma stund begyntes dansen.

Det är sagdt, att samma afton syntes
 Samma par på nytt i kotiljongen,
 Att från början då till slutet Grefvens
 Varma blick, liksom ett solsken, hvilat
 Oafbrutet öfver Jenny ensam.

Mången nämnde äfven se'n med tjusning
 Om den blyga flickan, hur hon stundom
 Vågat skåda opp mot Grefvens öga;
 Hur en klarhet, leende och himmelsk,
 Strålat då hvar gång i hennes anlet,
 Och ett nytt behag kring purpurläppen
 Kysst i flykten hvarje ord hon talte.
 Hvad som taltes hörde eljest ingen.

Men det vissa är, att innan hösten
 Sågs den stolta Grefven här, som brudgum,
 Dröjde några dagar blott och reste,
 Ung och lycklig, till sitt landtgodts åter,
 Med sin unga lyckliga Grefvinna,
 Med den sköna sömmerskan, med Jenny.



Legender.

Kyrkan.

Hårda skiften, bittra pröfningstider
 Bragt från eget hemman, gods och välstånd
 Djupt i nöd och armod bonden Onni.
 Åren härjat sist hvad ödet skonat.
 Fem och sjutti vintrar täckt hans hufvud
 Med en snö, som ingen sommar smälter.
 Ett blott ägde han af allt, hvad fordom
 Gjort hans glädje, ett blott, sin förtröstan
 På den Gud, som medgång sändt och motgång;
 Och han bodde nu, till dörrn förvisad,
 Gömd, förbisedd, på en annans hemman;
 Af sin sockens mildhet underhållen.

Men midsommardagen grydde, folket
 Vaknade i stugan; äldre, yngre
 Klädde sig i högtidsdräfter, alla
 Ville skynda nu till Herrans tempel.
 Hos den gamle väcktes samma längtan,
 Och han gick till värden fram och talte:
 „Låt mig följa dig i dag till Kyrkan,
 Käre broder, våren ut jag sutit,
 Full af krämpor, i mitt hörn vid muren,
 Och ej hört Guds ord på halfva året.“

Värden viste ut mot träsket. Tjocknad
 Låg en hvitgrå dimma än deröfver;
 Och ej strand, ej våg, ej holmar syntes.
 „Vill du sjelf försöka hitta vägen,“
 Sade han, „med båt far ingen annan;
 Men till fots är färden lång kring viken,
 Och för dig finns nu ej häst i gården.“

När den gamle hört det hårda ordet,
 Gick han tyst till stranden, löste båten
 Och begynte ro i gråa dimman.
 „Den, som leder fiskens stråt i hafvet,
 Fogelns stråt i luften, att de komma
 Dit Hans lag dem kallar, han skall foga,
 Att ock jag i dag hans kyrka finner.“

Stunder flöto bort, blott sjö och töcken
 Såg den gamle, från sin kosa vilsnad,
 Och hans kraft begynte svika, tyngre
 Kändes rodden re'n och handen domnad.
 När i morgonlugnet öfver fjärden
 Första gångens ringning ljöd, och klangen
 Hann hans öra, var den dof och mattad,
 Och han fann sig långt från kyrkan, längre,
 Än när först han lade ut från hemmet.
 Och det ringdes andra, tredje gången,
 Och från fjerran än blott kommo ljuden.
 Och mot höjden hof den gamle ögat,
 Såg mot gråa skyn, som med en fråga,
 Utan kraft och råd och hopp och bana.

Men i samma stund i sakta skridning

Stötte båten mot en häll, och dunkelt
 Ofvan hällen skymtade ur töcknet
 Fram en strand och bjöd den gamle hvila.
 Opp han steg på stranden, såg omkring sig,
 Kände stället, kände ön i träsket,
 Der, som ung, han landat tusen gånger,
 Och han satte sig på kala berget
 Tankfull ned, och mörker rådde, mulen
 Var hans själ, och mulen jord och himmel.

Men det ringdes samman. — Var i högre
 Maktens vård den gamle? — När han hopplös
 Nu mot fästet höjde ögat, syntes
 Klar en högblå rand emellan molnen,
 Ljusets förebud. I kyrkan skulle
 Sången börjas; på den öde holmen
 Drog ock nu den första vindfläkt andan
 Mellan löfven, och den första lärkan
 Flög, af dagern väckt, mot skyn. Försvunnen
 Var naturens dvala snart. På toner
 Följde toner nu, och nya stämmor
 Vaknade i dal, i höjd. Ett jubel
 Ljöd bland luftens dimmor, ljöd bland träden
 Kring den gamle, och han sjelf af sångens
 Glädje gripen, glömde nöd och sorger
 Och föll in med ord. Den sköna Psalmen,
 Sommarns psalm, „den blomstertid nu kommer“,
 Ljöd i stilla darring från hans läppar.

Och den blomstertid var kommen. Sommarn,
 Som han sjöng om, var af inga murar
 Utom honom stängd. Dess örtesängar

Växte för hans fot, dess fogelsånger
 Hörde han; och Christus, som han nämnde
 Sarons blomster, gröna dalens lilja,
 Kom som blomster och som lilja, värmdes,
 Som han bad, i hvarje fläkt hans sinne.

När han slutat psalmen, hade höjden
 Klarnat redan, blott kring lägre rymder
 Låg ett töcken än. Då steg ur österns
 Molnbädd solen opp och gjöt en strålflod
 Öfver landets, öfver vattnets dimma.
 Tystare blef rymden, luftens skaror
 Sökte hvila, hvarje väsen tycktes
 Vilja endast skåda nu, ej sjunga;
 Och den gamle följde med sitt öga,
 Stum af andakt, ljusets väg. — Hvad dunkelt
 Syntes nyss, var nästa stund förklaradt.
 Udde efter udde dök ur dimman,
 Ö vid ö stod fram; en verld af fågring
 Växte sakta opp ur skuggans tomhet,
 Tog begränsning, färger, glans.

Förliden

Längesen var morgonstunden redan,
 När, med klarnad blick, med molnfri panna,
 Rörd och tacksam, från sin plats den gamle
 Reste sig och gick till jullen åter.
 Men han såg till afsked än tillbaka
 Upp mot stranden. „Nu Guds frid med eder,“
 Så han hördes säga, „foglar alla,
 Unga bröder, systrar, Guds församling,
 Som med mig, i dag, i samma kyrka,

Honom prisat och Hans ära sjungit.
 Och haf tack, du tolk af himlens läror,
 Klara sol, som nu för oss predikat,
 Böjt vårt hjerta, att hans godhet känna,
 Och lagt ut hans verk för våra ögon.“

Dopet.

I en grotta vid Arabiens öken
 Bodde Eremiten Eucharistos.
 Mild mot alla, vis och mångrefaren,
 Söktes han af nejdens folk ej sällan,
 När bekymmer tryckte någons sinne.
 Engång kom en qvinna till hans boning,
 Bärande ett nyssfödt barn på armen;
 Blek var hon, och blekare var barnet.
 „Fader,“ sade hon, „hvar skall jag finna
 Tröst? Se, detta barn har dött, och dopets
 Helga vatten har ej rört dess hufvud.
 Ve, förtappadt är det, skall väl aldrig
 Äga arfvedel i Christi rike.“

Straffande tog Eremiten ordet:
 „Hvarför, qvinna, har du låtit barnet
 Dö förutan dop, om ock blott nöddop?“

Men den arma modren brast i jämmer:
 „Fader,“ sade hon, „i öknen födde
 Jag mitt barn, der fanns ej vatten; solen
 Brände ofvan mig, och sanden under,
 Tårar blott och suckar der jag ägde.“

Då blef gubben rörd och föll i tankar,
 Eftersinnade en stund, och höjde
 Handen öfver gråa ögonbrynen.
 Slutligt var hans mening fast och mogen,
 Och han talte full af frid och saktmod:
 „Vattnet gör det visserligen icke,
 Utan Anden, som är med i vattnet.
 Kvinna, trösta dig, ditt barn är frälsadt!
 Herrans Ande har i brända öknen
 Döpt det med din suck och dina tårar.“

Bönen.

Engång, när i fromma, glada samtal,
 Vid sitt middagsbord, den gamle Luther
 Satt som vanligt bland förtrogna vänner,
 Talte en af dessa så med klagan:
 „Svår och ond att lefva i är världen,
 Full af vansklig id och jordisk omsorg;
 Intet under därför, att så mången
 Sökt i klostrens lugn en saknad stillhet.
 Äfven mig de plåga dessa oljud
 Af en outtröttlig verldslig sträfvan.
 I mitt granskap bultas, smids och hamras
 Oupphörligt hela dagen genom,
 Och, hur tidigt än jag vaknar, störa
 Dån och hammarslag min morgonandakt.“

Luther log och sade: „Hvarför störas?
 Tänk långt hellre: jag har sofvit länge;

Hör min fromme granne, hur han redan
 Hunnit stiga upp och börja bönen;
 Ty en bön, min vän, är flit och arbet.
 Sannerligen, när den svarte smeden
 Vaknar upp och tänker, Gud har gett mig
 Åter dag och krafter att arbeta,
 Och med hurtigt mod begynner smidet,
 Är hans trötta flämtning för vår Herre
 Icke mindre kär än dina suckar,
 Och på himlens portar slår hans slägga
 Kanske starkare än dina böner.⁴

Chrysanthos.

I den Christna kyrkans första tider,
 När i ljuset från den nya världen
 Jorden bleknade, och mången trogen
 Vände bort från den med rysning ögat,
 Bodde i Athen en man Chrysanthos.
 Tidigt, innan än den bruna locken
 Vissnat på hans hjessa, kinden mistat
 Vårens blomning, höga pannan fårats,
 Hade ordet hunnit till hans öra,
 Och hans hjerta öppnats gladt för Kristus.
 Men hos honom föddes, med hans nya
 Födelse, ej fasa för hvad fordom
 Han i lifvet aktat kärt och heligt.
 Alldrig kunde han förmås att hata
 Denna jord, der Hellas fanns, hans sköna,
 Varma fosterland, hans tjusning ständigt

Var Athen, den ljusa tempelstaden,
 Och hans sinne smälte än i vällust
 För hvart enda ljud af modersmålet,
 Den Hellenska tungans harpotoner.
 När hans trosförvandter, dystra, slutna,
 Sökte skogars tystnad, och i bergens
 Kulna, mörka, skymda grottor fjerran
 Gömde sig för frestelsen och verlden,
 Gick han ljus, en afbild af den första
 Dag han skådat, upprätt, silfverhårig,
 Fridsam, tålig, midt i lifvets hvimmel,
 Hörde mannens språk och barnets joller,
 Stod på torgen lyssnande, när talarn
 Lät sin stämmas åska skaka folket,
 Deltog i beslut och bar till urnan
 Sin voringsskärf, som hvarje annan.
 Stundom åter, när på dagens mödor
 Och bekymmer mätt han sökte lugnet,
 Och i bönens djup hans ande, svanlik,
 Ville skölja jordens stoft från vingen,
 Sökte han ej mörka öknars kulor;
 Nej, der klarast Salaminska sundet
 Log mot lummig strand, bland pinier, lagrar,
 Sågs han vandra, njuta skuggans svalhet,
 Andas vällukt, blicka hän mot hafvet,
 Medan solen sjönk, och böljan lugnad
 Speglade en rosig aftonhimmel.

Så han lefvat, så han lefde, sådan
 Satt en qväll på Sunions topp den gamle.
 På hans knä låg slutn nu en rulle
 Af Sofokles, hedningen, den store,

Ädle sångarn, och på rullen ytterst
Lästes tecknad: „Oidipos Koloneus.“

Nyss han slutat dramen, för hans minne
Dröjde än dess bilder, och hans blickar
Sväfvade kring den besjungna nejden.
„O Kolonos,“ sjöng han efter skalden,
„Bygd, bland jordens alla bygder skönast,
Ljusa, glada, skimrande Kolonos!
Der med lundars gröna skygd förtrogen,
Näktergalen gäll i toner prisar
Murgrönsrankans dunkla rodnad, Gudens
Helga träd, det bäruppfyllda, svala,
Stormförskonta, der bland Gudaburna
Fostrarinnor Dionysos svärmar,
I Gudinnors lockar sedd Narcissen
Gror med himmelsk dagg på bladens fågling,
Krokos gulnar, källor sömnlöst skänka
Klara bäckar näring, och i sångmörs
Krets med guldtömm åker Afrodite.“

Så med hednisk färg, men Christlig värma,
Målade sin sälla hembygds fågling,
Sjöng, af hednasångarn väckt, Athenarn,
När en yngling, tidigt som Chrysanthos
Genomträngd af korsets helga lära,
Nalkades med långsam gång den gamle.
Stannande framför hans fötter, stod han
Stum med öfver bröstet knutna armar;
I hans anlet syntes skuggor skifta
Mellan sorg och vrede, harm och ömkan,
Och hans blick låg sänkt på pergamentet.

Länge stod han tankfull, dock omsider
 Bröt han tystnan. „Gubbe,“ så han sade,
 „Blef ej äfven du engång till ljusets
 Helga rike kallad, trängde icke
 Nådens varma strålar till ditt hjerta —
 Så jag sport — och dock hur är din vandel?
 Der, hvar dagens barn i fåfång sträfvan
 Träla, fika, storma och försvinna,
 Der med praktsymboler, än af purpur
 På en vårfrisk kind och än af löjen
 Kring en läpp, som mognar, afgrundsfursten
 Tecknat an de sina, der, o gamle,
 Trängs du, lefver du och har din glädje.
 Sällan ses du ensam, och om sådant
 Nångång händer, är det ej Försonarn
 Som du ropar an, all verldens Herre;
 Nej, berusad af en giftfylld saga,
 En förförisk sång, med läppar blekta
 Re'n af dödens helsningskyss, du stammar
 Afrodites namn och Dionysos.
 Hvad blir slutet? Rysligt, rysligt, gamle,
 Skall du plikta för din brutna trohet,
 Du i nådförbundet engång slutne.
 Ryslig, ryslig blir i svafvellågor
 Än din lott, när, utan hopp förtappad,
 Gråtande, du ej en tår kan gråta
 Åt din törst, och svagt, med vissnad tunga,
 Evigt fåfångt, till ditt bistånd kallar
 Dina väsenlösa fabelgudar.“

Så han sade. Lugnt som qvällens anlet
 Var den gamles, och den höjda blicken

Såg bestraffarn an: „Frid, stränga yngling!“
 Talte han, „din tro är stark, jag älskar
 Den som tror; dock svara, kan ditt unga,
 Bruna öga genomskåda hjertan
 Och ransaka njurar, när du dömmar?
 Döm ej och du döms ej säger Herren.
 From, fördragsam, fridsam, glad och trogen
 Går sin gång i Mästarns spår en Christen,
 Full af kärlek är hans tro, och, yngling,
 Kärleken är hofsam, mild och tålig,
 Yfves icke, stormar icke, tänker
 Icke argt och vet ej af att vredgas.
 Kärleken fördrager allt, han tror allt,
 Hoppas allt och lider allt och vänder
 Alldrig åter. Yngling, om du hade
 Tro, att flytta berg och lyfta dalar,
 Utan kärlek vore du en skugga.“

Sagdt. Och vänligt räckande den unge
 Handen, drog han honom till sin sida,
 Och på samma håll nu suto båda.

Dagen framled, mattare i väster
 Glödde solen, vinden sökte hvila,
 Qvällens frid sjönk ned från Greklands himmel.
 Men för dessa taflor hade gubben
 Nu ej öga; ynglingen allenast
 Fängslade hans syn och tanke. Länges
 Satt han tyst, omsider så han talte:
 „Vackra yngling, om den gamles varning
 Icke kränkt ditt sinne, låt mig göra
 Dig en fråga än, kanhända tvenne.“

När jag ser ovalen af ditt anlet,
 Pannans, näsans stolta, raka tycke,
 Och ditt språk förnimmer, halft i Attisk,
 Halft i Jonisk brytning, ljuft i båda,
 Ljuft ännu i ton, då du fördömmar,
 Vet jag att Hellen du är. Men säg mig
 Hvilken trakt dig fostrat? Kanske någon
 Af Archipelagens sköna öar
 Såg dig födas, Paros, Samos, Naxos,
 Mitylene? Kanske såg du dagen
 På det rika Asiens kust? En lycklig
 Fader lyfte dig, hvarhelst du föddes,
 På sin arm och drömde sälla drömmar.“

„Delos,“ svarte ynglingen, med mildrad
 Stämma nu, „det hafomflutna Delos
 Var mitt hemland, Kallinikos hette
 Den, som engång jordiskt var min fader,
 Nu en annan jag i himlen funnit.“

„Kallinikos,“ talte gubben åter,
 „Ej ett okänt namn du nämnt, min gästvän
 Var i fordna dagar han på Delos.
 O, jag mins ännu den mångbesjungna,
 Gröna ön, af sagans alla Gudar
 Sökt och älskad, Artemis', Apollons
 Fosterhem, jag mins dess höga kullar,
 Skuggade af cedrar och cypresser,
 Och dess dalar — skall jag nämna dalen,
 Nyktos dal, åt Citherguden helgad?
 Många länder har jag sett, från Pelops'
 Halfö vandrat till Thessalien, vistats

På Hellenerhafvens alla öar,
 Ingen nejd dock tjust mig så, som dalen
 Der på Delos, med sin lund, sitt tempel,
 Och vid denna låg din faders boning.
 Yngling, när så mycket skönt du skådat
 Från din lefnads första morgon, svara,
 Äger jorden endast svarta bilder
 För din själ, säg, bor ej i ditt hjertas
 Djup ett enda minne, tåldt och sparadt,
 Från den tid, då drömlig än i oskuld
 Du bland Nyktosdalens blommor lekte?“

Så han sade. På den unges skära,
 Marmorhvita kinder sågs en flamma
 Svagt och flyktigt tindra opp och blekna.
 Men den gamle fortfor: „Jag har lyssnat
 Till en sägn engång, Archipelagens
 Öar tro den redan, snart, kanhända,
 Skall den spridas öfver fasta landet.
 Så förtäljer den: på Delos föddes
 Marmaryne. Tvenne lustrers somrar
 Knappt hon skådat, när hos nejdens alla
 Ynglingar begärens eld hon tände.
 Men åt ingen sinnlig trånad ville
 Hon sitt rena väsen öfverlåta,
 Blott Apollon valde hon till älskling,
 Och i Nyktosdalen, ren och trogen,
 Blef hon Gudens blomstervårdarinna.
 Qväll och morgon, stundom hela dagen
 Sågs hon der bland blommorna, en äldre
 Syster lik, så blid och så förtrolig,
 Vattna, stöda, ordna och plantera.

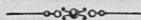
Men ej handens ensamt var den skötsel
 Hon dem skänkte, ofta lutad länge
 Med sitt öga öfver blommans öga,
 Lät hon så sin andes låga drickas
 Af den spädas blick, och plantans dunkla,
 Tysta stoft af hennes själ besjålas.
 Sjelf tillbaka tog hon åt sin ande
 Kropp af blomstren, klädde minsta tanke
 I en skrud af dagg och doft och färger,
 Bytte så med markens döttrar gåfvor,
 Gaf och tog i outtömlig kärlek.
 Der, i denna fristad, stängd för mängden,
 Fick ibland en yngling ljuft fördrömma
 Dagens stunder, lefva med det vackra
 Blomsterfolket och dess vårdarinna.
 Men om honom talar sagan åter:
 När med hjertat fullt af aldrig yppad,
 Namnlös kärlek, han bland Marmarynes
 Blommor gick, och hon i templet dröjde,
 Såg han henne, fast hon sjelf var borta,
 Sällt i hvar gestalt, i hvarje väsen
 Af den skapelse, hon väckt och vårdat.
 Rosen rodnade med hennes rodnad,
 Liljan såg med hennes blick, i trädets
 Susning hördes endast hennes stämma,
 Och i tusen skilda former lefde
 För hans fromma kärlek hon allena.
 Åter när från blommorna till henne
 Någongång han fick sitt öga höja,
 Och i samtal, såsom strängars rena,
 Fånga hennes ord, då var det honom,
 Som om allt, hvad fint i parkens rosor

Glödt och rodnat, hennes kinder eldat,
 Alla liljors strålar sammangjutit
 Hennes blick, och hela blomstergården,
 Mer förklarad blott, stått fram med henne. —
 Så förtäljs det. Jag har sport och frågat
 Hvem han varit, ynglingen från Delos? —
 Kallinikos son, så har man svarat.

På den unges kinder syntes stora
 Tårar nu. „O fader,“ så han sade,
 „Nämn ej namn, som längst af jordens toner
 Susat i mitt öra; jag har glömt dem,
 Låt mig glömma, låt mig hata minnet
 Af mitt toma nattlifs skuggestalter.“

Men den gamle talte full af allvar:
 „Yngling, hata ej din ungdoms skola,
 Nyktosdalen och dess minnen icke;
 Höga läror skrefvos för ditt hjerta
 Der i bilder, dunkla, späda, svaga.
 Se dig kring i verlden! o, hvad ser du?
 Öfverallt Försonarns blomsterrike.
 Mörkt för den, som blindt till honom stormar,
 Är det klart och öppet för det öga,
 Som i kärlek stilla höjts mot honom.
 Yngling, värd att skåda är hans blomgård.
 Solar sår han der, och stjernor strör han
 Kring som liljor, vårdar stora länder,
 Stöder folkslag, hör också den minsta
 Menskobloommas suck, och mildt till alla
 Lutad låter dem sin kärlek dricka.
 Gå, som förr till Marmarynes blommor,

Ut i verlden gladt och utan bäfvan,
 Det är Herrans blomgård du besöker.
 Bor blott i ditt hjerta Christi kärlek,
 Blyg, ej rusig, skall du finna saligt,
 Hur i allt Han skymtar fram, hur solen
 Lyser med hans ljus, hur stjernan tindrar
 Med hans klarhet, lifvets sorl och hvimmel
 Af hans milda stämman genomljudes.
 När du sett det, gå till Honom åter
 I Hans ord, och se, Hans ord skall vara,
 Som om allt det ljus, som från Hans himmel
 Strålat ned, hans varma sol, hans stjernors
 Milda här, hans menskoätter — hela
 Detta underbara blomsterrike,
 Mer förklaradt blott, derinne bodde.



DEN GAMLE

TRÄDGÅRDSMÄSTARENS

BREF.

DER GÄMME

TRÄDGERÄTSTÄBENS

BRIEF

Första brefvet.

d. 20 Juni —36.

Medan min gamle tjenare vattnar blomsterparterren och kammar masken af fruktträden, begagnar jag den vackra aftonstunden, för att efter min herres önskan och min årliga vana skrifva några rader med helsningar från oss och trädgården. Jag säger än en gång, hvad jag förut sagt, att jag icke förstår hvarföre m. h. ofta skrifver mig till med önskan att få svar, då allt hvad jag har att berätta rör en liten fläck, som jag med svett och kärlek upptagit, och tre, fyra afskilda personer, hvilkas lif förflyter inom den, utan stora förändringar och skiften, som kunde vara nöjsamma att höra. Dock har jag fattat förtroende för er, m. h., allt sedan er korta vistelse hos mig, då jag ofta såg i edra ögon att mina blommor voro er kära, och jag är viss att något band knyter oss vid hvarandra. Jag vill då åter börja, utan bryderi, och får blott be er ursäkt, om min fägnad öfver hvarje ringa sak inom min verld narrar mig att blifva för vidlöftig och trötta.

Gud ske lof, på tjugu år, eller ända sen året förr än jag blef min egen, har jag ej sett en vackrare vår än denna. April var väl stormig och regnig,

och Maj började med köld, så att jag till och med nödgades täcka drifbänkarne midt om dagen; men så ändrades åter vädret mot slutet af månaden, och det är förunderligt att se, huru allt nu triffes och hinner framåt.

Nu vore det tid att besöka oss för er, som älskar våren och det som är i sin växt. Nu stå mina parker här och alla holmar och stränder kring sjön gröna. Tulpanerna hafva länge blomstrat, likaså narcisserna. Äppel- och päronträden hvitna af blommor, och kring allt detta binda sig såsom blåa bälten syrenhäckarne. — Hvarför skulle jag ej hylla syrenerna? De taga för mycket rum, säger ni, och gifva ingen frukt! Det märkes, att sommaren var längre hunnen, då ni var här. Kom nu, så skall ni säga annat. För min del älskar jag dem från barndomen. Deras friskhet fägnar mig, och deras fågling, blomningstiden, är en frukt för min själ. Men låt oss lemna våra olika tankar i sitt värde. Jag vill nu hellre nämna några ord om de anordningar jag gjort, sedan ni var här, till en del efter edra egna råd och utkast. Jag är väl icke mycket böjd för förändringar, men dels har jag velat göra er ett nöje, dels hafva omständigheter, dem jag längre fram skall antyda, tvungit mig att gå ifrån mina vanor.

Vet ni att ert utkast till det lilla templet på körsbärsholmen tar sig förträffligt ut i utförandet, i synnerhet från Rosas fönster, hvarifrån man, genom hela längden af poppelallén, ser det höja sig som en stor neckblomma ur sjön. Jag blef mer och mer belåten med er, ju längre arbetet framskred. En

vacker början är gjord med vidgandet af utrymmet för köksväxterne, så att jag nu kunnat intaga för fruktplanteringarne hela trakten från den gamla körsbärs-skogen till sjön. Ymparne lofva godt, om jag blott förmår hålla masken borta. Min gamle Anders har de sista dagarne fått ha bestyret härmed. Ännu visar sig blott här och der ett härjadt blad eller en hoprullad löfknippe, men jag mins med fasa de år, då midt under blomningens och fullhetens tid förödel-sen kom och härjade grönskan och glansen, öfverdrog med hvit svepning de afklädda qvistarne och lät träden försofva sina skönaste dagar, och såsom stela vinterspöken bortskrämma all glädje af sommarn. Jag dröjer ogerna med minnet härvid, ty af allt i naturen är mig intet så förfärligt, som åsynen af lefvande, oskyldiga väsendens långsamma aftyning och förtidiga död för den frätande tanden af en mask, som de sjelfve medvetslöst skydda och nära. Ack, hvad vore väl lifvet utan kärlek till sitt stoft, hvad är väl plantan, om den icke lätt och gladt bär sina förgängliga blommor och blad?

Den täcka löfsaln af alar, som ni inredde vid stranden dit jag nu sträckt fruktplanteringen — jag glömde att säga er det — har jag ej haft hjerta att rubba. Den står ännu midt ibland äppel- och päronträn, som ett kärt minne af er. Rosa syr ibland derinne och berömmar anblicken af den höga kullen och kyrkan på andra sidan om sjön. För min del tycker jag mindre om detta ställe för det svåra sten-grundet der utanför, och det beständiga skrålet af måsar, som alltid äro vana att vistas der. Det är förunderligt huru lätt jag störs af minsta oljud.

Kanske kommer denna min otålighet deraf, att jag lefver hela min tid bland dessa fromma och tysta väsenden, hvilkas högsta skrål är en sakta hviskning, då vinden rör deras svigtande grenar och blad.

Vet ni, m. h., ibland ledsamheter, för hvilka icke en gång vi här äro frikallade, hände oss för några dagar sedan en af särdeles märkvärdighet. Det hade varit klart hela morgonen, och vädret var vackert, utom det att luften var ovanligt qvalmig. Längre in på förmiddagen började moln samla sig och åska höras. Snart mörknade himlahvalfvet helt och hållet, flere störtskurar följde hvarandra, och ljungeldarne blefvo tätare, verkligen sällsynt täta. Vi suto just och åto vår frukost, jag och Rosa, då den gamle tjenaren kom in. Jag förgäter aldrig hans förstörda utseende. Han hade, såsom jag sedan hörde, länge envisats med att täcka melonbänkarne, och, då regnet blef våldsammare, sökt skygd under en af de större rönnarna vid udden. Hvad skydd skulle dock den kunna ge mot ett sådant oväder? Hans gamla halmhatt hängde som en våt duk i hans hand, då han kom in, sommarrocken slöt sig som ett kålblad till hans lemmar, håret låg spridt och drypande kring anletet, och hans helsning bestod i ett pustande utan ord. De första ögonblicken kunde jag ej låta bli att le, men detta förtörnade honom så, att han fick sin tunga lös.

„Ja, ja,“ sade han, „det är lätt att skratta, men nu är det slut!“

„Nå, min vän,“ sade jag och höll mig allvarsam, „tag blott torra kläder på dig, så kommer du väl i skick igen.“

„Hvem bryr sig om mig,“ inföll han med stigande förtrytelse; „jag säger att det är slut med mamsell Rosa, Gud hjelpe mig gamle man! Ja, der sitter hon nu ung och röd, men nästa år är det väl anorlunda.“

„Hvad är detta för en spådom, Anders,“ sade jag och steg opp, „hvad fattas dig?“

Och nu kom han ändteligen fram med saken. Åskan hade slagit ned på Rosas alm, det sköna trädet, som ni mins stod just vid hörnet af byggningen till venster, då man kom in från landsidan, hade splitt-rat sönder grenarne och bräckt stammen vid roten. Ni kan föreställa er min ledsnad. Det hade verkligen någonting ovanligt med sig detta träd. Så ungt ännu, och ändå så yppigt! Stammen så rak och hög, och kronan sen — kommer ni i håg att vi just anmärkte hur regelbundet den fyllde sig? Anders har jag sökt trösta så godt jag kunnat. Han tycks sannerligen vara mera bekymrad öfver Rosa, än öfver trädet. Rosa sjelf skämtar ofta med honom öfver hans lustiga förskräckelse; men den gamle mannen skakar ännu alltid betänksamt på hufvudet, så ofta det blir fråga härom. Det är skada att han utsatt en så lång tid för sin spådom, ty nu kommer han väl att ända in på nästa sommar förbli vid sin villfarelse.

Men ännu en ledsamhet. Jag ser snart ingen annan utväg än att flytta planket, som skiljer min lilla halfö från den öfriga verlden, längre in mot ösidan af näset, emedan den stora vägen, som nu löper tätt förbi det på landsidan, stör mig med sitt damm och sin ständiga oro. Jag vet icke, men jag

tycker att de resandes antal ökas år från år. Hvar morgon är jag tvungen att damma och ansa växterne i trakten af stakettet, och får lof att uppehålla mig på detta ställe längre än på något annat i trädgården. Ofta händer det då, att en obekant hejdar hästarna, då han blir mig varse, och begär att få stiga in och bese mina anläggningar; och ehuru jag gerna unnar hvar och en det ringa nöje han kan hafva af dem, äro mig dock dessa besök ej sällan olägliga. Detta är likväl icke hvad som mest besvärar mig. Långt mera störande är mig anblicken af några bland mina grannar, hvilka dageligen, just på morgonstunderna göra sina promenader här förbi. Jag vore frestad att tro, att samma mask, som de sednare åren skonat fruktträden, nu flyttat sig öfver på människorna. Min herre, här lefver en sekt af gudaktiga, tysta, hemska varelser, som räkna det för en seger, att förkasta jordlifvets fröjder, och som betalat hvad de anse för sin högre skatt med kindernas daggfärg och ögats eld. Hvilket ombyte att från mina friska, glada blommor se ut på dem! Jag kommer ständigt från sådana möten med en nedslagenhet, en tryckande känsla, som följer mig hela dagen, och ofrivilligt hvilar jag med min tanke på det bekymmer jag skulle känna, om jag vore en dessa människoblommors högre broder och hade dem under min vård, såsom jag här har stoftblommorna i min trädgård.

Och nu slutar jag mitt långa bref med de varmaste helsningar från Rosa. Hon ber fråga huru blomsterlökarna, som hon sednast sände till er dotter, vilja trivas och gå. Till hösten lofvar hon ett

parti andra. Kanske gör hon dem då sällskap sjelf, om ni tillåter. Hon behöfver se sig litet omkring i verlden; hon är redan sexton år. O, min herre, hon var ett barn blott, då ni var här; nu är hon fullvuxen, och hvarför skulle jag frukta att med glädje säga huru skön hon är? Hvad har jag dock sjelf kunnat uträtta till hennes bildning, jag här i mitt dammiga förkläde, med händerna mörka af stoft och hufvudet fullt af bekymmer för mina örter och trän. Hennes mor har länge hvilat i grafven, och jag har blott kunnat se hennes tillväxt och glädjas. Sjelf har hon vuxit opp, utan ledning af en mensklig hand, med den blåa himmelen till far och hemmets lugna blomsterverld till moder. Jag vet ej hvarföre jag med sådan kärlek dröjer vid tanken på henne nu. Kanske ökar saknaden min svaghet för henne, ty för närvarande är hon sedan några dagar borta hemifrån. Hon kommer nu att vistas oafbrutet hos en slägtinge, till dess hon blifvit förberedd till sin första nattvardsgång. Efter tre veckor väntar jag henne tillbaka. —

Jag kan ej utan blygsel läsa igenom mitt långa bref, som så litet innehåller. Förlåt er gamla vän, min herre, han ger så godt han har och ursäktar sig dermed, att han uppfyller er egen begäran. Förblifver etc.

Andra brefvet.

d. 16 Aug. —36.

Jag har sett dem, sett dem med ängslan, kanske med en dyster aning. Jag har sett dem, dessa mörka skepnader med färglös hy och halfsläckta ögon. O, min herre, tysta åskmoln hafva länge vandrat förbi randen af min fristad; nu har en åskstråle brutit fram ur dem, och min lefnads bästa lycka är träffad och bruten. Kanske för alltid? — Jag — hoppas ännu.

Det var en morgon. Rosa var hemkommen dagen förut. Morgonen är min glädje. Jag var oppe med solen, arbetet gick med fart, och mitt sinne bar, såsom blomstren, sin morgondagg ännu. Har ni märkt hur man är till mods, herre, då ens hjerta, liksom biet, tar blott honung ur allt?

Jag hade agat några ympar och kom till alhäcken vid stranden, då satt Rosa der.

„Rosa, se Rosa!“ sade jag. Hon steg upp och helsade god morgon. Jag ville fäгна henne med en sysselsättning. „Kom, Rosa,“ sade jag, „vi skola vattna blomsterparterren; det ser ut att bli en varm dag.“ Jag ville gå i detsamma, men jag märkte att Rosa dröjde. Då jag vände mig om, mötte mitt öga hennes. En ousäglich ömhet låg i hennes blick, mulen, skrämmande, plågsam, ty den mildrades ej af glädje nu. Men våra ögon dröjde länge i hvarandra, och jag såg, ryste och teg. Då började

hennes kämpa mot gråt, och tårarne segrade och bröto sina dammar, och hon föll mig om halsen och jag hörde henne sucka: „O, min far, min far, att ni ändå skall vara så förlorad!“

En ljungeld af aning genomfor mig, men jag kufvade mig sjelf och försökte att vara lugn. „Du är sjuk, mitt goda barn,“ sade jag, „kom, jag vill ledsaga dig in att hvila!“

Men Rosa tog ett steg tillbaka. „Sjuk?“ sade hon, med en ton emellan stolthet och sorg, „jag har varit sjuk, men blifvit frisk åter. Jag har som ni begrafvit mitt bättre lif i ett stoft, som skimrar i dag och försvinner i morgon; nu har jag lärt att lefva ett lif, som inga skiften känner. Min far, har ni någonsin tänkt på Gud?“

Jag såg hvad jag förlorat, min själ förmörkades, och jag blef vred. „Göm dig för dagen, maskstungna blomma,“ sade jag, „du andas smitta öfver mina oskyldiga barn och skrämmar morgonens englar från parken.“ Jag hann ej bli mild innan Rosa lydde och gick. Men då hon skred förbi, såg jag henne gripa mig med en blick, såsom om hon velat rycka mig in i sitt hjerta. Hon gick sakta den långa gången utföre och försvann bakom poppelhäckarne. Då böjde jag knä, begärde mitt barn tillbaka af Gud och gret. Min herre, friden kom åter och saktmodet, och jag följde Rosas spår. Då jag hunnit dörren till hennes kammare, hörde jag hennes röst. Det var rösten af en bedjande, men den var låg, och en fläkt susade i almens krona vid trappan. En stund förgick, vinden höll andan, och jag hörde ord: „Han, han kan blifva dig ett verktyg; jag är

blott en svag qvinna. Tag honom upp i ditt ljus, om du ock skall kasta mig i min natt tillbaka.“

Mitt hjerta ville smälta af kärlek och sorg. Jag öppnade dörren tyst, helt tyst, och steg in. Rosa hade märkt det, och hon kom mot mig, leende som en engel. „Jag har bedt för dig, min far,“ voro hennes ord, „och jag har blifvit bönhörd, ty du kommer in till mig och är mild.“ Jag slöt henne i min famn och kysste hennes panna. Men jag ville icke störa oss med ord, utan teg och gick åter ut till mitt arbete att söka tröst.

Middagstimmen träffades vi som vanligt. Vid bordet förekom ej ett ord om morgonuppträdet. Jag ville undvika och glömma. Rosa talte mycket om sin släktinge och sin vistelse hos henne: med hvilken ömhet hon blifvit bemött, huru mycket hon fått lära af henne och de ädla människor, som hon hos henne sett och lärt känna, huru viktigt det vore äfven för mig — här tystnade hon och fullföljde icke sin mening. Ve, ve, min herre, att jag så litet sett utåt från min blomstergård, och så litet lärt känna människorna och världen! Ni förstår allt. Jag skickade min blomma bort för att uppammas i ljus, och man har planterat henne i eld. Ingen våldsamhet likväl; jag kufvade mig, och Rosas ord fingo ingen tydning. Hela den öfriga tiden var hon stillare och log stundom ett leende, som påminde mig om förr. Men midt ibland de ljusa skiftningarna i hennes anlete såg jag nu för första gången ett drag, som blott sällan bortblandades, och aldrig försvann, ett drag af lidande och förvissning, likt den första skugga, som mulnar på den hvita liljans blad, och ej engång

i skimret af solstrålar upphör att förråda, att blomningen når sitt slut.

På eftermiddagen såg jag icke Rosa, men mot qvällen lät jag kalla henne ned i trädgården. Hon kom, jag tog henne vid min arm, och vi spatserade i alleerna, till det mesta tiggande. Väl var det min afsigt att tala, men aftonen var för skön och mitt hjerta för fullt. Slutligt kommo vi ned till stranden. För ett år sedan hade jag en dylik qväll stått med Rosa på samma ställe. Allt var lika som då; blott hon — — men jag såg äfven nu på hennes anlet en blink af glädje, då hon kom ut från den skymda gången, och den stora klara sjön, med dess stränder och holmar, och den sjunkande solen, och det gyllne himlahvalfvet öppnade sig för hennes anblick. „Det var här,“ sade jag åt Rosa, „du engång gjorde mig en fråga, som ännu gör mig glad, fast mycket förändrat sig.“

„Hvad frågte jag då?“ sade hon och såg mig an med förundran.

„Litet, ganska litet; det var knappt en fråga, det var en suck, en kort bön. Men du hvilade här, efter att hela dagen hafva sysslat med blomstren i trädgården. Sjelf satt jag nära intill och såg än på nejden och än på dig, ty ni liknade hvarandra då, mera än nu, och likheten gjorde mig lycklig. När då hvarje fläkt lagt sig, och sjön speglade jorden och skyn, och skyn, som en spegel, återstrålade jordens alla blomsterfärger, och solen i famnen af sitt ljus omslöt allt detta, då log du och frågte mig, vilkendera var vackrare, jorden eller himmelen? Det var din himmelska och oskyldiga fråga, mitt barn,

och jag mins den än.“ — Jag var rörd, och trodde mig hafva träffat Rosas hjerta; men hon tog min hand och sade lugnt: „de voro mina ord i sömnen, min far, glöm dem sedan jag vaknat.“

Ännu en gång bröt jag tystnaden och fortfor: „Icke ord i sömnen, Rosa; en lofsång var det, sådan som englar sjunga, ty englars gudstjenst är en glädje öfver någonting skönt och sannt. Då kunde din känsla fatta skönheten ännu, och sanningen låg klar för dina ögon, ty den strålade emot dig från skaparens hela värld, och jorden var dig då ljuf såsom himmelen. Hvad äger du nu i stället för hvad du förlorat och förskjutit?“ —

Men mitt barn svarade mig med den bittra frågan: „För skönheten af en fallen jord, och för sanningen af ett förgängligt grus?“ —

„För friden i din själ,“ fortfor jag utan häftighet, „för oskulden i ditt hjerta, och för kärleken till en mild natur?“

„Sorgen,“ sade hon, „öfver hvad jag då var, och hoppet att dock icke blifva förtappad.“

„Säg,“ fortfor jag och uppflammade, „skenbilden af en afgud, som din egen tanke fostrat, som förtrampat blomningen af din ungdom och spöklik visar på din framtid, såsom på en graf, en afgud, som pekar på den eviges ljusa värld, hans grönskande jord, hans milda himmel, på allt hvad som är heligt och dyrt, dina egna blomsterlemmar, ditt hjertas frid och din faders gråa hjessa, och säger hotande och kulen: se, allt detta är intet, förneka, förkasta, förakta det, om du vill tillhöra mig, mig, för hvilken det, som glöder, älskar, andas, lefver, är en

fasa, och hvars rike är den eviga tomheten, der intet väsende lifvar sitt stoft, ingen kraft jublar i seger, ingen svaghet gråter i kärlekens nåd.“

Jag talte med eld, ty sanningen tände sig till låga i min själ, och mitt barn gick vilse i natten och skulle lysas tillbaka. O, min bäste, hvad skulle jag företaga? Rosa gret och bad förlåtelsens herre icke höra mina ord. —

Aldrig har det kostat mig mer att segra öfver mig sjelf, än det kostade mig då. Kärleken bistod mig och jag behöll segern. Jag kufvade min vrede — nej icke min vrede — min förtviflan, och sanningens klarhet kom fridsamt tillbaka i min själ.

Vid foten af det träd, i hvars skugga vi stodo, växte i sin oskuld en skön, späd, hvit lilja, nyss utflyttad ur sitt drifhus, för att ammas af den friska sommarvärmen, och i frihet genomblomstra sitt lif. Blott en dag hade den sköna blomman skådat fram ur sin knopp, och öfver sitt anlete bar hon ännu detta skimmer, som tyckes tveka, om det skall höra till jorden eller himmelen, och som gör det omöjligt för ögat, att bestämma hvar bladet upphör, och hvar färgen, daggen, luften, ljuset tager vid. Jag offrade henne för mitt barn, ryckte henne opp ur mullen och skuggan, bortblåste stoftet från hennes rot och fäste henne på en qvist af trädet, med den veka kronan vänd mot solens ohejdade strålar. Jag tog Rosas arm, vi gjorde tyste en vandring kring parken och kommo till vårt förra ställe tillbaka.

Blomman hade börjat gulna redan; borta var den sköna glansen från hennes hy, och bladen lågo vissnade i solens ljus. „Se,“ sade jag åt Rosa, „nyss

växte denna blomma lågt, och sträckte sin rot ned i jorden. Och skuggan höljde hennes lif, och stoftet rörde hennes stoft; men bar hon ej mera af himmelen i sitt väsende då, än hon nu bär, och var hon icke min glädje då, i stället för att hon nu är min sorg? Om hon nu med egen makt lösryckt sig från den plats, min kärlek anvist henne, och för att snart renas till idel skärhet, skiljt sig från gruset och lyftat sig opp i solens eld, skulle jag derföre älska henne? Skulle jag icke säga: dö, fåvitska blomma, ty du kan icke lefva så!“

„Att dö,“ sade Rosa leende, „är det ett ondt att dö?“

„Att dö,“ sade jag, „är att födas till lif, att dö är ock att födas till förstöring. O, min Rosa, att dö såsom denna lilja i går dog knopplifvets död, för att i dag utbreda sin silfverhvita krona, det är att dö, för att lefva i rikare fägring och glädjas i en ljusare verld. En sådan död dog liljan, då hon bröt sitt fängelse, och hon dog den icke derföre, att hon vissnat i sin knopp, utan derföre, att hon i sitt dunkla hem frisk och trogen vårdat sina blad, tills naturen fann dem mogna att möta dagen. Så dör den, som dör för att lefva. Han brådstörtar icke ur sin knopp, utan han fyller den med skönhet och lif, och sedan bortkastar han icke sina blad, utan han utbreder dem i glädje och ljus.“

Så talte jag. En stund förflöt i tystnad. Allt var lugnt, högtidligt, väntande. Jag hoppades. — Det är rysligt, min herre, och jag fasar för att nämna det. Mitt barn besvor mitt fadershjerta, att icke förföra hennes svaga, värnlösa själ.

Dagar, veckor hafva förflutit, sedan detta uppträde. Rosa vissnar. Mer och mer klar blir mig nu den lära, hvars gift hon insupit, denna varma hjertans mördande förvillelse, att försmå saktmodets frid, och att förbränna sig sjelfva, för att icke kunna klappa i svaghet mer. Är det då icke i svaghet och stoft all herrlighet förklarar sig och lefver, såsom solen lefver med tusen färger i plantornas förgängliga ätt? Hvarför då förstöra en boning, der herrligheten kan lefva i glans och frid? Det är odödlighetens lif de söka, och de kalla sitt jordiska lif en död. O, min herre, när har ni väntat blomning af en växt, som vissnat i sitt frö? Ni tror på en odödlighet! Är det derföre, att jorden är så mörk, och lifvet här ett intet? Nej, nej, derför väntar jag en himmelsk verld, ett högre lif, att denna jord är så schön, detta lif, oaktadt sina sorger, så heligt och så ljuft.

Jag slutar nu. Hvad skall jag hoppas för mitt barn? Har ni ett råd att ge, så dröj ej. Hösten kommer, och frukterna mogna, har jag sett i förbigående. Skicka mig en bok, hvari man tänkt med frid på något grand af det underbara lifvet. Farväl.

Tredje brefvet.

d. 20 Juni — 37.

Min herre, jag skickar er här en dagbok, förd under Rosas sjukdom. Ett och annat fragment ur mina anteckningar torde låta er ana de förhållanden, som ägt rum, och dem jag icke nu kan åter upprepa.

— — Den 1 Januari — 37. Falska, blinda lära, att förkasta oskuldens jordiska glädje! Hvad är då denna glädje annat än njutningen af det himmelska, som genomströmmar allt? Gift! När dricker biet gift! —

Gif mitt öga ljus, att jag må kunna betrakta menskligheten, såsom jag betraktar ett anlete, och visa mig ett enda drag, som icke kufvas af oskuldens välde och ökar dess lefvande behag. O, talande bilder af det stora, med edra färger och skuggor, o mina föraktade blommor, af er har jag dock lärt, att lifvet skapar sin skönhet af mörker och ljus. —

Fullkomlighet. Fåfängt säger man: det fullkomliga skall blifva. Fullkomlighet finnes i hvarje punkt af tiden, och till denna fullkomlighet hör sjelfva det ofullkomliga öga, som icke ser den.

Den 7 Februari. Midnatt. Rosa vakar. På den hvita drifvan ser jag skenet af ljus från hennes fönster. Sjelf har jag tändt min lampa i brist af sömn. O strålar på drifvan, vittnen om en ljuskälla ur hvilken J utgått, i er har jag under natten älskat att se bilder af menskligheten, denna heliga strålfod från Gud. Rosa, mitt förvillade barn, klandra ej strålen derföre att den gått så långt bort från ljuset; ju klarare den är, desto längre hinner den, och ju längre den hinner, ett desto klarare ursprung röjer den. Låt oss stråla här af kärlek och tro, så skall natten omkring oss blifva dag, låt oss icke bäfvande kasta oss in i vår källa tillbaka, det är att neka henne att äga strålar, det är att neka henne att vara ljus.

Den 17 Mars. Första vårdag. Solen återtar sitt välde. Luften är genomandad af lif, den har vak-

nat ur sin dunkla vintersömn och snart skall jorden vakna. Rosa har lemnat sitt rum för första gången sedan länge. Hon har sutit en stund på trappan, hört sparfven qvittra och sett de tindrande dropparna falla från taket. Jag såg hennes blick stråla, jag hörde henne andas med djupa, törstande drag, och jag tror att hon en minut sökte Gud äfven i hans morgonglada verd. O sjelfva fröjden, som lyfter andras sinne mot skyn, är för tung för hennes, den minsta dryck ur naturens helsobägare upplöser hennes väsende. Mattad, nästan vanmäktig har hon blifvit återförd på sitt rum. Huru skall allt detta slutas?

Den 17 April. Blommor redan! Ett glas med sippor står på Rosas bord. Förunderligt, ju mer hon vissnar sjelf, desto mer tycks hon åter börja älska friheten och lifvet. Är det afskedsstunden, som nalkas och gör det försmådda dyrbart igen?

Den 25 April. Fjärden är öppen, isen borta. I solgången syntes en tropp svanor glänsa på den klara sjön. De hafva redan lyftat sina vingar och flyttat. Det skönaste blir icke vår hvardagsgäst, det skönaste är en resande, som blott besöker.

Den 1 Maj. . . Hon vill hän, hon vill skiljas. Hvad söker hon? Hvar skall hon fly? Under jorden, bortom skyn, öfver verldars verldar, hvad skall hon finna annat, än hvad hon förskjutit här: en skapelse och en Gud? Ägde jag konstens gäfv, skulle jag sitta vid en sjukbädd och måla för den döende ljufva minnen. Jag skulle visa honom jorden i sitt helgonskimmer, jag skulle låta årets vexlande tider kretsa i skönhet förbi hans öga, jag skulle återkalla

i hans inbillning hans barndoms, hans ungdoms, hans mannaålders fröjder, alla de blickar af kärlek han mött, alla de segrar han sett det goda vinna, och så skapa kring honom en sommarverld af ord. I den skulle han slumra in, såsom man somnar en molnfri sommarqväll, glad af den dag, som varit, och väntande en morgon med sol och glädje.

Den 28 Maj. Att komma hit, att tränga sig till hennes bädd, för att trösta! Bort, bort, mörka spöken, jag känner er tröst! — Det ädlaste, sannaste, heligaste är i förledarens hand medlet. Icke genom det onda, genom det bästa snärjes hjertat. Jag vill teckna en af vägarne; de äro tusende: I hyddan rör sig bland föräldrar och syskon den oskyldiga flickan, och minnes under glada mödor endast dem. Så försvinner dagen, och qvällen kommer, och öfver den stilla nejden uppgå stjernor i glans. En ny verld, full af andakt och frid, mognar derute. Då nalkas förledaren. Kom oskyldiga, säger han, att du icke må begravas i dina små omsorgers stoft, utan lära dig lefva ett högre lif. Och hon följer, och då hon träder ut ur hyddan, höjer sig månen öfver bergen och gör hennes bygd dubbelt skön. Hennes sinnen stämmas, hennes hjerta vidgar sig af fröjd. Se, säger hennes ledsagare, är icke detta värdt en blick? Och hon ser att han talar sannt. Då gör han sin röst djupare och bestraffar hennes fordna köld, att hon försofvit sin andakt, att hon icke ofta sökt en stund, herrlig såsom den hon skådar nu. Hon skrämmes, ty hennes hjerta är fullt af tjusning, och hon ser hvad hon försakat. Och det lif du nu lefver, hviskar förledaren, och de kän-

slor, af hvilka du genomströmmas, hvem delar dem? Hög ditt öga och se, om bland tusende varelser, som omgifva oss, någon enda lyfter sig upp ur sitt hvardagslif, för att lefva såsom vi. Ser du någon enda vid vår sida? Och hon blickar omkring sig och ser ingen. Då mörknar för henne jorden, och menskligheten blir för henne en böljande ocean utan själ, och hon faller till förledarens bröst och säger: vi stå på en klippa i hafvet, öfvergif mig icke, jag är ensam, om jag icke äger dig! — Fåvitska! hvarför sade du icke: ja, den verld du öppnat för mig är helig och skön, men min hydda är äfven en helig verld, mina syskons ögon äro äfven klara, ljufva stjernor, och i mina föräldrars famn lefver jag rikt såsom här; lär mig att älska, icke att förakta! — —

Den 1 Juni. Hela dagen blott om sin mor! Med strålande ögon, genomskinlig, nästan förklarad blott om sin mor! Hon var dock ett barn, ett spädt barn, när hon miste den dyra, och dock minnes hon allt. „Var hon icke sådan? Gick hon icke fridsam och lugn bland dina blommor, skötte dem och skötte dig och mig?“ Frågor på frågor! O, hon minnes med kärlek sin mor, och hon glädes åt att hon lefvat, som hon lefde. Hon är räddad! Vågar jag tro att hon — — Jag kallas in till henne. — —

Tålmod, försakelse, hopp! Vi träffas ju åter!

* * *

P. S. Tillståndet här ser ni af medföljande annons, den jag ber er hafva godheten låta införa i i någon tidning.

Hon hvilar nu på andra sidan sjön. Den klara

fjärden, som förut varit min fågnad, är nu en svart, dyster graf, öfver hvilken mitt öga sällan vågar sända en blick.

Dagarna äro tröga och enformiga. På skymningen får jag vänta nästan från midnatt till midnatt, det är årstidens skuld, och med skymningen kommer icke alltid sömnen.

Sedan ett år tillbaka har jag mer och mer märkt att jag blir gammal, och med åren aftaga krafterna, min herre, och med krafterna lynnet, det är så naturens gång.

Min gamle tjänare åldras likasom jag. För ett par dagar sedan kom jag i trädgården. Han vattnade parterren, men utan omsorg, vårdslöst, vresigt, så att han till och med stötte blommorna med kannan. Jag förebrädde honom det. „Nå väl,“ sade han, „för hvem vårda vi dem?“ Den gamle mannen började gråta bittert, och jag lemnade honom och gick bort.

Känner ni någon god, värlös flicka om sjutton år, som ville äga en far? Likheten! I ungdomen likna människorna hvarandra, den ena flickan har alltid något af den andras själ.

Förlåt, min herre, att mitt bref blir kort. Det kostar mig mycket att hålla mina tankar tillsamman. — Ännu engång: för ert deltagande hjerta medsänder jag min dagbok, hvori jag antecknat ett och annat under sednaste tid. Då den återsändes väntar jag ett välkommet bref. Farväl!



Innehåll:

Lyriska Dikter.

	Sid.
Till Franzén	3.
Den gamles hemkomst	5.
Det ädlas seger	7.
Lärkan	10.
Maj-sång	11.
Flyttfoglarne	13.
Vallgossen	14.
Mina dagar	18.
Till en fogel	19.
Vårmorgonen	21.
Till en blomma	23.
Fogelboet vid landsvägen	24.
Sommarnatten	25.
Svanen	27.
Torpflickan	28.
Höstaftonen	30.
Tröst	32.
Kärlekens förblindande	35.
Flickans klagan	36.
Till oron	37.
Den älskande	38.
Till min sparf	40.
Begrafningen	41.
Till Frigga	42.
Ungdomen	43.
Den väntande	45.
Färd från Åbo	47.
Hvad jag är säll	50.
Mötet	51.
Till en flicka	53.

	Sid.
Den tillfrisknande	54.
Vaggsång för mitt hjerta	55.
Barndomsminnen	57.
Vid en väns död	59.
Öfver ett sofvande barn	60.
På ett barns graf	61.
Lif och död	62.
Till den ålderstigne	63.
Barden	66.
Till trånaden	67.
Tjensteflickan	69.
Bondgossen	70.
Roddaren	71.
Talltrasten	73.
Jägargossen	74.
Morgonen	75.
Kysen	76.
Den ångrande	77.
Det var då	78.
Sjömansflickan	79.
Helsningen	80.
Akta, då är Guden nära	81.
Serenad	82.
Förställningen	83.
Fjäriln och rosen	84.
Fogelfångarn	85.
Till aftonstjernan	86.
Den döende	87.
Ynglingen	88.
Till en ros	—
Den sköna	89.
Vid en källa	90.
Den sjuttonåriga	91.
Hämnden	93.
Blommans lott	94.
Hvem styrde hit din väg?	—
Bruden	96.
Saknaden	—

	Sid.
Vårvisa	97.
Till lyckan	98.
Hjertats morgon	99.
Den tviiflande	100.
Bruden	101.
Söndags-skörden	103.
Den gamle	104.
Blomman	105.
Höst-sång	106.
Den hemkommande	107.
Mitt lif	—
Tanken	108.
Den öfvergifna	109.
Höstqvällen	110.
Den väntade	111.
Minnet	—
Målaren	112.
De två	113.
Fåfång önskan	115.
I en ung flickas minnesbok	116.
Till fruntimren (vid Theol. Dokt.-promotionen 1857) . .	—

Idyll och Epigram:

1—27	118—132.
De fångna	134.
Den tidiga sorgen. — Flickans årstider	135.
Likhet. — Fogeln	136.
Den första kyssen. — Flyg ej unnan	137.
Kyssens hopp. — Kärleken	138.
Skilnaden. — Drömmen	139.
Den försmådda. — Blomsterhandlaren	140.
Sorg och glädje. — Fjärilposten	141.
Grumla icke flickans själ. — Sommarnatten	142.
Friden	143.
Den förändrade. — Den långa dagen	144.
Behagen. — Amor	145.
Den lättböjde. — Den enda stunden	146.
Törnet	147.

	Sid.
Tre och tre. — Norden	148.
Den sällsynta fogeln	149.
Vill du byta öde? — Hennes budskap	150.
Sippan. — Mötet	151.
Löjet	152.

Ett litet öde:

1. Är så arm du, som man säger?	154.
2. Egen moder göms i mullen	155.
3. Så jag färdas sjelf mot fjerran	156.
4. Sådan vård blott finner flickan	157.
5. Flicka, kärleken är väldig	158.
6. Hundra vägar har min tanke	159.
7. Hvilken sällhet skön att synas	160.
8. Tala, tala tycktes alla	—
9. Men min fogel märks dock icke	161.
10. Se'n har jag ej frågat mera	162.

Svartsjukans nätter:

Första natten	163.
Andra natten	171.
Tredje natten	178.
Fjerde natten	190.
Femte natten	198.

Smärre Episka Dikter.

Grafven i Perrho. I.	209.
" " " II.	217.
Zigenaren	225.
Julqvällen	235.
Jenny	239.

Legender:

Kyrkan	246.
Dopet	250.
Bönen	251.
Chrysanthos	252.

Den gamle Trädgårdsmästarens Bref.

Första brefvet	265.
Andra brefvet	272.
Tredje brefvet	279.

